

Oybyu Ayuk Di'ibu Matewu Jyaay

Jesukristu 'yaptujkuty

¹ Tyaadu du'un tu'ugu listu ma 'yity kuxjaay yu xuyujuty ja 'yaptujkadyu Jesukristu, di'ibu tuump'ajt aats'ajtu rey Davit, di'ibu tuump'ajt aats'ajtudu Abraan.

² Abraan yu'u teety'ajtu Isaa, di'ibu teety'ajtu Jakoob, di'ibu teety'ajtudu Judaa esu myuga'axuty.

³ Judaa yu'u teety'ajtu Fares esu Zeru, di'ibu tyaak'ajtu Tamar. Fares yu'u teety'ajtu Esrom, di'ibu teety'ajtu Aram,

⁴ di'ibu teety'ajtu Aminadap, di'ibu teety'ajtu Naason, di'ibu teety'ajtu Salmón.

⁵ Salmón yu'u teety'ajtu Booz, di'ibu tyaak'ajtu Raap. Booz yu'u teety'ajtu Obeed, di'ibu tyaak'ajtu Rut. Obeed yu'u teety'ajtu Isa'ii,

⁶ di'ibu teety'ajtu rey Davit.

Davit yu'u teety'ajtu Salomonk, di'ibu tyaak'ajtu ku'ekytyo'oxy di'ibu ñado'oxy'ajtu Uriias.

⁷ Salomonk yu'u teety'ajtu Robwam, di'ibu teety'ajtu Abiias, di'ibu teety'ajtu Asaa,

⁸ di'ibu teety'ajtu Josafat, di'ibu teety'ajtu Joram, di'ibu teety'ajtu Uziias,

⁹ di'ibu teety'ajtu Jotam, di'ibu teety'ajtu Akaz, di'ibu teety'ajtu Ezekiias,

¹⁰ di'ibu teety'ajtu Manasés, di'ibu teety'ajtu Amón, di'ibu teety'ajtu Josiias,

11 di'ibũ teety'ajtuđu Jekoniuus esũ myũga'axuty ma ja timpũ ko ja babiloñũđu rey tmũnejxy ja israelitũ ja'ayuty tsimy jap Babiloñũ ñaaxóty.

12 Ko tyaadu du'un ñajxy, Jekoniuus yu'u teety'ajtu Salatysel, di'ibũ teety'ajtu Zorobabel,

13 di'ibũ teety'ajtu Abyut, di'ibũ teety'ajtu Elyakim, di'ibũ teety'ajtu Azoor,

14 di'ibũ teety'ajtu Sadok, di'ibũ teety'ajtu Akim, di'ibũ teety'ajtu Elyut,

15 di'ibũ teety'ajtu Elyazaar, di'ibũ teety'ajtu Matán, di'ibũ teety'ajtu Jakoob.

16 Jakoob yu'u teety'ajtu Josee, di'ibũ Mariiũ muut pyejky. Esũ Mariiũ yu'u taak'ajtu ja Kristũ, ja'a njuna'anũm ja Nindsũn'ajtuũ Jesukristũ.

17 Pes du'un oj kya'pxy majmajkts naska'axũ Abraanũ tyũmp 'yaadsuty extũ jabaat ma rey Davit, es nan jamajmajkts naska'axũ Davitũ tyũmp 'yaadsuty extũ jabaat ma yũ Babiloñũ ryey dyajnejxy tsimy ja ja'ayuty jap ñaaxóty, es nan jamajmajkts naska'axũ extũ jabaat ma myiĩn jyajty ja Kristũ.

Jesús myiĩn jya'ty

18 Du'un myiĩn jyajty ja Jesukristũ. Yuũ Mariiũ, Jesukristũ tyaak, yu'u naty pakánup ja Josee. Es maanũmũ naty kyapaktũ, Mariiũ oj wye'emy u'unkmuut mut ja Espíritũ Santũ myuk'ajtuũ.

19 Josee jyiky'ajty tũy'ajtuũ muut es kyaj jyanayyajnidũxánũ ma Mariiũ, jyadim-mastu'udán wi'ix kyajũ ja'ayuty tnijáwudat.

20 Ko du'un twinmaay, tu'ugu Diosũ 'yanklus t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty es 'yanmaayũ:

—Josee, Davitu tyuamp 'yaats, katu xyjawu es xy'axájtut yu Mariiu éxtumu mudo'oxy, mut ko ja u'unk di'ibu yajminaampy yajja'taampy, yu' Espiritu Santu jya'a.

²¹ Yu Mariiu tpaada'añ tu'ugu u'ungu'unk, es xyrujtákut ja xyuu Jesús. Du'an txu'átut mut ko yajnitso'ogaampy ja jya'ayuty ko dyajtugoyánnu pyojputy.

²² Tugekyu tyaadu du'an tyuun jyajtú es yajkuydyúnut di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu tu tñigajxy:

²³ Yu kixyudo'oxy wu'umaamp u'unkmúut es tpaada'añ tu'ugu myaangu'unk di'ibu yajtukxu'ataamp Emanwel, di'ibu ayuk wimbudsúmp Dios ijtp mut udsajtam.

²⁴ Ko ja Josee dyajwijy ja tsyuu mya'ay, du'an ttuun éxtum ja Nindsun'ajtumu 'yánklusu naty tu tyuknipékuty. Ta t'axaju ja Mariiu éxtumu ñudo'oxy es oj tmunujxnu ma tsyuuu.

²⁵ Per kyaj tsyunaaydyu éxtum tsyuuuadu kasaadu ja'ayuty extu ko ja Mariiu dyajmiñ dyajjajty ja myaangu'unk. Es ja Josee tpujtáku ja xyuu Jesús.

2

Di'ibu tni'xprákuđu wi'ixu du'an yu mudsa'a tni'ixtu ja mixyu'unk Jesús

¹ Ko Jesús myiñ jyajty ma yu Belén kajpn, Judeeu ñaaxóty, ma naty Eroodus ryey'aty ma tadu naxwíñuđu, ta jyajttu Jerusalén naagudyu ja'ay di'ibu miindu ma xu pyudsemy, es jap tni'xprákuđu wi'ixu du'an yu mudsa'a.

² Es dyajtuudu:

—¿Maa net ja israelítudy_u ryey di'ib_u t_u myiñ t_u jya'ty? Pes ndsooñ mā x_{uu} pyudsemy. T_u n'ixtats ja myudsá'a es paadyats nnimindu es n'awdata'andats.

³ Ko ja rey Erood_{us} tmudooy_u tyaadu, ta wye'emy amoñ_u, es nidageky_u nandu'un ja Jerusalén ja'ayuty.

⁴ Net_u rey dyajwooj_u nidageky_u ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuk_{tu}, es dyajt_{uu}:

—¿Maa net myina'añ jya'ta'añ ja Krist_u?

⁵ Ta ja'ajuty 'yadsood_u:

—Jam Belén, Judee_u ñaxóty; mat ko ja Dios_u kyugajx_u tkaxjaay d_uun:

⁶ Es mij Belén, Judee_u ñaxóty, kyaj mnugoogajpnuty mā tad_u nax, mat ko mā mij pyudsama'añ tu'ug_u yajkutujk_u di'ib_u kywent_u'ataambyats ja nja'ayuty, ja israelítuty.

⁷ Net_u Erood_{us} tnigajx_u ayu'udsy_u ja di'ib_u naty t_u jya'tt_u, es dyajt_{uu} na'a d_uun meer_u naty t_u kyuxe'eky ja mudsá'a.

⁸ Net yajkajxt_u Belén, es ya'anmaaydy_u:

—Nujxt_u jam, es uxta'aydy_u tad_u mixyu'unk; es ko xypyaattat, awa'anugats esats uj nandu'un nujx n'awdát_u.

⁹ M_udy tyadu rey_u 'yayuk ñujxt_u ja ja'ayuty. Net ja mudsá'a di'ib_u naty t_u t'ixt_u mā ja ñaxuty, kyuxe'ky jatugok, es yu'ujuty tranujxt_u ext_u ko jyajtt_u mā naty ja mudsá'a t_u wyu'am_u tujk nikujxm mā naty ja mixyu'unk.

¹⁰ Es yu'ujuty xyondakt_u ko t'ijxt_u ja mudsá'a.

11 Ta tuɣkɛdɛ tuɣoty, es tɔattɛ ja mixyu'unk mɛdɛ tyɔak Mariin. Net ñayɣoxtɛnaaydyákɛdɛ es t'awdajttɛ ja mixyu'unk. Ta t'agajttɛ ja myay'átyuty es tmooyduɛ ooru, ja oybuɛ pa'ak xu'krɛ es jatu'uguɛ pa'ak xu'krɛ di'ibɛ xyu'ajtyɔ mirrɛ.

12 Dios anmaayɛdɛ tsyuujóty mya'ayóty es kɛdiibɛ jyambíttɛt ma Eroodɛs, paaty tɔɣjktɛ wiink tu'u es jyambijttɛ ma ja ñáxɛty.

Jesús yajmage'eky

13 Ko tyáaduɛ jyambijttɛ, ta ja Josee t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty tu'uguɛ Diosɛ 'yankɛs. Ta 'yanmaayɛ:

—Pɛdɛ'uk. Mɛnɛjx ja mɛndo'oxy esɛ 'yu'unk, es nɛjxtɛ tsojk Ejiptɛ es wɛ'ɛmɛdɛ jap extɛ kots ɛj mij n'awánɛdɛt es mjambíttɛt, mɛt ko Eroodɛs 'yɛxtɛ'áyaampy yɛ mixyu'unk es dya'ooga'añ.

14 Netɛ Josee pyɛde'ky es tmɛnejxy ja mixyu'unk esɛ tyáak. Ta tsoy'ondɛ koots, ñɛjxnɛdɛ Ejiptɛ.

15 Jap wye'emy extɛ koonɛm 'ye'ky ja Eroodɛs.

Tyáaduɛ dɛ'ɛn tyuun jyajtɛ es yajkuudyúnɛt di'ibɛ naty ja Nindsɛn'ajttɛm tɛ ttukkajxwa'xy ja kyugajxɔty: “Jap Ejíttɛts nnigaxɛ n'U'ungɛts.”

Eroodɛs tni'ana'amɛ es 'yookttɛt ja mixyu'ungɛty

16 Ko ja Eroodɛs tnija'ajɛ ko ja di'ibɛ naty tɛ kyu'íxɛdɛ tɛ tyukxi'igɛdɛ, yɛ'ɛ ko oj kyaj 'yokjambijnɛdɛ, ta jyantsytyɛgoyjyot'ambejky. Net tni'ana'amɛ nidɛgekyɛ ja yedyɛjku'ungɛty 'yookttɛt, yɛ majtsk jamɛjtrɛ es waanɛ mútskrɛty, jam Belén es tɛgekyɛ myɛgajɔnba'ajɛty. Dɛ'ɛn ttuuñ ma ja tiempɛ ma naty tim jawyiin tɛ kyuxɛ'eky ja mɛdsɛ'a, éxtɛmɛ naty tɛ tyukmɛmadya'agɛdɛ yajxón di'ibɛ oj kyu'íxɛdɛ.

17 Es mat ko du'un dya'o'ktaaydyu ja uná'ku'unk, net yajkuyduuñ di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu Jeremiús ta dyajwe'emy kuxja'ay:

18 Yajmudooy ma Ramaa kajpn

ko pán jy'ay ya'axy ya'ayow ya'ama'at.

Rakéldumu du'unu naty ñijipy ja 'yu'ungaty es kyaj ttseky es pán pyumay pyutájudat mat ko ta naty 'yo'ktaayñu.

19 Es ko 'ye'ky ja Erodus, ta ja Josee tsyuujóty mya'ayóty t'ijxy ja Diosu 'yanklus jam Ejiptu, es 'yanmaay:

20 —Pudu'ak. Tsoon yaa mudu mixyu'unk esu tyaak, es jumbittu ma ja israelítadyu ñax, mat ko ta 'yooktu di'ibu naty ya'oogaampy yu mixyu'unk.

21 Netu Josee ñejxy mudu mixyu'unk esu tyaak ma israelitu ñaxaty.

22 Es ko Josee tmudooy ko Arkelawu naty ana'amp jam Judeeu ko tkuwe'emy ja tyeety Erodus, ta tsyu'ku ko ñajxáñ jam. Es kom ta natyu Dios 'yanu'umxaty tsyuujóty mya'ayóty kadiibu ñajxat Judeeu, ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty.

23 Ko oj jya'ty jam, ta oj tsyunaaydyaknbéky ma ja Nazaret kajpn. Tyaadu du'un tyuun jyajt es yajkuydyunat éxtam jyanandu ja Diosu kyugajxpaty: “Ya'anumup ja Kristu: Nazarenu ja'ay mij.”

3

Fwank Yajnbajtpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

1 Es ma tadu tiempu ja Fwank Yajnbajtpu myiñ ma muj it Judeeu, tkajxwa'xy,

2 es jyuna'añ:

—Yajjambíttu mjot mwinma'añuty, mut ko ja tsajpótmađu kutujkan tu wyingóñ.

³ Tyadu Fwank yu'u naty di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu tu tkuxja'ay du'un:

Yajmadóy tu'ugu ja'ay ya'axy jyeky ma tu'ugu maj it:

“Ûxkúkuđu ja Nindsun'ajtum ñu'u tyu'u.

Yajtumjudu tyu'aa.”

⁴ Yu Fwank yu'u wyit'ajtypy ijty ja kameyu jumk es po'lo twun'áty, es yu'u ijty jye'xy'ajtypy ja mu'u esu tsimba'ak.

⁵ Es ma ja Fwank ñimiinudu Jerusalén ja'ayuty es nidugekyu di'ibu tsunaaydyap ma ja Jordán majnuba'a, es tugekyu di'ibu Judeeu ñaaxóty,

⁶ es tmayatstu ja pyojpu. Esu Fwank dyajnubéty ma ja Jordán majnuu.

⁷ Es ko ja Fwank t'ijxy ko mayu fariseeuty esu saduseeuty ñimínudu ma yajnubéty, ta t'anmaay:

—Miidsaty du'un éxtumu awa'andsa'añun. Es éxtumu tsá'añuty tkuga'aktu ja juun kudiibu tyóyut, miits mjunándap xytyijy ko mnitso'oktat madu mnubajtan es ko du'un ja Dios kyaj mdudyúnudat éxtumu pojpu ja'ayuty.

⁸ ¡Kyaj tum'ajtanuty! Jawyiin xytyuk'íxtat mut ja mjiky'ajtan ko tum'ajtan tu mjodumbittu,

⁹ es katu mnayjyuna'anudu: “Ûdsajtum yu'u tumamp 'yaats ja Abraan.” Tum'ajtan n'anuumu ko yu Dios mbaat dyajtagátsyu tyadu tsaa éxtum ja Abraanu tumamp 'yaadsaty.

¹⁰ Es ja Diosu tumdyu'unun tim wingoomp madu pojpu ja'ayuty, éxtum ko madu jatsyu ndukpo'tu'kam ja kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty

tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuump'áty oyaty, yajpo'tu'ugur es yajpujta'agut juunóty.

¹¹ Uj tyámats miidsaty nyajnábéty mat ja nuu es ya'ixut ma nidugekyu ja'ayuty ko miidsaty tu mjodambittu ma mbojputy. Per miimp ja di'ibu myadajtypy ni'igu ja muk'ajtan es kyajts uj ndu'unaty. Es kyajts xyñituku esuts yu'u nmadúnut éxtam tu'ugu ja'ay ja tyuumbu di'ibu yajnujxur ja kyu'uk. Yu'u myajnábatudur mat ja Espiritu Santu esu juun.

¹² Es yu'u kyu'ujóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajpujku'ugut ja triigu ma ja tsya'x, es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mat ja juun di'ibu ni na'a kya'eeky.

Jesús ñubety

¹³ Net ja Jesús tso'oñ Galileu, es tnimiiñ ja Fwank ma Jordán mujnuu esu Fwank yajnábatudut.

¹⁴ Tim jawyiin kyaj tjakupukáñ ja Fwank, es t'anmaay ja Jesús:

—Mijtsu du'un mjarátur xyajnábatudats, ¿es wi'ixuts uj mij nyajnábatut?

¹⁵ Jesús 'yadsooja:

—Tyam wa'an du'unaty, mat ko oyu du'un es ndu'unam di'ibu Dios tsyejpy.

Net ja Fwank tkupejky.

¹⁶ Ko naty ja Jesús tu ñubajtta'ay, netyu pyudseemy najoty. Ta pójunu tsajp 'yawatsy esu Fwank t'ijxy ko ja Diosu Jya'ajan kyada'aky éxtam tu'ugu paku'unk, es ñiguda'agyuty kyubajkkujxyu Jesús.

¹⁷ Es net yajmudooy jyuna'añ tsajpótm:

—Tyaadudsu du'un ja n'U'unguts di'ibuts njantsytsyepy, di'ibuts maut njotkujk'áty.

4

Majku'ugórk tja'ixy esu Jesús pyekytyúnt

¹ Netu Espíritu Santu yajnujxu Jesús ma maj it es ja majku'ugórk t'ixut wi'ix ja Jesús dyajpekytyúñ.

² Justyikxyxyxu justyikxy ux 'yijty ni nu'un kyakaay. Ta pyatu ja yuu.

³ Ta ja majku'ugórk tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtup, anuumu tyadu tsaa es jyambítut tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús t'adsooy:

—Ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Kyaj jy-
atyim'yu'uyadyu tsajkaaky maut jyiky'aty ja ja'ay,
tyukjiky'átup mat tugekyu Diosu 'yayuk.”

⁵ Net ja majku'ugórk dyajnejxy ja Jesús ma Jerusalén kajpn, es dyajpejty ma maj tsajptujk kopk.

⁶ Ta t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtup, nay-
gyujubijpnáxudu, mat ko ja Diosu jyaaybyajtun
jyuna'añ:

Ja Dios tyuk'ana'amdup ja 'yánklusuty
es mgwentu'átudut.

Myajpudu'ugudup mudu kyua
kadiibu tsaa dyajtsayútut ja mdeky.

⁷ Netu Jesús t'adsooy:

—Nandu'un ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:
“Katú xy'ijxmátsy yu mWindsún Dios.”

⁸ Ta jatugok ja mɔjku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma tu'ugɔ kopkɔ kɔjxmbɔ, es ttuk'ijxy nidugekyɔ naxwíñɔdu ja'ayɔty es ja myɔj'ajɔtɔn.

⁹ Ta t'anmaɔy:

—Ujtsats mij nmo'oyɔp tugekyɔ tyaadu pɔn xy-wyngoxɔtɔnaabyɔts es xy'awdátɔdɔts.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaɔy:

—Nɔjx, Satanás. Mɔt ko ja Diosɔ jyaaybyajɔtɔn jyɔna'añ: “M'awdátɔp ja mWindsɔn Dios, es xymyɔdúnɔt yɔ'uɔy je'eɔy.”

¹¹ Net ja mɔjku'ugópk tmastuty ja Jesús, esɔ anklɔs ñimiinɔdu yajkaɔy ya'úkɔdu, es myɔduunɔdu.

Jesús tkajxwá'xtso'oñ ja Diosɔ 'yayuk

¹² Es ko Jesús dɔmɔdooy ko Fwangu naty 'yity pujxndugóty, ta oj ñejxy Galileɔ ñaaxóty.

¹³ Per kyaj oj wye'emy Nazaret, nik jap oj ñejxy tsɔnaabyɔ Kafarnaúm, mejyñbyɔ'aaɔy ma Zabulongɔ ñax esɔ Neftalii ñax.

¹⁴ Tyaadu dɔ'uɔn tyuun jyajɔtɔ es yajkuydyúnɔt di'ibɔ ja Diosɔ kyugajxɔp Isaiiɔ naty tɔ tkaxja'ay:

¹⁵ Ja Zabulongɔ ñax esɔ Neftalii ñax esɔ nax di'ibɔ jadsoo ma mejyñɔn, ma xɔ tsyi'ity es ma xɔ pyɔdsemy,

ja ñax ma Jordán mɔjnɔ mɔt ja Galileɔ ñax, ma jyiky'attɔ di'ibɔ kyaj 'yisraelítɔty,

¹⁶ ja ja'ay di'ibɔ jiky'ajɔtɔ kubi'its ku'ook tɔ t'ixtɔ ja mɔjɔp jaj tɔ'xɔn.

Es ma yɔ di'ibɔ naty jiky'ajɔtɔp ma éxtɔm mbaat njɔna'anɔm 'yawaxɔ o'kɔn, tɔ kyuxɔñɔ mɔt ja jajɔn.

¹⁷ Net ja Jesús tkajxwá'xtsondáky es jyɔnañ:

—Yajtugátstü mwinmä'añuty es jodümbittü, müť ko ja tsajpótmedü kutujkän tñ wyingóñ.

Jesús tway nimajtáxkü ajkxmajtsputy

¹⁸ Tu'uye'ebyü natyü Jesús mä yü Galileeü Myejyñbyá'a, ko t'ijxy nimajtsk tukka'axü üñá'k. Yü'ü natyü Simonk di'ibü nandü'ün xyü'ajtypy Peedrü, es jatu'uk ja'adüm ja Andrés. Ajkxmajtsabü naty, yü'ü naty kyujübijpnajxtüp ja 'yajkxmajtsn nüjoty.

¹⁹ Netü Jesús t'anmaay:

—Pamiindügüts, es üjts miits n'üxpüjkrü'áttüp es nmo'oydyüt jatu'ugü tuunk. Tyamyü xyajtsondá'aktüt es xy'üxtá'ayüt may ja já'ayuty es xytyuknimíndüdüts esüts nandü'ün yü'üjuty n'üxpüjkrü'áttüt.

²⁰ Netyü tnikaktü ja 'yajkxmajtsn es tranüjxtü Jesús.

²¹ Ko waanü 'yaknüjxtü, ta Jesús t'ijxy nimajtsk tukka'axü üñá'k, Santyá'agü esü Fwank, 'yu'ungüdyü Zebedeü. Tamü naty mä tu'ugü barkü müdü tyeety t'axuyü ja 'yajkxmajtsnuty. Netü Jesús oj yáxüdü,

²² es nan jamyü tnikaktü ja byarkü es ja tyeety. Ta tranüjxtü ja Jesús.

Jesüü mayjya'ay dya'üxpeky

²³ Jesús tyuk'yo'oydyaabyü naty ja Galileeü it, ya'üxpeky majaty ja tsyajptüjk, nidu'uk nidu'ugü kajpn tkajxwa'xy ja oybyü ayuk di'ibü ñigajxyry ja tsajpótmedü kutujkän, es dya''agüda'aky ja já'ayuty di'ibáty püjküdüp.

²⁴ Ko oj tñijáwüdü Jesús mä tugekyü Siryü naxwíñüdü, ta ttuknimiindü nidugekyü di'ibü ayoodüp müť kanak nax ja püjk ado'onüñ, di'ibü

pujkuður ja ka'oybyu pa'am, mo'tpúty esu xúxuty, esu Jesús dya'aguda'aky.

²⁵ Pyanhjudu mayu Galileeu ja'ayuty es ja ja'ay di'ibu tsunaaydyur ma ja Dekápolus kajpnuty esu Jerusalén, nu'un di'ibuty tsunaaydyur wiink tsoo Judeeu ñaaxóty es ma Jordán mujnu ma xuu pyudsemy.

5

Jesusu mayjya'ay dya'uxpeky

¹ Ko Jesús t'ijxy ja mayjya'ay, ta pyejty ma ja kopkan, es ñaxwe'tsy jam. Net tyuknabikudu ja 'yuxpujkruty,

² esu Jesús ya'uxpujktsondákudu du'un:

Púnuty kuni'xyuty

³ —Kuni'xy ja di'ibuty nay'uxkajpuður ko pyojraja'ay'áttu, pes yu'u ítup ma tsajpótmuđu kutujkan.

⁴ 'Kuni'xy ja di'ibuty juuygyujk yaxkujkudu, pesu Dios pa'ayowánudu.

⁵ 'Kuni'xy ja di'ibuty kyaj myuj pyaadudu, ja'a ko Dios mo'oyánudu ja naxwíñudu éxtumu kyuma'añ.

⁶ 'Kuni'xy ja di'ibuty jyantsysojktup es ttúnut di'ibu Dios tsyejpy, ja'a ko du'un yajpujta'aga'andu.

⁷ 'Kuni'xy ja di'ibuty naymyuma'xtujkudu, pes nandu'un muma'xtúkudu ja Dios.

⁸ 'Kuni'xy ja di'ibuty wa'ats ja 'yanmujja'anuty, pes yu'udyu du'un ítup muđu Dios.

⁹ 'Kuni'xy ja di'ibuty yajtsipwa'xtup, pesu Dios pujta'agudu éxtumu 'yu'unguty.

10 'Kuni'xy ja di'ibuty ijtup witsy po'oty mut ko jyiky'aty éxtam Dios ttseky, pes yu'u ittup ma tsajpótmađu kutujkan.

11 'Kuni'xy miidsuty ko ja ja'ayuty m'oođu es mnixi'ik mdukxi'igđu, es m'adu'uts mgajxtu'udsđu miidsuty mut kots miits nmđuumbu'áttu.

12 Xonda'aktu es jotkujk'áttu, mut ko ja Dios mmadajtخدap puke'eky tsajpótmađu may'aty di'ibu mmo'oyánخدap, pes nandu'un trajudijttu ja Diosu kyugajxputy di'ibu jiky'ajttu maanam naty miits mgajaa'áttu.

Kaan esu jajun

13 'Extam ja kaan dyajta'amdsu ja tsu'utsy kadiibu mya'adut, miidsuty mbaat xyjajpkuwa'agđu ja axak'ajtan ya naxwiin kadiibu ja'ayuty mya'attat. Pan ja kaan tugeepy ja tya'amts'át, ¿ti muut mbaat nbajtákan ja tya'amts'át jatugok? Ni wi'ix tsoo mbaat kyanakytyuñ, ¿kadii? Je'eyu ya'uxko'ot esu ja'ayuty ttuktaandut.

14 'Extam ja xuu xykyudu'xum ma njudjttam kadiibu ngunajp nguja'pxum, miidsadyu du'un éxtam ja jajun es xytyukni'ixđu ja ja'ay di'ibu du'un pojpu es wi'ixu du'un ja Dios ttseky es njiky'ajttam. Du'un miidsuty éxtam tu'ugu kajpn di'ibu ijtp kopkkajxm, 'yixtup miidsuty mjiky'ajttan.

15 Ni pan tkayajtoye'eky tu'ugu seeru jaun es netyu tkujiidsut mađu armuun; nik ni'igu trajta'aky kajxm ma ttukjajadya'ayut tugekyu ja tugot.

16 Nandu'un jajtrɛ dɛ'unɛty, wa'an yɛ mjájunɛty tjajy mak éxtam mbaat ja ja'ay t'ixtɛ ja oybyɛ mduungɛty es t'awdátɛt ja mDeedyɛ tsajpótɛdɛ.

Wi'ix ja Moisés ja 'yana'amɛn tyuñ

17 'Kyaj xywyinmádyɛt ko ɛj nyajtɛgoya'añ ja Moisesɛ 'yana'amɛn o ja 'yɛxpɛjkɛnɛ Diosɛ kyugajxɛty. ¡Ni wi'ix tsoo! Ja'ats tɛ nnimíñ esats nguudyuna'añats.

18 Pes ɛj n'anmaaydyɛpts miits ja tɛy'ajtɛn, ja tsajp esɛ nax tɛgóyɛp jawyiin maanɛmɛ naty kyatɛgoy tu'ugɛ letrɛ kyukón di'ibɛ ja ana'amɛn jya'a'ajtyɛ. Tɛgekyɛ yajkuydyuunda'aya'añ.

19 Paaty di'ibɛ kyaj tkuydyuñ tu'ugɛ tyadɛ ana'amɛn, oy yɛ'ujɛty ja yi'inɛm waanɛbɛ, es ttukni'ixɛt ja wiinkɛty es kyaj tkuydyúndɛt tadɛ ana'amɛn, tyadɛ ja'ayɛ dɛ'un 'yítɛt pi'ixy jɛjp amu'unk jam tsajpótɛ. Per di'ibɛ kyuydyiimpy es ttukni'ixɛ ja wiinkɛty tkuydyúndɛt, tyaadɛ dɛ'un ítɛp mɛj jam tsajpótɛ.

20 Tɛy'ajtɛn n'anɛmɛdɛ, pɛn kyaj miits mjiky'ajttɛp tɛy'ajtɛn mɛtt kɛdiinɛm ja fariseeɛty es ja di'ibɛty tsajptɛgóty ya'ɛxpɛjktɛp, kyaj mdákɛdɛt tsajpótɛ.

Win'ak'ajtɛn

21 'Miidsɛty tɛ xymyɛdowdɛ ko ja n'aptɛjk'ajttɛm ya'anmaaydyɛ: “Katɛ myajja'ay'eeky. Di'ibɛ ya'e'kypy tu'uk pán, yɛ'ɛ yajmɛnɛjxɛp ma tkumɛdówɛt.”

22 Per ɛj n'anmaaydyɛpts miits ko di'ibɛ tyukjot'ambejkypy yɛ myɛgu'uk, yɛ'ɛ dɛ'un yajpayo'oyɛp ja pyeky; di'ibɛ 'yoo yaxypy ja myɛgu'uk, pátɛp es tyukkumɛdówɛdɛt di'ibɛ

ana'amduþ mųj tsajtuǵóty; es di'ibu pyejty kyudakypy ja myǵu'uk, kudsu'ǵu ko ņųjxut ayoodaknóty ma juna'ank.

²³ 'Es þun mmunejxypy ja mwindsu'kun ma artal es jam xyjamyetsy ko ja mmǵu'uk tu mij xymyudǵoy,

²⁴ nika'ak yu mwindsu'kun jam artal windum es nujx jawyiin mnayyajti'igyuðu madu mmǵu'uk. Net mjumbítut ma artal es xypyjta'ǵut ja mwindsu'kun.

²⁵ 'Þun ja þun mni'uunudu es mmunejxyty kumdaat, kajx'óyuðu tu'aay kudiibu mǵuákudut ma justisu, ja'a ko yu justisu mǵuákudup ma ja polusiiu, es mbųjta'ǵudup pujxndǵóty.

²⁶ Tu'y'ajtun n'anuumudu ko kyaj mbudsúmut jap extu ko xykyubajtta'ǵut tuǵekyu ja mbeky.

Ja'ay dyajtuǵóty ja þųjk ukunu wyindsu'kun

²⁷ 'Miidsuty tu xymyudowdu ko yajnigajxy jékup: "Katu xyajtuǵóty ja þųjk ukunu wyindsu'kun."

²⁸ Per uј n'anmaaydyup miits ko oytyim þunaty di'ibu 'yadsejpy tu'ǵu toxytyųk es tmuduǵoya'añ, ñapatypy éxtam muut tu tyǵoy, oy je'eyu tu jyuna'añ jyodoty wyinma'añóty.

²⁹ 'Þun m'aga'añ wiin myajpekytyuunup, juut es naska'adsu jagam.* Waanu oy ko xyajtuǵóyut tuk pedazu mnini'x es kudiinam ko mwu'umut mut amuumu mnini'x es myajpųjta'ǵut ayoodaknóty.

* **5:29** Xytyuk'ijxumu Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unam, yu jot winma'añ, es kyaj yu'adyu wiin, es ni yu'ja ka'u. Ix Matewų 15:17-20

30 Es p_un m'aga'añgy_u'_u myajpekytyuun_up, ni-boot es _uxj_uwip jagam. Waan_u oy ko xyajt_ug_óy_ut tuk pedaz_u mnini'x es k_udiin_um ko m_wu'_um_ut m_ut amuum_u mnini'x es myajp_ujta'ag_ut ayoodakn_óty.

Kasaq_u ja'ay ñaymyastu'ud_ud_u

31 'Nand_u'_un yajnigajxy j_éky_up: “Di'ib_u myastu'udaampy ja ñ_udo'oxy, jawyiin tsy_éky_uty tmo'oy_ut tu'ug_u neky m_a jy_una'añ ko tmastu'uty ja ñ_udo'oxy.”

32 Per _uj n'anma_aydy_up miits ko p_un ja toxyty_uj_k t'_uxwejpy, p_un kyaj ja'agy_ujxm_uty ko dyajt_ug_óy ja p_uj_k ú_ku_n wyinds_u'k_un, ña'aygy_ujxm ja toxyty_uj_k dyajt_ug_óy ja p_uj_k ú_ku_n wyinds_u'k_un ko wiink yedy_uj_k tpeky. Es ja di'ib_u pyejky_upy ja toxyty_uj_k di'ib_u dyajmatstu'uty, nand_u'_un dyajt_ug_óy ja p_uj_k ú_ku_n wyinds_u'k_un.

Ja'ay wyanda'aky

33 'Nand_u'_un miidsaty t_u xymy_udood_u ko ya'anma_aydy_u ja n'apt_uj_k'ajt_um: “Kat_u xywyanda'aky tii andak_ungy_ujxm. Mgyudy_un_ub_u d_u'_un di'ib_u mwandakypy m_a Ninds_un'ajt_um.”

34 Per _uj miits n'anma_aydy_up: Ni na'a mgaj_una'and_ut “por tsyos” ko ti xywyanda'akt_ut; es ni m_ud_u tsajp, m_ut ko y_u'_u ja Dios_u 'yuñaaybyajn m_a yajkut_íky;

35 es ni na'a xykyawanda'akt_ut m_ud_u naxwíñ_ud_u, m_ut ko y_u'_u d_u'_un éxt_um m_a tk_uxkapy ja tyeky; es ni m_ud_u Jerusalén, m_ut ko y_u'_u d_u'_un ja kyajp_un Dios, ja m_uj Rey;

36 es ni m_ud_u mgubajk, m_ut ko kyaj mbaat xyryp_ujta'aky poop o y_uk tu'uk je'ey_u mwa_ay.

37 Dũ'ũñũ mjũnã'ãndũt “oy” o “kyaj”, ja'a ko di'ibũ ñikeempy yũ ayuk, tyããdũ dũ'ũn miimp mã yũ ka'oybyũ.

Katũ ja'ay naydyukmũjũmbítũdũ axũũk

38 'Miidsũty tũ xymyũdowdũ ko yajnigajxy jékyũp: “Mdukkũbátũp ja wiin ak wiin esũ tũts ak tũts.”

39 Per ẽj n'anmaãdyũp miits ko ja ja'ayũty mdunã'ãndũt axũũk, katũ miits xyñiwa'k'óyũdũ. Pũn mgojxũp mã m'aga'añdsyoobũ m'ama'ãtsy, koojũmbít jatuk adu'um.

40 Pũn ja pũn tsiptunã'añ mũt mij es mbũjkyã'añũty ja mnixuy, mo'oy nandũ'ũn ja mdsyamarrũ.

41 Pũn jaa tu'ugũ soldããdũ o justisũ agwanũ mdukmũnũjxã'añũty ja tsyemy tuk mil metrũ, mũnũjx majtskũ dũ'ũnũn jyagámũty.

42 Ko pũn ti m'amdówũdũt, mo'oy; es pũn ja ti pũn m'amdóyũty ani'xy, tuk'anũ'x.

Wi'ixũ mũdsip yajtsókũt

43 'Nan tũ xymyũdoodũ ko yajnigajxy jékyũp: “Mdsókũp ja mmũdũjkpã'a, es mdukk'ak'átũp ja mmũdsip.”

44 Per ẽj n'anmaãdyũp miits ko mdsókũp ja mmũdsípũty, es mninu'xtã'a'ãktũp mã Dios di'ibáty axũũk mduunũdũp.

45 Dũ'ũnũ dũn xya'íxũdũt ko m'u'unk'átũdũ mDeedyũ tsãjpotmũdũ. Pes yũ'ũ tyukni'aampy yũ xũũ ti'igyũ ja oyjya'ayũty es di'ibũty kyajũ Dios tmũdũdũ, es yajtiipy mã ja ja'ayũty di'ibũ jiky'ajttũp tũy'ajtũn mũũt es nandũ'ũn di'ibũty kyaj jyiky'attũ tũy'ajtũn mũũt.

46 Pɛn miits mdsojktɛp yɛ'uyɛ di'ibɛ miits mdsojkdɛp, ʒwi'ix xymyɛbɛjkpɛdɛ ko Dios miits mgumaya'anɛdɛ? ɨPes extɛ yɛ pojrɛ ja'ayɛdyɛ dɛ'ɛn tyuundɛp!

47 Pɛn mgajxpo'xtɛp miidsɛty yɛ'uyɛ mmɛgu'ugɛty, ʒti oy'ajtɛnɛ dɛnɛ taadɛ? Pes extɛ di'ibɛty kyaj t'ɛxkaptɛ Dios tyuundɛbɛ dɛ'ɛn.

48 Dɛ'ɛn ɛxtɛmɛ mDeedyɛ tsajpɔtmɛdɛ wya'adsɛty, ittɛ miits wa'ats nandɛ'ɛn.

6

Oybyɛ tu'unɛn

1 'Ko xytyundɛ ja oybyɛ, ɛxkɛm es xykyatɛndɛt mayjya'ayɔty es yɛ'ɛ je'eyɛ t'ixtɛt ti mduundɛp. Pɛn mdiimbyɛ dɛ'ɛn, yɛ ja mDeedyɛ tsajpɔtmɛdɛ kyaj mmay'atɛdɛt.

2 Paaty ko xypyudɛkɛt mɛt tii di'ibɛ tɛgoy'ajtxɛdɛp, katɛ ja'ay xytyuknijawɛt ɛxtɛm 'yadɛ'atstɛ di'ibɛ nay'andjɛdɛp jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn mɛɛt, mɛt ko dɛ'ɛn yɛ'ɛjɛty 'yadɛ'atstɛ esɛ ja'ayɛty 'yixɛdɛt ko dyaktɛ ja naybyudɛkɛ mɛ ja tsajptɛjk, o mɛ ja mɛj tu'u di'ibɛ kajpnɔty, es dɛ'ɛn myɛjprɛdsɛmdɛ ko jyiky'attɛ tɛy'ajtɛn mɛɛt. Pes ɛj n'anmɛaydyɛpts miidsɛty ko mɛt yɛ'uyɛ taadɛ, tɛ t'axɛjɛdɛ ja myay'aty.

3 Per mij ko xypyudɛkɛyɛ'anɛt di'ibɛ tɛgoy'ajtxɛp, mo'oy ayu'udsyɛ, ɛxtɛm mbaat njɛnɛ'anɛm katɛ m'anajɛɛgyɛ'ɛ xytyuknijawɛ di'ibɛ tyiimpy ja a'oybyɛ.

4 Ko dɛ'ɛn xymyo'oy ayu'udsyɛ, net ja mDeedyɛ tsajpɔtmɛdɛ t'ixɛt di'ibɛ mdiimpy ayu'udsyɛ, es yɛ'ɛ mmay'atɛdɛp.

Kajxtákan

⁵ Ko mgajxta'aktut, katú dñ'un xytyundñ éxtam di'ibñ nay'andíjudap jyiky'attñ tñy'ajtñ mñut. Yñ'ujuty kyajxta'aktñ tanñ mñ ja tsajptñjk o mñ ja mñj tu'u di'ibñ kajpnóty es dñ'un ja ja'ayuty 'yíxudut. N'anmaaydyñp miidsuty ko yñ'ujuty tñ t'axájudñ ja myay'aty.

⁶ Per mij ko mgajxta'agut, takñ mgwartñ tñgoty es nayñi'agájudñ, es jap ayu'udsyñ xymyñgajxta'agut, es dñ'un mDeedyñ tsajpótmñdñ di'ibñ 'yijxypy ti ja'ay tyuundñp ayu'udsyñ, yñ'ñ mmo'oyudñp ja mmay'aty.

⁷ Ko mgajxta'agut mij, katñ je'eyñ xyñikajxpéty ja m'ayuk, éxtam 'yadu'utstñ di'ibñ kyaj t'ixy'attñ Dios es jyññ'andñ ko mñt ko kyajxut ni'igñ, jantsy tmñdaty ko Dios myñdoo'ítudut.

⁸ Katñ mijñ dñ'un xytyuñ, ja'a ko mDeety wñ'ats tñijawñ di'ibñ miits mdñgoy'ajtxñp mñññmñ naty xykya''amdoy.

⁹ Paaty ko miits mgajxta'aktut, dñ'un mgajxta'aktut:

Tatitu'unñ di'ibñ ijtp tsajpótm,
wa'an nidñgekyñ ja'ayuty mwindsñ'ugudñ es
m'awdátudñ.

¹⁰ Min mij es myajkutúkut ja yñ naxwiññ,
es yajtññp ja mdsojkn yññ éxtam jam tsajpótm.

¹¹ Meegyñts tyam di'ibñts xytyugoy'ajtxñp esñts
ngay n'uugut.

¹² Es xymya'xñt ññdsuty ja nbojpdñyñts,
éxtamñts ññdsuty tñ nma'xtñ di'ibñts axññk tñ xy-
tyundñ.

¹³ Es kñdii xyajkutíky es ja ka'oybyñ xyajpeky-
tyúnut.

14 'Paaty ndukjaygyujkudu, pan miits mma'xtap ja di'ibáty mduunadup axuuk, yu mDeedyu tsajpótmudu mma'xudup miidsaty nandu'un.

15 Per pan kyaj xymya'xtu di'ibu mduunadup axuuk, yu mDeedyu tsajpótmudu nan kyaj mma'xudat ja mbojpu.

Ja'ay 'yayu'aty

16 'Ko miits m'ayu'áttut, katu xyryujta'aktu mwiin mjuputy ya''ayow ya''ama'at, éxtum 'yadu'utstu di'ibu nay'andjjudup jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujaty tyuundaba du'un esu ja'ayuty 'yixudat ko 'yayu'attu. Tu'y'ajtun n'anuumu ko mudu taadu tu dun tpuaktu yu myay'aty.

17 Per ko miits m'ayu'áttut, wimbuj kupuj es naywoogudu yajxon,

18 kudiibu ja ja'ayuty tjaygyúkudat ko m'ayu'attu. Yu'uyu du'un ja mDeedyu tsajpótmudu di'ibu ñija'ap ti ja'ay tyuundup ayu'utsy, es yu'u mmo'oyudup ja mmay'aty.

Pujku'uktu ja m'oy'ajtun tsajpótm

19 'Katu mjiky'aty xywyindsimy xywyinwuuñ ja meeñ ya naxwiñ, ma yu juyujk añimal dya-jwindugóy otyiity, ma tyowu ja meeñ es ma ja ma'tspu tnidákudu.

20 Nik oy pujku'uktu ja m'oy'ajtun jam tsajpótm, ma ni ti tkayajwindugóyut es ma kyajpu ma'tspu.

21 Ja'a ko ma xymyudaty pu'jke'eky yu m'oy'ajtun, jam du'un nandu'un 'yity yu mjot mwinma'añty.

Du'un ja wiin éxtumu kudu'xn

22 'Y_u mwiinu d_u'_un éxt_um tu'ug_u kud_u'_xn es tkud_u'_xt ja mdu'u. P_un oy y_u mwiin, mdu'uyo'oy_up yajxón kude'xy.

23 Per p_un y_u mwiin ma'at, mj_udít_up kubi'its. Es p_un kyaj xytyuk'ixy ja mwiin, j_ungoo jyantsyyák_uty ja koots'át ma mj_uidity!

Dios es_u meeñ

24 'Ni p_un mbaat tkam_udúñ majtsk_u wyinds_un, ja'a ko p_un tuump yajxón ma ja jawyiimb_u wyinds_un, kyaj mbaat ñakytyúñ yajxón ma ja my_umajtskr_u. Es p_un ja my_umajtskr_u wyinds_un tsyejpy ni'ig_u es tyuñ yajxón mat y_u'_u, kyaj mbaat ja jawyiimb_u tnakym_udúñ. Kyaj mbaat xym_udúñ y_u Dios p_un mbajtáky_u ja mwinma'añ es ja mm_ujaa ma ja meeñ.

25 N'anmaaydy_up ko kat_u mnaydyukjot-maydyún_ud_u di'ib_u m'okkay m'ok'uukt_up es mjiky'átt_ut, es ti wit m'oktuktákd_up. Pes mat y_u'_uy_u y_u mjiky'ajt_un es y_u mnini'x di'ib_u Dios t_u mdukmay'áty_uty, y_u'_u d_u'_un ni'ig_u oy k_udiin_um ja mje'xy mbeky es_u mwit mnijam.

26 Ixt_u y_u joon j_uyujk_uty. Kyaj ñi'ipt_u es ni kyat-sikt_u, es ni tkap_ujk_u'akt_u ja pyajta'aky ma y_u mok t_ujk. Pes y_u mDeedy_u tsajpót_ud_u mooy_ud_up y_u jye'xy pyeky. Dios mdsojk_ud_up miids_uty ni'ig_u k_udiin_um ja joon j_uyujk_uty.

27 ¿P_un_u d_u'_un mbaat dyaj'yóñ ja jyiky'ajt_un mat ko myay tyajy?

28 ¿Ti ko mmay mdajt_u m_ud_u mwit mnijám_uty? Ixt_u wi'ix aamyóty yondu ja p_ujy, es ni kyatund_u es ni kyatá'akt_u.

29 Es n'anuum ko ni ja rey Salomonk, mut tugekyu tsuj'ajtun wyit, kyaj oj tyi'igyu tsuj'ajtun mut y'u.

30 Es pun ja Dios yajpijpy ja pyjy di'ibu pi'tsp pojun es jakumbom yajno'kna, ¿ti ko kyaj xymyubuktu es udsajtam y'u xywyitxum? ¿Es ti ko miidsaty je'eyu waanu xymyubuktu?

31 Paaty katu mmay mdajtu: “¿Tii net n'okka'ay n'ok'úkum?”, es “¿Tii net nwit'ajt nnijam'ajtam?”

32 Mut ko ja ja'ayaty di'ibu kyaj tmdund Dios maay tajtar mut tugekyu tyaadu. Pes ja mDeedyu tsajpótmadu nija'ap ko mdugoy'ajtxudap tugekyu tyaadu.

33 Es du'un jotmo'oydyu ja Dios es jyiky'áttat éxtam y'u yajkutíky, es m'axájdap nandu'un tugekyu tyaady.

34 Pes kyaj xymyumay xymyudajtat pun ti bom uxtajm miimp kadakp, ja'a ko bom bom miits xymyudattu di'ibu mmamay mmdájap. Tu'uk tu'ugu xnu di'ibu mmamay mmdájap.

7

Kyaj wiinkpety nugoo nbayo'oyum

1 Katu miits xypayo'oydyu nugoo yu wiinkpety, kadiibu Dios mbekymyo'oyudat.

2 Mut ko éxtam miits xypayo'oydyu ja wiinkpety, Dios nandu'un mbayo'oyudap miidsaty. Extam mbaat njuna'anum, mut ja armuun di'ibu maat xykiijxy ja wiinkpety, nan y'u maat Dios mgijxadat ja mja'ajaty.

3 ¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja kepywyayu'unk di'ib_u jap mm_ugu'uk wyiinóty es kyaj mij xytyuñ_u kwent_u ja m_uj kepy di'ib_u jap mwiinóty?

4 ¿Es wi'ix mj_una'añ: “M_ugu'uk, n'okju't_um_u tad_u kepywyayu'unk di'ib_u jap mm_udajtypy mwiinóty”, es kyaj mnayjyá_wty ko mij xymy_udaty ja m_uj kepy jap mwiinóty?

5 Mnay'andijy_uty éx_t_um_u ja'ay di'ib_u jiky'ajtp t_uy'ajt_un m_uut. Yajp_uds_um jawyiin_u tad_u m_uj kepy di'ib_u jap mwiinóty, es d_u'_un mbaat xy'ixy ya-jxón es xyjuud_ut tad_u kepywyayu'unk di'ib_u jap mm_ugu'uk wyiinóty.

6 'Kat_u xymyo'oy ja úk_uty y_u tsu'utsy di'ib_u t_u ñe_jx_y winds_u'k_un es nan kat_u xywy_ujy ja perl_u m_u y_u ds_um, ja'a ko ttuktaand_ut, ta mnij_umbít_ud_ut es mduktsu'uts mdukn_uk_ud_ut.

Amdowd_u, _uxta'aydy_u es koxt_u j_un'aa t_uj_uk aa

7 'Amdowd_u, es m'axá_j_ud_up; _uxta'aydy_u, es mbaatt_up; koxt_u j_un'aa t_uj_uk aa, es m'awátsx_ud_up.

8 M_ut ko di'ib_u 'yamdeery, 'yaxá_j_up; es di'ib_u 'y_uxtaapy, pyatypy; es di'ib_u kyojxy_upy ja j_un'aa t_uj_uk aa, awátsx_up ja ty_uj_uk aa.

9 '¿Pán nidu'uk miids_uty myo'oy_up ja 'yu'unk tu'ug_u tsaa ko 'yamdówd_ut ja tsajkaaky,

10 o tu'ug_u awá'andsá'añ ko 'yamdówd_ut ja ajkx? Kyaj pán, ¿k_udii?

11 Es miids_uty poj_up ja'ay_uty, mmooydy_up ja oyatypy_u ja m'u'unk m'ana'k_uty, waan_u ni'ig_u ja mDeedy_u tsajpótm_ud_u tmo'oy_ut ja oyatypy_u p_un_uty amdooj_ud_up.

12 'Pes d_u'_un di'ib_u miits mdsojkt_up es ja wi-ink_uty mdukm_ud_un_ud_ut, miits mdukm_ud_und_ub_u

taadu. Tyaadu du'un tu ya'awijtsmíky tugekyu ja Moisesu 'yuxprijkan esu Diosu kyugajxputy.

Tujk aa xu'utspu

13 'Túkadu ma ja tujk aa xu'utspu. Ja'a ko wyoõñuty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibu nujxp ma ja kutugo'oyun, es may ja ja'ayuty di'ibu nujxtap jar.

14 Per xyu'udsuty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibu nujxp ma ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu, es niwaanuty yu'u di'ibu pyáttap.

Ya'uxkajptap ja ja'ay éxtamu du'un 'yadu'utstu

15 'Naygywentu'átudu ma yu andákruty di'ibu janándap ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu. Naybyujtákadap tuda'agyuty éxtamu borreegu, per du'unu dan yu'ujuty éxtamu waxka'uk awa'anun.

16 Miidsuty mbaat xy'uxkaptu mat éxtamu du'un 'yadu'utstu. Kyaj yajtíky yu uuvu ma yu apyñgyery, es ni yu iigu ma yu botonus pñju.

17 Tugekyu oykyery yajkyru ja tyuumr oy, es tugekyu axuk kery yajkyru ja tyuumr axuuk.

18 Yu oybyu kery ni na'a kyatuumr'áty axuuk, es ni yu keryu axuukru kyatuumr'áty oy.

19 Tugekyu yu kery di'ibu kyaj tyuumr'áty oy, ya'uxpro'tu'kp es yajkujubíru junóty.

20 Paaty n'anuumudu ko miits m'uxkártap pán oyjya'ay es pán kyaj 'yoyjya'ayuty mat yu di'ibu tyuundap.

Kyaj nidugekyu tyúkadu tsajpótm

21 'Kyaj nidugekyuty di'ibats xy'anmaaydyur: “Windsún, Windsún”, tyúkadu tsajpótm, yu'uyú túkadu di'ibu tyuundap ja tsyojkunu nDeedyats di'ibu jam tsajpótm.

22 Ko ja'ay yajpayo'oydyut, máyuts xy'anuumudut: “Windsún, Windsún, mut ja mxuugyujxmats tã ngajxwa'xyuts ja m'ayuk, es tats nyajpudsúmdũ ja ka'óybyuty, es tats may nduñ ja maj'ajtũn.”

23 Nétats ẽj n'anuumat: “Ni na'ats miits tã ngaja'ay'áttũ. ¡Mastúttuguts miidsaty ka'oybyũ mĩduumbaty!”

24 'Pes dũ'ũn di'ibuts xymyudoo'ijtp es ttuñ éxtamts ẽj n'anuumũ, dũ'ũn éxtam tu'ugũ ja'ay kuwiyj di'ibũ kyoj ja tyujk mã tu'ugũ maj tsaade'eky.

25 Myiĩn ja nũũ tuu, kyeemy ja majnũũ es myiĩn ja muk poj mã tadũ tũjk. Per kyaj kyũdaay, mut ko yũ'ũ pyotsy'ujx'ajtypy ja maj tsaade'eky.

26 Per ja di'ibuts xymyudoo'ijtp es kyaj tkuydyũn di'ibuts nja'anmaapy, dũ'ũn éxtam tu'ugũ ja'ayũ kujuumbũ di'ibũ kyũxkoj ja tyujk mã yũ pu'ujũn.

27 Myiĩn ja nũũ tuu, ja majnũũ kyeemy es myiĩn ja muk poj mã tadũ tũjk. Ta kyũdaadaay ja tũjk.

28 Ko ja Jesús dũ'ũn jyũnaandaay, ta ja ja'ayuty dũ'ũn wũ'ũmũdyaaydyũ ja'agyujxm ja Jesusũ 'yũxpũjkũn,

29 mut ko ya'ũxpũkũdũ éxtam tu'uk di'ibũ myũdajtypy ja kutujkũn, es kyaj éxtamũ di'ibũ ya'ũxpũjktũp ja di'ibuty tsajptũgóty ya'ũxpũjktũp.

8

1 Ko ja Jesús jyũnajky jam kopkkũjxm, may ja ja'ayuty oj pyanũjxũdũ.

2 Ta ñimũwingoonũ tu'ugũ ja'ay di'ibũ myũdajtypy ja leprũ pa'am. Ta ñaygyoxtnaaydyákũ Jesús wyindum, es t'anmaay:

—Windsún, mij pæn mdsejpy, mbaaduts xya'aguda'aky.

³ Net ja Jesús tku'unikooñ, es t'anuumu:

—Ndsejpyuts es m'aguda'agut.

Es ko t'anmaaydyaay du'æn, netyu ja lepru puma'ay 'yagudaky.

⁴ Esu Jesús t'anmaay:

—Ix jaygyuku. Katu pæn xy'anuumu. Nujx winguwa'agu ja teety, es yak ja mwindsu'kun éxtumu Moisés dyajnigutujku, es du'æn nidugekyu ja'ayuty tnijáwudut ko tu m'aguda'aky.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu soldaadu windsunu tyuumbu

⁵ Ko Jesús jyajty ma ja Kafarnaúm kajpn, tu'ugu soldaadu windsún ñimiinu, es myenu'xtáku,

⁶ 'yanu'amxuty du'æn:

—Windsún, yu nduumbuts mabajngujxy 'yity madsu ndujk, tu xyujxnu es jyantsy'ayoy muk.

⁷ Jesús 'yanmaay:

—Ujtsuts nujx nya'aguda'aky.

⁸ Ja soldaadu windsún 'yadsooy:

—Windsún, kyajts uj xyñituku es mij mdúkut madsu ndujkun. Je'eyu ko mjana'anut, es aguda'agup ja nduumbuts.

⁹ Uj ku'am nmudajtypyuts ja nwindsún di'ibuts xy'ana'amp, es nandu'æn nmudátyuts ja soldaaduty di'ibuts n'ane'empy. Kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: “Nujx”, najxp, es kots n'anuumu jatu'uk: “Min”, miimp, es kots nduk'ane'emy yu nduumbuts ti ttúnut, tyiimpy.

¹⁰ Ko ja Jesús tmadooyu tyaadu, du'añu oj wyu'umu es t'anmaaydyu di'ibu naty panujxudap:

—Tuy'ajtun n'anuumudu ko ma nidugekyu israelitu ja'ayuty, kyajts nbaaty ni pún mut kajaa myubujkun éxtam tyadu ja'ay.

11 Ujts miits n'anmaaydyur ko may myíndut ja ja'ayuty di'ibu tso'ondur ma xuu pyudsemy es ma xuu kyunaxy, es ñaxwaatstat kyáydyut mudu Abraan, Isaa esu Jakoob ma ja tsajpótmudu kutujkun.

12 Per ja di'ibu du'un tu jyapaadudu es 'yittut ma yu tsajpótmudu kutujkun, yu'ujuty yajjubijppudsúmdur awa'atstuuy ma ja koots'át, ma ja'ayuty jy'uy ya'axtat es ñaydyatskaadudut mudu ayo'on.

13 Net ja Jesús t'anmaay ja soldaadu windsún:

—Nujx ma mdujk, es yajtúnudu du'un éxtam tu xymyubekyan.

Ta ja tyuumbu netyu oj 'yagudaknu.

Jesús dya"aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

14 Jesús oj ñejxy ma tyujku Peedru, es t'ijxy ja Peedru myu't toxytyujk mabajngujxy pya'amgo'knu mudu muk junn.

15 Ta ja kyuh ttoon. Net ñiwatsu ja junn. Ta pyudu'knu es tmooy ja kya'ay 'yukun.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

16 Es ko oj tsi'tnu ja xuu, net tmamindu ma Jesús may ja ja'ayuty di'ibu myudajttur ja ka'oybyu. Es mut tuk aagajxyu dyajrudseemy ja ka'oybyu, es nandu'un dya"agudaky nidugekyu ja puma'ayuty.

17 Tyaadu du'un jyajty es yajkuudyúnut di'ibu ñigajx ja Diosu kyugajxru Isaiiu ko jynáñ: “Yu'u yajrudu'k ja nbagi'ix'ajtam es dyajnejxy ja nba'am'ajtam.”

Pánaty pyatsoonándup ja Jesús

18 Jakumbom mejyñbya'aaay ko ja Jesús t'ijxy tyukmíkyaty ja mayjya'ay, ta t'anmaay ja 'yaxpajkraty es 'yawinnáxtat ma ja mejyñ.

19 Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'axpajkr ja 'yana'amun tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, nbanjxaambyats mij oytyim maaty mnejxy.

20 Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank esu joon jeyujkety myudajttap ja pya'an, per uj ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, kyajts nmudaty ja ngukóyats madsu ngubajk nyajpo'xat.

21 Jatu'uk ja 'yaxpajkr 'yanmaayu:

—Windsún, nbanjxupts mij, per extu koonmdu ndeedyats 'yoogut esuts n'okku'uy n'oktájudats, net nbanjxat.

22 Netu Jesús t'adsooy:

—Pamiingats tyam es nika'ak yu o'kraty, wa'anu wiink ja'ayaty dyajnaxtákuudu. Ja'ats n'andijpy di'ibu kyaj jyotmaydyúñaty esu Dios tmadúnat.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

23 Net ja Jesús es ja 'yaxpajkraty tyujkuudu ma tu'ugu barku, es 'yawinnaxánudu ma ja mejyñ.

24 Ti'in myiñ tu'ugu muk poj. Ta ja mejyñ ñikapy extu tyujkunu nuu barkoty. Maabu natyu Jesús.

25 Ta ja 'yaxpajkraty oj ñinujudu es oj yúxudu. Ta t'anmaaydyu:

—¡Yajtsóktuguts, Windsún! ¡Tyap ngupa'tsunu!

26 Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—¿Ti ko nugoo m'oktsu'kudu? Miits mmudajttap je'eyu waanu ja mmubujkunaty.

Ta pyude'ky ja Jesús, es t'ooj ja poj es ja mejyñ. Ta oj wyu'umudya'ay amoñ es tamijtku.

27 Es ja 'yuxpukpuky ak du'añu wyu'umudyaadyu, es ñayjunánudu:

—¿Pún da dnu tyadu?, ko extu yu poj es yu mejyñ tu myumudóuty.

Gadaru ja'ayuty di'ibu myudajttu ja ka'óbyuty

28 Ko Jesús jyajty mejyññináxy ma Gadaru ñax, majtsku yedyjk pyudseemy kampyoonóty. Ta ñimiñudu. Nimajtsk tmudattu ja ka'óbyuty es nugo jyantys'awa'an'áttu, ko ni pún mbaat kyanaxy ma tadu tu'aa.

29 Ta oj yaxka'aktu:

—Diosu 'yU'unk, ¿ti mdunaampy mut udsuty? ¿Tii ja'a mnamiimpy es xytyudyuna'anduts maanam tkapaaty ja tiempu?

30 Natuknas'ixu jamu naty nimayu udsu jyu'xu'aktu,

31 es ja ka'óbyuty yajjunánudu ja ja'ayuty, es ja Jesús t'anmaay:

—Pun xyajpudsumándupts ma tyadu ja'ay, na'ijxtuguts esuts ndáku ma tadu udsúmuty.

32 Netu Jesús 'yadsooju:

—Oy. Túkudu.

Ja ka'óbyuty pyudsuumdu ma ja ja'ayuty, es tyujkudu ma ja udsúmuty. Net nidugekyu ja udsúmuty ñajxtu jantys puye'egyu nax jup'ám es kyupuy'knajxtu mejyñóty, es jap oj jyi'xta'aydyu.

33 Di'ibu kywentu'ajttu ja udsu ñay'adsu'kudu, es kyaktu. Ko jyajty ma ja kajpn, ta tmadyaktu tugekyu tyadu éxtumu naty tu tyuñ tu jyátyuty mut ja ja'ayuty di'ibu myudajttu ja ka'óbyuty.

34 Net nidugekyu ja kugajpnyty tso'ondu es tniujxtu ja Jesús, es tmanu'xtáktu es pyudsúmut jam es ñujxat wiinktuuy.

9

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu xux ja'ay

1 Net ja Jesús jyambijnu mat nan ja'ayu barku, es ñujxnu ma yu'u ja Kafarnaúm kajpn.

2 Ko jam jyajty, ta tyuknimiinadu tu'ugu ja'ay di'ibu tu xyujxnu, kyo'knu ma tu'ugu mabajnu'unk. Ko Jesús t'ijxy ja myubajkanaty, ta t'anmaay ja puma'ay:

—Jotkujku. Yu mbojpu yajma'xp.

3 Net nidu'uguty ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpujktup twinmaaydyu: “Tyadu ja'ay myudugeery ja Dios éxtum jyuna'añ.”

4 Komu Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaaydyup, ta t'anmaaydyu:

—¿Ti ko xymudattu axuugu winma'añaty?

5 Kyaj ñimujaaty njuna'anum: “Yu mbojpu ya-jma'xp”, mat ko kyaj ya'ixy pun tuya'ajtun. ¿Tii kyaj dyu'unaty? Es mjuna'andup miidsaty ko ni pún tka'anummat yu tyadu xux: “Pudu'uk, es nuix”, mat ko netyu mbaat ya'ixy ko kyaj tmdaty ni ti muk'ajtun. ¿Tii kyaj dyu'unaty?

6 Pes oy. Min n'oktuk'ixtu ko uj, ja Naxwíñdu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ujtsu du'an nmudajtypyuts ja muk'ajtun ya naxwíñ es nma'xaduts ja pojpu.

Net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk. Yajmúk ja mmabajn es nuix ma mdujk.

7 Net ja xux ja'ay pyude'ky es oj ñajxnu mā ja tyujk.

8 Ko ja mayjya'ay t'ijxtu tyaadu, ta tsyu'kudu es t'awdajttu Dios mut ko tu tmo'oy ja myuk'ajtanu Jesús.

Jesús twoy ja Matewü

9 Ta Jesús jam tso'oñ es t'ijxy tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Matewü, ja 'yu'uñu mā yaj'yáky ja kugubety. Ta t'anmaay:

—Pamiinguts es n'uxpukpu'átut.

Ta Matewü pyude'ky, es tpadso'oñ ja Jesús.

10 Mā tadu xuu 'ya'ux'ajty ja Jesús mā yu Matewü tyujk, mut mayu yajkugubajtruty es nan niganaaguty di'ibu 'yandijtup pojpu ja'ayuty, es ti'igyu mut ja 'yuxpukpudyu Jesús.

11 Es ko ja fariseeuty t'ijxtu tyaadu, ta dyajtudu ja Jesusu 'yuxpukpudy:

—¿Wi'ixu du'un ko yu mwindsún kyay 'yiiky mudu yajkugubajtruty es mudu pojpu ja'ayuty?

12 Jesús myudoo tyaadu, es t'anmaay:

—Kyaj tsyékyuty ja kudsooy mā yu di'ibu oy'ajt muk'ajttup, jaayu du'un mā yu puma'ayjya'ayuty.

13 Nujx jattu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaabyajtun mā jyuna'añ: “Uj ndsejpyuts es xymudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts xytyukwindsu'uguduts ja juyujk añimálaty.”

Jesús dyajtúwdu ti ko kya'ayu'aty

'Pes kyajts uj nwoy ja ja'ay di'ibu jiky'ajttup t'ay'ajtan mut, yu'u du'unu pojpu ja'ayuty es jyodumbíttut.

14 Net nija'ajuty ja 'yuxpukpudyu Fwank Yajnubajtrü tñimiindu ja Jesús, es dyajtudu:

—¿Ti ko kya'ayu'attu yu m'uxpɔjkrɔty éxtum 'yayu'attu fariseeɔty es uudsɔty, yu 'yuɔpɔjkrɔdyu Fwank?

¹⁵ Netu Jesús t'adsooy:

—¿Tii mbaat 'yittu jotmaymyuut yu di'ibu tu ya-jwówdu mā tu'ugu ja'ay pyeky maanum ja pɔjkrɔ yedyɔjk 'yak'ity mat yu'ajɔty? Miimp ja tiempu mā jajpɔjkrɔdɔt ja pɔjkrɔ yedyɔjk, taanumu du'an 'yayu'áttut.

¹⁶ Ni pún tka'abatsɔ tu'ugu tyuk wit mɔdu jemywyit, mat ko ja jemywyit ñuumúkat, ta kyudsɔt ja tuk wit waanu kajaa.

¹⁷ Ni yu vinu jembyu kyaya'adamu mā yu tukru nuu'abutsunbyo'o, mat ko pɔn yajtuumbu du'an, ja po'o kuudsɔp, es du'an ja vinu es ja po'o tyugóyut. Paaty n'ada'amum ja jembyu vinu mā yu jembyu nuu'abutsunbyo'o es du'an yajmɔdátut yajxón ni-majtsku tyáadɔty.

Jayru ñuuɔ es ja toxytyɔjk di'ibu Jesusu wyit tyoon

¹⁸ Mā ja Jesús t'anuumɔdu tyáadu, tu'ugu israelítadyu wyindsún jyajty mā ja Jesús, ñaygyoxtnaaydyákɔ es t'anmaay:

—Yu nuuɔxɔts tu 'yeeky. Pɔn mnɔjxp mij es mɔu'ɔnikempy, jiky'átɔp jatɔgok.

¹⁹ Netu Jesús pyade'ky es ñejxy mat yu'u, ti'igyu mɔdu 'yuɔpɔjkrɔty.

²⁰ Net tu'ugu toxytyɔjk puma'ay di'ibu majmajtsk jumajtu naty tmɔdajnu windaxyu, tmɔwingooñ ja Jesús ɔxku'p tsoo, es ñaydyukpatu ja wyit pa'a,

²¹ mat ko du'an ñayjyuna'añɔty: “Mat yu'ayu kots nnaydyukpaadɔdɔt yu wyitu Jesús, agɔda'agɔpts.”

22 Per ja Jesús wá'kumbij, t'ijxy ja toxytyujk es t'anmaay:

—Jotkujk, t̃a m'aguda'aky mat ko t̃a xymyabeky.
Ta netỹa 'yagudak̃a.

23 Ko Jesús jyajty mā ja winds̃a tyujk, ta t'ijxy ko ja xúx̃p̃uty t'x̃kujk̃a ña es ñax̃ dyajnax̃t̃uk̃yáña ja o'kr̃a, es ja ja'aỹuty jyantsỹỹa'uy jyantsỹya'ax̃t̃a. Ta t'anmaaydỹa:

24 —P̃uds̃a ỹa. Ỹa kixyu'unk kyaj t̃a 'yeeky.
M̃ab̃a d̃a jam.

Ja ja'aỹuty je'eỹa ttukxi'ikt̃a.

25 Ko ja Jesús dyajp̃uds̃a m̃daay ja ja'aỹuty, net tyujk̃a mā ja o'kr̃a es tk̃a'um̃majts̃a. Ta ja kixyu'unk p̃ỹude'ky.

26 Ta yajmadyakw̃ax̃taay oymyaaty ỹa tỹad̃a m̃aj'ajt̃a.

Jesús dya'ijxpéky majtsk̃a wiints

27 Ko p̃ỹd̃seemy jam̃ Jesús, majtsk̃a wiints p̃yañj̃x̃a es mỹyaxkák̃a:

—¡Pa'ayoodug̃ats̃ ũds̃uty, Davit̃a tỹũmp 'yaats!

28 Es ko Jesús jyajty mā ja t̃ujk, net ja wiinds̃uty ñimiiña, es ỹa'ua dyajt̃aay:

—¿M̃m̃ab̃ujkt̃a p̃ miids̃uty ko ̃aj m̃baad̃uds̃a tỹad̃a nduñ?

Net ja'aj̃uty jỹñand̃a:

—Ti ko k̃adii, Winds̃a.

29 Net ja Jesús ttooña ja wyiin, es t'anmaay:

—Wa'an dyajt̃uñ éxt̃a ja m̃m̃ab̃ujk̃a ñuty.

30 Ta ja wyiiñuty oj wỹa'um̃daaydỹa yajx̃ón. Jesús tyuk̃ñip̃ujk̃a jantsy yajx̃ón, 'yaña'um̃x̃a:

—Kat̃a p̃án xytyuk̃nijáw̃a.

31 Per je'eyu yu'ujaty pyudsuumdu ma ja Jesús, ta tmadyakwa'xtu ma tugekyu ja kajpn di'ibu naty ja Jesús tu ttuñ.

Jesús dya''aguda'aky tu'ugu uum

32 Ko yu'udyu naty jam pyudsuumdu, naagudyu ja'ay dyajmiindu ma Jesús tu'ugu yedyujk uum, di'ibu naty myudajtypy ja ka'oybyu.

33 Ko ja Jesús dyajrudseemy ja ka'oybyu ma tadu uum, ta ja uum oga'an oj kyajxy. Du'uñu ja ja'ayaty oj wyu'umdyaydyu, es jyunandu:

—Ni na'anam kyaya'ixy du'an éxtumu tyadu ma yu israelítaty!

34 Per nik ni'igu ja fariseeuty ñajyuna'anudu:

—Tyadu yajrudseemy ja ka'oybyu mat ko pyudákaty ja mujku'ugópk.

Jesús tpa''ayooy ja ja'ayaty

35 Jesús dya''abudseemy tugekyu nax kajpn, es ya'uxpejky majaty tsajptujk nidu'uk nidu'ugu kajpn, es tkajxwa'xy ja oybyu ayuk di'ibu ñigajxypy ja tsajpótmu kutujkun, es dya''aguda'aky oytyim di'ibudyu pujk ado'onu.

36 Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjya'ayaty ñimíndu, ta tpa''ayoodu, mat ko moon tujktubu naty éxtumu borreegu di'ibu kyajpu 'yijx'ijt kywentu'ajtpu.

37 Ta t'anmaaydyu ja 'yuxprijkraty:

—Tuy'ajtan ko ja pujta'aky oy myáuty, per ja tuumbaty oytyim waanaty.

38 Paaty amdowdu es mnu'xta'aktu ja Dios, ja ñiWindsu tyadu pujta'aky, es t'akkáxat ja tuumbaty es min dyajrudu'aktu ja pujta'aky.

10

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstulaty

¹ Net ja Jesús dyaxu ja nimajmajtskpu 'yuxpajkputy, es tkutujkunmooy es dyajpudsúmdut ja ka'oybyu es dya''aguda'aktut tugekyu oytyim di'ibudyu pujk ado'onan.

² Tyaaadudyu du'an ja xyuujuty ja nimajmajtskpu apóstulaty: Tim jawyiin Simonk di'ibu nandu'an xyu'ajtypy Peedru, es ja myuga'ax Andrés; Santya'agu esu myuga'ax Fwank, 'yuna'kadyu Zebedee;

³ Felip; Bartolomee; Tomás; Matewu ja yajkugubajtr; Santya'agu ja Alfee myaank; Tadee;

⁴ Simonk ja kananee ja'ay; esu Juudas Iskaryotu di'ibu óknam kyuyajk ja Jesús.

Jesús tkexy ja 'yuxpajkputujk Diosu 'yayuk kajxwa'xpu

⁵ Jesús ttuk'ane'emyu tyadu nimajmajtskpu es nujx 'yayuk kajxwa'xtu mudu tyadu kajxwíjun:

—Kat mnejxy majaty tsuunudu di'ibu kyaj 'yisraelítaty, es ni mgatúkat majaty samaritanu kajpn.

⁶ Nuixtu jamu ma ja borreegu tugoybyu ma yu ñaxwíñudu Israel.

⁷ Nuix kajxwa'xtu ko ja tsajpótmudu kutujkun tu wyingón.

⁸ Ya''aguda'aktu ja puma'ayuty, yajjikypuyaktu ja o'kputy, tukniwa'atstu di'ibu myudajttap ja lepu pa'am, es yajpudsúmdu ja ka'oybyuty. Miits m'axájudu tyadu muk'ajtun nadyuñu, nan katu myajmájúdyu ko du'an xytyúndut.

9 Katu xyajnujxtu ni di'ibu meeñ,

10 ni yu mdu'amgyujxmuđu. Yu'u je'eyu myajnujxtup ja mnixuy tu'uk. Katu xymyũnujxtu wiinkpu mgu'uk es ni mdajk, mut ko di'ibu tuump, pátup kya'ay 'yuugut.

11 'Ko mja'ttat miidsaty ma tu'ugu kajpn o rantsyu, xta'aydyu jap tu'ugu ja'ay di'ibu ijtp windsu'ugu, es wu'amuđu ma yu'u tyujk extu koonam mdsoonã'andut.

12 Ko mdujktúkuđu, kajxpo'xtu es amdow ja Dios es kyunu'xudu yu'ujaty.

13 Pũnũ tadu ja'ay di'ibu ma tadu tujk nitujkup ja Diosu kyunu'xun, yajkuudyũnu; es pũn kyaj ñitúkaty, miidsaty ni tii mgatugo'oyxudu.

14 Es pũn jam ma kyaj m'axájuđu es ni je'eyu mgamadoo'ita'anudu, pũdsuđu ma tadu tujk o tadu kajpn es winxittu yu naxjok ma yu mdékyaty.

15 N'anũmuđu tũy'ajtun ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja tyudyu'unũnũ tyadu kajpn waanũ o'ktúy kudiinũm ja ja'ayaty majaty Sodomũ kajpn esũ Gomorrũ kajpn.

Jesús tnigajxy ko ja 'yuxpujkraty yaj-pajũdijtta'aktut

16 'ixtu! Ujts miits ngajxtup éxtum ja borreegu waxka'uk agijky. Du'un m'ittat pe'typy éxtumu tsã'añun, per kyaj m'awa'an'áttat. Itta éxtumu paku'unk.

17 Nay'ix'it naygywentu'átudu, mut ko ja'ayaty mguyakánuđu ma yu justisu, myajwopánuđu ma tsajptujkaty,

18 es extu myajnujxuđu gobernadoor windum es ma réyaty mut ko n'apostulu'attu, es du'un

xymyadya'aktuduts uj miidsuty ma yu'ujuty es ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty.

19 Ko mguyákudut ma yu justísuty, katu m jotmay'ooktu wi'ix m'okjana'andut o wi'ix xy'ok'anuumadut, ja'a ko mbaadudut ma mgajxa'andut, Dios myajmi'inxadup ja m'ayúkaty,

20 ja'a ko kyaj miidsuty di'ibu dan kajxándup, yu'u du'unu mDeedyu Jya'ajun di'ibu mgugajxánudup.

21 Yu ja'ayuty kyuyáktup ja myuga'axuty es 'yoogat, esu u'unkteedyuty kyuyáktup ja 'yu'unguty; ja u'unk ana'katy myudsiptsoondup ja tyaa k tyeeduty es 'yooktat.

22 Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'añuty miits mut ujtskyujxm. Es di'ibu 'yakmabejkyruum du'ñum, yu'u nitso'ogup.

23 Ko mbajadítudut ma tu'ugu kajpn, najx wiink tsoo. Tuy'ajtun n'anuumudu ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, minaambuts maanumu naty miits xykyatuk'yo'oydya'aydyunum nidugekyu yu israelitu kajpnuty.

24 'Ni tu'ugu uxpujkrú kya'ity windsu'ugu ni'igu kadiinam ja di'ibu ya'uxpujkrú, es ni tu'ugu po'oduumbu kya'ity windsu'ugu ni'igu kadiinam ja wyindsán.

25 Ja uxpujkrú mut yu'uyu ko du'un yajwindsu'ugut éxtam di'ibu ya'uxpujkrú, es ja po'oduumbu mut yu'uyu ko du'un yajwindsu'ugut éxtamu wyindsanun. Ujtsu du'un éxtam tu'ugu kudujk, es miidsuty, du'un éxtamdsu njiiky nmugu'uk. Pun ja kudujk ya'anuumu mujku'ugórk Belzebuu, ¿tii kyaj waanu axuk ya'anuumadut ja

di'ibũ t̄syũn̄aaydyũp m̄a ja j̄yũn̄ tyũjk?

Pún̄ yajtsũ'ũgũp

26 'Paaty katũ xytsyũ'ũgũdu ja'ayũty. Ni ti kya'ity ayu'udsyũ di'ibũ kyaj ñide'xyũty, es kyaj ni ti ayu'udsyũbũ di'ibũ kyaj yajnijáwũt.

27 Di'ibũ n'anmaaydyũp m̄a ja koots'át, kajxwá'xtũ miits m̄a ja xũñ'át; es di'ibũ n'anmaaydyũp ayu'udsyũ, nigajxtũ miidsũty m̄ak extũ tũjkkũjxm.

28 Katũ xytsyũ'ũgũdu di'ibũ ya'e'kypy yũ'ũyũ nini'x es kyaj mbaat̄ dya'eeky ja anmaja'an; ja'a du'ũn̄ m̄jaw mdsũ'ũgũp di'ibũ mbaat̄ dyajkutũgóy m̄a ayoodákũ ja nini'x es nandu'ũn̄ ja anmaja'an.

29 '¿Tii kyaj yajteeky majtskũ joonu'unk m̄ut tu'ugũ meeñu'ungũ? Es ni tu'ugũ tadũ joonu'unk kyaka'ay naxwiiñ̄ p̄ũn̄ kyajpũ mDeedyũty dya-jkutĩky.

30 Es extũ yũ mwaay myũdajtypy ja Dios madsyoy tu'uk tu'uk.

31 Katũ mdsũ'ũgũdu. Miidsũdyũ du'ũn̄ ja Dios mm̄dajtdũp kumay waanũ ni'igũ kũdiinũm may ja joonu'ungũty.

Pún̄ũty ja Jesús̄ yũxkajptũp mayjya'ayóty

32 'Nidũgekyũ ja'ayũty di'ibũts xy'axájũp éxtũmũ wyindsũnũn̄ yã mayjya'ayóty, ỹtsũts nandu'ũn̄ n'axájũp éxtũm̄dsũ nja'ayũty m̄adsũ nDeedyũts di'ibũ jam tsajpótũ.

33 Di'ibũts xy'ũxtijp mayjya'ayóty yã naxwiiñ̄, nan n'ũxtijũpts ỹj m̄adsũ nDeedyũts di'ibũ jam tsajpótũ.

Jesuskỹjxmũ ja'ay yajtsiptũkũdu

34 'Katü mjuna'andu miidsuty kots uj tü nmümiñ yu jotkujk'ajtän ya naxwiiñ. Kyaj yu'ujuty; yu'u dü'ünu jotmay je'eyu.

35 Tyam tü nmíñuts yajtsiptüjkübu müü ja ja'ayuty. Ja u'unk üna'k tsyiptünüt müdü tyeety, ja u'unktaak müdü ñüüx esü xekxy ttuk'ak'átüt ja xyekx.

36 Extü nidu'uk nidu'uk ñaymyüdsip'átüdü di'ibu tsünaaydyur mä ti'igyü tük.

37 'Di'ibu tsyejpy ja tyeety o ja tyaak ni'igü küdiinam uj, kyaj ñitákuty njä'ay'átüdüts; es di'ibu tsyejpy ja myaank o ja ñüüx ni'igü küdiinam uj, kyaj ñitákuty njä'ay'átüdüts;

38 es di'ibuts kyaj xypyanejxy es kyaj jyiky'aty éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'küñ tninejxy, kyaj ñitákuty yu'u njä'ay'átüdüts.

39 Di'ibu yajtso'ogaampy ja jyiky'ajtän, yajtügöyur; per di'ibu yajtügeepy ja jyiky'ajtän müü ujtskyüjxm, nitso'ogur.

Wi'ixü Dios ti ttuunümbíty

40 'Di'ibu miits m'axájüdü, xy'axájüpts uj nandü'ün; es di'ibuts uj xy'axájur, 'yaxájur nandü'ün di'ibuts xykyajx.

41 Di'ibu 'yaxájur ja Diosü kyugajxru müü ko Dios kyugajxy'átyuty, 'yaxájur nan ja dü'ümbü may'aty éxtam di'ibu yajmeepy ja Diosü kyugajxru; es di'ibu 'yaxájur tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tüy'ajtän müü ja'agyüjxm ko jyiky'ajty tüy'ajtän müü, 'yaxájur nan ja dü'ümbü may'aty éxtam di'ibu yajmeepy ja ja'ay di'ibu jiky'ajtp tüy'ajtän müü.

42 Es di'ib_u myeepy tuk vas_u wa'ats n_{uu} tu'ug_u u'unk un_a'k ja'agy_ujxm kots _uj nja'ay'áty, t_uy'ajt_un ko kyaj wy_u'um_ut _uxkumay.

11

Fwank Yaj_ubajtp_u kyexy_ue'eb_uty

1 Ko Jesús t'anma_uaydya_uayd_u d_u'un ja nimajmajtsk_u 'y_uxp_ujkr_u, ta jap tso'oñ es ñejxy ya'x_up_ujkr_u es ayuk kajxwa'x_u ma tad_u israelít_udy_u kyajpn wingón_uty.

2 Ko Fwank di'ib_u naty ijtp pujxndugóty, tm_udooy di'ib_u naty_u Krist_u tyiimpy, net tkejxy ma Jesús naag_uty di'ib_u y_u'u panujx_ud_up,

3 es dyajt_uu_y:

—¿Tii mijs_u d_u'un ja Krist_u di'ib_u mina_uamp, o n'awixt_upts ja wiink_u?

4 Net_u Jesús 'yadsooj_ud_u:

—Nujxt_u es tukm_umadya'a_uakt_u ja Fwank di'ib_u miits t_u xy'ixt_u t_u xymy_udowd_u.

5 Tukm_umadya'a_uakt_u wi'ix tyam ja wiints 'yixt_u, ja _uxneyby_u t_u yo'oybyéky yajxón, di'ib_u ja lepr_u pa'am my_udajty_u t_u 'yag_uda'a_uakt_u, ja nát_uty m_udoon_ud_up, ja o'kr_uty jiky_upyjkt_up, es ja ayoob_u ja'ay_uty ya'awa'a_uan_ud_up ja oyby_u ayuk.

6 Kuni'xy ja di'ib_u kyaj dyajt_uugóty ja my_ubujk_un ma _uj.

7 Ko tya_uady_u oj ñ_ujxn_ud_u, ta ja Jesús tmadyak-tso'oñ ma ja ja'ay_uty éxt_um_u d_u'un ja Fwank, es t'an_um_ud_u:

—¿Tii d_un miids_uty oj xyñinujxt_u es xy'ixa'a_uand_u ma m_uj it_un? ¿Tu'ug_u tsajkápyñ di'ib_u t_u wyinxijtta'ay_uty ja poj?

⁸ Es pæn kyaj, ¿tii dæn oj xy'ixtu? ¿Tu'ugu yedyujk oy xyoxyryu? Miits mnija'adup ko di'ibu dæn nayxyojxadup jam 'yittu ma tyujkadu réyaty.

⁹ ¿Per tii dæn oj tu xy'ixtu? ¿Tu'ugu Diosu kyugajxpu? Yu'ua du'an. Yu'ua tu'uk di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja muj'ajtun kudiinumu wiinkpety ja Diosu kyugajxpu.

¹⁰ Fwank yu'ua du'an di'ibu ja Diosu jyaabyajtun myadyakypy ma jyuna'añ:

Ngejxypyats jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xputs
es mya'awátsxadut yu mnu'ua mdu'ua.

¹¹ Tay'ajtunuts njuna'añ: Kyaj pæn ja Diosu kyugajxputy ja jékyup waanu tmudattu ja muj'ajtun kudiinam ja Fwank Yajnabajtpu; per waanu tmudaty ja muj'ajtun oytyim pánuty ijtup ma ja tsajpótmudu kutujkun.

¹² 'Es ma yu Fwank Yajnabajtpu dyajtsondáky tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es extu tyambaat, ta ja ja'ayuty di'ibu tujkadup ma tsajpótmudu kutujkun. Du'an ja'ajuty éxtumu mayjya'ay di'ibu ti'igyu tuktoñu tukyándup ma tu'ua xu'utspu.

¹³ Di'ibu ja Moisés es nidagékyudyu Diosu kyugajxputy ñikaktu kaxja'ay ma ja Diosu jyaabyajtun maanumu naty kyamiñ ja Fwank, tugekyu tnigajxy ko myina'añ jya'ta'añ ma ja Dios yajkutuka'añ.

¹⁴ Es pæn miits mmubukándup, Fwank yu'ua du'an éxtum ja Diosu kyugajxpu Elius di'ibu jaminán.

¹⁵ Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkadu.

¹⁶ '¿Tits muut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ay di'ibáty tyam jiky'ajttup? Kaxu'ktup éxtum

ja uná'ku'ungun di'ibun uñaaydyur es kyuyattu maayóty, es ya'ax jyoktu mudu myutkuyajtpaty:

17 “Tuts njaxu'uxy di'ibun ya'ajtsp, es kyaj tu m'atstu; es tu n'áyats di'ibun muut ja o'krp ñaxtuk, es kyaj tu xykyoxtu mguj mgaadsyaty es ni tu mgaju'uydyu.”

18 'Pes kyaj ja Fwank Yajnubajtpu tkay éxtumu ja'ay ti ttsoktu, es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myujku'umuduñ.

19 Es uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudanaabyu, kaabyuts es n'i'kyruyts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es am'uuk, es myutnaymyaayur ja pekyjya'ayaty esu yajkugubajtpaty.” Per di'ibun tu t'axájudu yu oybyu uxprjukun es jyiky'attu éxtumu Dios ttseky, tadu ja'ay dya'íxudu ko 'yóyaty di'ibun Dios tyiimpy.

Kajpn di'ibun kyaj jyodambittu

20 Net ja Jesús dyajtsondáky t'ooy ja kajpnaty ma naty tu ttuñ may ja muj'ajtun, ja'a ko yu ja'ayaty jap kyaj jyodambittu. Es du'un t'anmaaydyu:

21 —iPuroobu mijts Korazín kajpn, es puroobu mijts Betsaydu kajpn! Ja'a ko pun kooxyur yajtuuñ ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu muj'ajtun éxtumts nbujta'aky ma miidsaty, tadu kajpn jékyurxyur dya'íxyaty yu jyotmay mudu pyojprukyujxm, es jyodambijtxyur mudu Dios.

22 Per uj n'anmaaydyur miits ko ja'ay yajpayo'oydyut, miits m'axájudur tu'ugu tudyu'unun mak es kyaj dyu'unaty ma Tiru es ma Sidón.

23 Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibun naybyujta'agánur muj kujxm extu ma tsajpun,

ja Dios yu'u mbujta'agudup ma ayoodákn! Ja'a ko pən ujxyupts nbujták ma Sodomu kajpn yu muj'ajtun éxtam ma mijun, tadu kajpn taaxyup tyambaat.

24 Per uj n'anmaaydyup miits, ko ja'ay yaj-payo'oydyut, miidsuty myajnáxup waanu ni'igu muk ja tudyu'unun es kyaj dyu'unaty ma Sodomu ja'ayuty.

Nimiinduguts es mbo'xtut

25 Ma tadu tiempu ja Jesús kyajxtáky, es jyunáñ:

—Tatitu'unk, n'awdajtypyuts mij di'ibu Windsun'ajtp tsajpótm es ya naxwiiñ, ja'a ko mij tu xyu'utsy ja m'ayuk mut ja ja'ayuty di'ibu yajtijtup xprékyuty es wijjya'ayuty, per mij tu xytyuk'ixy ja ja'ay di'ibu du'un éxtam uná'ku'ungaty.

26 Es oy, Tatitu'unk, ko du'un tu xytyuñ éxtam mij xytsyekyun.

27 Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja ja'ayuty di'ibu naty madoo'ijtadup:

—Yu nDeedyuts tats xytyukkuduku otyim tiity tugekyu. Ni pánuts xykya'ixy'aty yajxón, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'un ja nDeedyuts; es nan ni pánumts tka'ixy'aty ja nDeedyuts, ujtsu dun je'eyu es di'ibátyuts uj ndsejpy es nduk'ixy'átaduts.

28 Nimiinduguts miits nidugékyuty di'ibu tu ya'anu'xudu ja tyuunk es ja tsyemy kyu'uyuty, es ujtsuts miits nmo'oydyup ja mbo'xtákn.

29 Kupaktu tyadu kukap di'ibuts uj nbujtákyry ma miidsuty, es xpraktu ma ujts ja ndu'ununats, mut ko uj nmadajtypyuts ja ma'xtujkun es yujy tuda'agyuts, es pyaadup ja po'xtákn yu m'anmaja'anaty.

³⁰ Ja ngukap di'ibuts ʉj nbʉjta'agaampy ma mi-idsaty, kyaj tsyípyty xyajnbjxtʉt, es ja tsemy di'ibʉ mʉʉt xykyʉ'ʉyʉt, to'tsyky yʉ'ʉ.

12

Jesʉʉ 'yʉxpʉjkrʉty tkutʉjtʉ ja triigʉ saʉbʉdʉ xʉʉ

¹ Ma tu'ugʉ saʉbʉdʉ xʉʉ Jesʉs mat ja 'yʉxpʉjkrʉ ʉʉajxtʉ triigʉ kamoty, es ja 'yʉxpʉjkrʉty tkutʉjtʉ ja triigʉ, es twinxatstʉ, es tjʉ'xtʉ ja pyajk, mat ko yu'oogʉdʉ.

² Ko ja fariseeʉty t'ijxtʉ taadʉ, ta t'anmaʉydyʉ ja Jesʉs:

—Ix yʉ m'ʉxpʉjkrʉty, ja'a tyuundʉp di'ibʉ kyaj ʉʉigutíkyʉty ma ja po'xʉnxʉʉ.

³ Ta ja Jesʉs 'yadsoojʉ:

—¿Tii kyajnbʉm miits xy'ʉxpʉktʉ di'ibʉ tyuun ja Davit ko yʉ'ʉ es ja jyamyʉdʉty tmʉdajttʉ ja yuu?

⁴ Net tyʉjkʉ Davit ma ja Diosʉ tyʉjk, es tju'ty ja tsajkaaky di'ibʉ kuni'xy, es tkaʉy yʉ'ʉ es nandʉ'ʉn tmooydyʉ jyamyʉdʉty. Es kyaj jyanigutíkyʉty es yʉ'ʉjʉty tkáydyʉt, yʉ'ʉ je'eyʉ ja teety kyáydyʉp.

⁵ ¿O kyajnbʉm xy'ʉxpʉktʉ ja Moisesʉ 'yana'amʉn ko ja teety ma ja mʉj tsajptʉjk kyaj pyo'xtʉ ma ja po'xʉnxʉʉ?, es nan ni tyaadʉ tʉ kyapekytyundʉ.

⁶ N'anmaʉydyʉp ko taa ja yaʉ tu'uk di'ibʉ ni'igʉ myájʉty kʉdiinʉm ja mʉj tsajptʉjk.

⁷ Miidsaty kyajnbʉm xyjajgyúkʉdʉ di'ibʉ dʉn 'yandijpy ja Dios ma yʉ jyaaybyajtʉn ma jyʉna'aʉn: “ʉj ndsejpyʉts es xymyʉdátʉt ja pa'ayo'on, es kyajts ndseky es xytyukwindsʉ'ʉgʉdʉts ja jʉyujkʉty.” Kooxyʉp xyjajgyúkʉdʉ, kyajxyʉp xyryekymyo'oy ja ja'ayʉty di'ibʉ tʉ kyapekytyúʉn.

⁸ Ja'a ko uj, ja Naxwíñuđu Ja'ayudyu Kyudánaabyu, nmudajtypyuts ja kutujkən mā yu tadu po'xunxuu.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um t'u'uts

⁹ Ta ja Jesús tso'oñ jam es tyujkə mā tu'ugu tsajptujk.

¹⁰ Japu naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um t'u'uts. Es kom ja fariseeuty 'yuxtaayduw wi'ix t'okrujtákuđu pyojru ja Jesús, ta dyajtúđu:

—¿Tii mbaat 'yaguda'aky tu'ugu puma'ay mā po'xunxuu?

¹¹ Ta ja Jesús 'yadsooj:

—Pún miidsuty nidu'uk myudajtypy tu'ugu byorreegu es kyunáxut mā tu'ugu jut mā yu po'xunxuu, ¿ti kyaj nujx xyjuudyu?

¹² Pes, iwaanə oy es tu'ugu ja'ay nbudujkəm es kadiinəm tu'ugu borreegu! Paaty mbaat ndu'unəm ja oybyu mā po'xunxuu.

¹³ Ta ja Jesús t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtúw.

Es ko xyajtúy, ta oj 'yaguda'aky éxtəm jatuk adu'umbu.

¹⁴ Ta pyudsuumđu ja fariseeuty, es ñaymyujkəđu es jyuntutuundu wi'ix mbaat ja Jesús 'yeeky.

Wi'ix ja Diosu kyugajxru Isaiiə tnigajxy ja Jesús

¹⁵ Ko Jesús tnija'ajə tyáđu, ta jap tso'oñ, es may ja ja'ay oj ryanujxəđu. Jesús ya'agudak ja puma'ayuty,

¹⁶ es ttuknipujktə es kyaj tkajx tmadya'aktut mayjya'ayóty.

17 Tyaadudsu du'un jyajtü es yajkyudyúnut di'ibü ja Diosü kyugajxpu Isaiü kyaxjaay ma Dios jyunañ:

18 Tyaadu du'un ja nmuduumbuts di'ibuts uj tü nwin'ixy, di'ibuts uj ni'igü ndsejpy es di'ibuts uj müt njotkujkuty. Nbüjta'agüpts ja nJa'ajünuts ma yu'u es tkajxwaxut ma yu naxwíñdu ja'ayuty kots nbayo'oy mut ja tay'ajtün.

19 Kyaj tsiptúnut es ni kyaya'ax kyajókat, es ni kyayajmudówdu kyajxy tu'ujóty.

20 Kyaj ttájut ni tu'ugu tsajkápyñ ja neybyu, ni tkaya'oogut ja kudu'xnu myetsyu di'ibü oogánp, extü koonum dyajpüjta'agut ja tay'ajtün.

21 Es ma yu'un ja naxwíñdu ja'ayuty t'awix tjüjp'ixtü yu ñitsokün.

Jesús yajnjagxy ko dyajtúñ ja mäjku'ugópk ja kyutujkän

22 Ta ma ja Jesús dyajnájxtü tu'ugu ja'ay wiints es uum, di'ibü myudajtypy ja ka'oybyu. Jesús ya'agudak éxtüm mbaat ja ja'ay 'yixy es kyajxy.

23 Nidugekyu ja ja'ayuty du'uñ wyu'umudyaaydyu es jyunandu:

—¿Tii ja'a da dñu tyaadu ja Davitü tyuump 'yaats?

24 Es ko ja fariseeuty tmudoodu tyaadu, net ñajjyunañdu du'un:

—Tyaadu yajjugékyu ja ka'oybyu yu'uyü mut ja mäjku'ugópk Belzebuu kyutujkän.

25 Jesús ñija'abü naty di'ibü wyinmaaydyur, es t'anmaaydyu:

—Oytyim di'ibuty ja kutujkan mä ja ja'ayuty ñaywya'xudu es ñayñitsiptúnudu, du'an ñayyajkutugóyudu; es pün tu'ugu kajpn o di'ibü tsanaaydyur ja ja'ay tuk juun tuk tujk ñaywya'xudu, kyaj mbaat jyeky.

26 Es nandu'an pün ja mujku'ugópk Satanás yajpudseempy ja myuga'oybyu, ta ñaywya'xudu. Pes ¿wi'ix mbaat jyeky ja kyutujkan?

27 Es pün tuj'ajtun éxtun mjuna'andu kots uj nyajpudsémy ja ka'oybyu mut ja mujku'ugópk Belzebu kyutujkan, ¿ti kutujkan myudajtypy miidsü m'axrújkpúty es dyajpudsémy ja ka'oybyu? Paaty ku'umu m'axrújkpúty dya'ixudu ko miits mgajxtugóydyu.

28 Per pün ujts mut ja Diosü Jya'ajan nyajpudsémyuts ja ka'oybyu, tü naty ya'ixy ko tü wyingón ja tsajpótudu kutujkan mä miidsuty.

29 ¿Wi'ix mbaat pün tu'uk tyuku mä yu kudsü'ugubü ja'ayu tujk es trujkudu di'ibü myudajtypy pün kyaj jawyiin t'awuunmíky? Du'anü dan mbaat tjuuty di'ibü jap tugoty.

30 'Di'ibü kyaj 'yity mut uj, yu'u du'an xymyudsip'ajtrúts; es di'ibü kyaj dyajmíky mut uj, yu'u du'an 'yaxka'tsypy.

31 'Es n'anuumudu ko yu ja'ayuty mbaat yajme'xy tugekyu oytyim di'ibudyu pyojpúty esü 'yaxuk kajxy, per pün myugajxtugeepy ja Espírítü Santü, taadu kyaj mbaat yajme'xy.

32 Oytyim púnuty di'ibüts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, xykyajxrátr axuk,

m̄baad̄u taad̄u yajme'xy, per di'ib̄u tkajxpátp ax̄uuk ja Espírítu Sant̄u, yu'u m̄uut ñaybyekytyúkud̄ut es ni na'a Dios kyapojp̄uma'x̄ud̄ut, ni ma tyad̄u naxwíñ̄ud̄u es ni ma ja di'ib̄u miimp̄.

Jya'ay'ajt̄un ja ja'ay yajtuk'uxkajp

³³ P̄un oy ja kepy, t̄ump'ajtp oy; es p̄un ja kepy kyaj 'yóyuty, nan ax̄uuk ja tȳump̄. Ja kepy ya'uxkapy ma ja tȳumb̄un.

³⁴ ¡Miidsuty du'an éxt̄um̄u awa'andsa'añ̄un! ¿Wi'ix m̄baat xymyadya'akt̄u ja oybȳu es miidsuty ku'am m'ax̄ukja'ay'ajtt̄up? Ja'a ko ja aa kyajxypy ja di'ib̄u yajpi'ipy yajkejpy jodoty.

³⁵ Paaty ja ja'aȳu oyjya'aybȳu tsuj kyajxy myadya'aky mat ko ijtp jyodoty ja oybȳu; per ja ax̄uk ja'aybȳu myadyakyp̄y ja tsaatsykyubétyr̄ȳu mat ko ijtp jyodoty ja ax̄uk'ajt̄un.

³⁶ Per uj n'anmaaydȳup miits ko ja'ay yajpayo'oydȳut, nid̄ugekȳu tk̄ayákt̄ud̄u kywent̄u di'ib̄aty tu tkajxt̄u di'ib̄u tu tkapawinmay.

³⁷ Ja'a ko mat ja mḡu'umgajxy ja Dios mbayo'oyud̄ut. Es p̄un oy mgajxy, ta mn̄ujxt̄ut ma ja jiky'ajt̄un̄u win̄u x̄u win̄u tiemp̄; per p̄un ax̄uuk tu mgajxy, ta mn̄ujxt̄ut ma ja t̄ydyu'un̄un̄u win̄u x̄u win̄u tiemp̄.

Jesús ya'amdoy es dya'ix̄ud̄ut tu'uḡu m̄uj'ajt̄un

³⁸ Net t'anmaaydȳu ja Jesús naaḡudȳu fariseēty es ja di'ib̄aty tsajpt̄ugóty ya'uxp̄ajkt̄up:

—Winds̄án, nja'ix̄ánd̄upts es mij xytyún̄ut tu'uḡu ijxwu'am̄un di'ib̄u mȳudajtȳpy ja m̄uj'ajt̄un, es ūdsuty nnijáw̄ut ko t̄y'ajt̄un di'ib̄u mgajxypy.

³⁹ Jesús t'adsooy:

—Ja pojpu ja'ayuty di'ibuty myastúttap ja Dios 'yamdoodup tu'ugu ijxw'u'man di'ibu myudajtypy ja muj'ajtun, per kyaj yajmo'oya'añ yu wiinkpu ijxw'u'man, yu'ayu da'un ja jya'aju yu Diosu kyugajxpu Jonás.

⁴⁰ Mut ko da'un éxtum ja Jonás 'yijty muj ajkx jodoty tuguk xuu es tuguk ux, nandu'un uj, ja Naxwíñudú Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'ita'añ tuguk xuu es tuguk ux naaxóty.

⁴¹ Ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja ja'ayuty di'ibu jékyup ijttu ma Nínive kajpn jyikyryúktut ti'igyu mut di'ibu tyam jiky'ajttap. Es yu'ujuty ñiguxu'uktut ko pekyjya'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu Nínive ja'ayuty myudoo'ijttu ja Jonasu 'yayuk es jyodumbijttu, es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtun kudiibam ja Jonás.

⁴² Es ko ja'ay yajpayo'oydyut, yu toxytyujk di'ibu ijt reynu jékyup ma nax ma jumboj myiñ, jyikyryuka'añ ti'igyu mut ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, es yu'u niguxu'ugup ko pekyjya'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap, ja'a ko yu'u jagam tsyooñ es tmadowa'añ ja rey Salomongu kyajxwíjün, es taa ja yaa tu'uk di'ibu myudajtypy ni'igu ja muj'ajtun kudiibam ja rey Salomonk.

Ka'oybyu di'ibu jatugok jumbijtp

⁴³ Ko tu'ugu ka'oybyu pyudsemy ma tu'ugu ja'ay, net jyudity tu'uts ittum es t'uxta'ay ma 'yokpo'xut. Es ko tkapaaty,

⁴⁴ net ñayjyuna'añuty: “N'okjumbítyuts jatugok ma tadu ja'ay.” Es ko jyumbity, net t'ijxy ja ja'ay éxtum tu'ugu tujk pade'eky ja'xe'ekyryu es tukwa'ats.

⁴⁵ Net nujx dyajmíñ janijuxtujkpu myuga'oybyu di'ibu waanu axuukpu, es mut yu'u tyukuya'añ tsunaabyu ma tadu ja'ay, es du'unu tadu ja'ay wye'emy waanu axuuk kudiinam jawyíñup. Es du'un nandu'un jyata'añ ja axuuk ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttup.

Jesús tyaaq es myuga'axuty

⁴⁶ Támmumu naty Jesús t'akmugajxy ja ja'ayuty ko jyajttu ja tyaaqu'unk es ja myuga'axuty. Jaryu tuja'p oj wyu'umdu es tmugajxa'andu ja Jesús.

⁴⁷ Nidu'ugu ja'ayuty t'awa'anu ja Jesús:

—Yu mdaagu'unk esu mmuga'axuty tyap tuja'p, es yu'ujuty mij mmugajxánudup.

⁴⁸ Es ja Jesús t'adsooy di'ibu naty awa'anup:

—¿Pándsú du'un ndaak'ajtypy, es pándsú du'un nmuga'ax'ajtypyuts?

⁴⁹ Ta ttukni'ijxu ja 'yuxpujkruty, es t'anmaay:

—Tyaadudsú du'un éxtum ja ndaaguts es éxtum ja nmuga'axudyuts.

⁵⁰ Mut ko oytyim púnaty di'ibu tyiimpy ja tsy-ojkandsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótum, yu'udsú du'un éxtum ja nmuga'axuts yedyujk toxytyujkuty es éxtumdsu ndaagun.

13

Triiguwujpu éxtumu ixpajtun

¹ Ma tadu xuu Jesús tso'oñ ma ja tujk es oj ñejxy mejyñbyu'aay, es ñaxwe'tsy jam.

² Ta ja ja'ay may jyantsyñaymyujku ma yu'u. Ta Jesús tyujku ma tu'ugu barku es ñaxwe'tsy jam, es nidugekyu ja ja'ayuty wyu'umdu jaryu ma pu'u jot.

³ Net tyujk_u ya'uxp_ujk_u mat kanak nax ijpajt_un, es jyanáñ:

—Tu'ug_u triig_uw_ujp_u 'yojtsy w_ujp_u.

⁴ Es ma oj tw_uju, oj nand_u'_un kya'ay ja ty_umt ma padu'u, es ja joon triid_u.

⁵ Es nand_u'_un kya'ay ja ty_umt ma ja tsaade'eky patk_u'p es wing_ujxy kyaj kyúk_uty ja nax. Paady_u tadu t_umt poj_un myujxy mat ko wing_ujxy je'ey_u ja nax.

⁶ Es ko ja xa'án myiiñ, net tyatsy, mat ko kyaj 'yaatske'eky.

⁷ Jatuk peky ja t_umt kya'ay ma ja apyñ jawyiin myujxy, ta dyajji'xy ja triig_u.

⁸ Es jatuk peky ja t_umt kya'ay oyñ_uaxóty. Ta byeen oy ty_ump'ajty. Naagaty wyinj_unajky m_ugo'px_u triig_u tu'uk tu'uk_u t_umt, naagaty t_ug_u'px es naagaty i'px majk.

⁹ Di'ib_u m_udood_up, wa'an tjaygyúk_ud_u.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky m_udu ijpajt_un

¹⁰ Ta ja ux_ujk_upty tm_uwingoond_u ja Jesús, es dyajt_ud_u:

—¿Ti ko xmy_umadya'aky ja ja'ay m_udu ijpajt_un?

¹¹ Ta Jesús 'yadsooj_ud_u:

—Ja Dios mdukni_uja'ad_up miidsaty di'ib_u kyaj yajni_ujáw_u ijty wi'ix y_u'_u yajkutiky, per ja wiink_u ja'ay_uty kyaj tni_ujáw_ud_u.

¹² Ja'a ko di'ib_u my_udajty jyaygyejpy, ak'yajmo'oy_up waan_u ni'ig_u; es t'aktimm_udát_ut waan_u may; es di'ib_u my_udajty_u waandi'kn_u, aktim'yaj_ujk_udya'ay_up di'ib_u my_udajty_u.

13 Paaty ndukm̄madya'akt̄ m̄du ijxpajt̄n, mat ko ȳ'ujaty ijxt̄p, per d̄'un ȳ'ujaty éxt̄m kyadim'ixt̄; es m̄dood̄p, per kyaj t̄jagyúk̄du éxt̄m tkadimm̄dowdu.

14 Es d̄'un éxt̄m ȳ'ujaty yajkuudyúñ éxt̄m ja Dios̄ kyugajxp̄ Isaiī jyunáñ:

Oy miidsaty xyjam̄dowdu,

ni na'a xykyajagyúk̄dat;

oy xyja'ijxp̄du,

ni na'a xykyam̄winma'añbyaatt̄t,

15 mat ko tȳadu ja'aȳdȳ jyot̄ t̄ jyambitt̄ juun,

kyaj mȳdowdu

es t̄ ja wyiin dyajpi'itst̄,

d̄'un tka'ixt̄t mat ja wyiin

es tkam̄dówt̄ mat ja tyatsk,

es kyaj t̄jagyúk̄dat mat ja jyot̄,

es kyajts̄ ūj xyñim̄ndat esuts nyajnitso'ogat.

16 'Per kuni'xy miidsaty, mat ko m'ijxt̄p es mm̄dood̄p.

17 T̄y'ajtan̄ts miits n'an̄m̄du ko may ja Dios̄ kyugajxp̄ty es̄ ja'aȳty di'ib̄ jiky'ajtt̄ t̄y'ajtan̄ m̄m̄t̄ t̄ja'ixand̄ tȳadu di'ib̄ miits m'ijxt̄p, per kyaj oj t'ixt̄; jyam̄dowand̄ di'ib̄ miits ȳ tȳadu mm̄dood̄p, per kyaj oj tm̄dowdu.

Jesús tkajxte'xy ja triiḡw̄j̄p̄ éxt̄m̄ ijxpajt̄n

18 'M̄dowdu di'ib̄ myadyakupy ja ijxpajt̄n ma ja ja'aȳ oj tw̄jy ja triiḡ.

19 Di'ib̄ mȳdood̄p wi'ix̄ ja tsajpót̄m̄du kut̄jkan̄ es kyaj t̄jagyúk̄du, d̄'un ȳ'u éxt̄m ma ja t̄m̄t̄ kya'aȳ tu'aaȳ. Myiñ̄ ja m̄jku'ugóp̄k es

pyujkx̄u ja Dios̄u 'yayuk di'ib̄u d̄u'un ni'ipȳuñ jyo-doty.

²⁰ M̄a ja t̄ūmt kya'ay m̄a ja tsaade'eky patk̄u'p, ja'a 'yandijpy ja ja'aȳuty di'ib̄u mȳdood̄up ja Dios̄u 'yayuk es t'axájud̄u xonda'aky 'yaa xonda'aky jyot.

²¹ D̄u'un yu'u éxt̄um ja triiḡu di'ib̄u kyaj kyúk̄uty ja 'yaats, kyaj jyakt̄u. Ko tyukm̄ín tyukja't̄ud̄u ayo'on jotmay m̄ut ja'agyujxm ja Dios̄u 'yayuk, net tmastu'uty ja mȳub̄ujk̄uñ.

²² M̄a ja t̄ūmt kya'ay m̄a ja apyñ myuxy, ja'a 'yandijpy ja di'ib̄u mȳdood̄up ja Dios̄u 'yayuk; per ja'aȳu wyinm̄a'añ'ajtt̄up di'ib̄u tyukjiky'átt̄up ya naxwiiñ es ja jotkujkja'ay'ajtt̄uñ win'u'un winxájud̄up, es tkajamyetsy Dios̄u 'yayuk, es kyaj dyajm̄aj dyajm̄áyud̄u ja Dios̄u 'yayuk m̄a tyad̄u ja'aȳuty.

²³ Es m̄a ja t̄ūmt kya'ay oyñ̄aaxóty, ja'a 'yandijpy ja di'ib̄u mȳdood̄up ja Dios̄u 'yayuk es tjay-gyúk̄ud̄u, es dyajm̄aj dyajm̄áyud̄u. Naaḡudȳu d̄u'un éxt̄um m̄a di'ib̄u ja t̄ūmt d̄u'un t̄ūmp'ajt m̄ugo'px, es̄u wiink̄p̄u d̄u'un éxt̄um m̄a di'ib̄u t̄ūmp'ajt t̄uḡu'px, o éxt̄um m̄a di'ib̄u t̄ūmp'ajt i'px m̄ajk.

Ax̄ūk̄p̄u ujts éxt̄um̄u ijxpajtt̄uñ

²⁴ Jesús t̄p̄ujtákȳu tyad̄u jatu'uḡu ijxpajtt̄uñ:

—Ja tsajpót̄m̄ud̄u kutujk̄uñ d̄u'un éxt̄um tu'uḡu ja'ay ko tw̄ujy ja oybȳu triiḡu m̄a yu ñax.

²⁵ Es ko myanajxt̄a'aydȳu, ta tyuk̄u tu'uḡu mȳdsip m̄a naty t̄u tw̄ujy. Ta tw̄ujy ja ax̄ūk̄p̄u ujts t̄ūmt.

26 Ko naty ja triigu yoñ es tyuum̄p'atán̄, ta kyuxe'ky es tap tm̄t'yóñ ja axuum̄kr̄u ujts di'ib̄u ja myadsip oj ttukw̄uj̄.

27 Ta ja m̄duumb̄ut̄j̄k̄uty oj t'anuum̄ ja wyindsún: “Windsún, p̄n ja t̄um̄t oȳu naty di'ib̄u yajw̄uj̄ mā ȳu mnax, ¿m̄aā d̄n t̄syooñ̄u tad̄u axuum̄kr̄u ujts?”

28 Net ja wyindsún 'yadsooj̄ud̄: “Nidu'uḡuty ja nm̄dsí̄p̄ds̄u d̄u'̄n t̄u 'yad̄'utsy.” Ta ja mȳduumb̄uty dyajt̄ud̄ ja wyindsún: “¿Ti mdsejpy esats n̄uj̄x n'axw̄ij̄xu'ukt̄u tad̄u axuum̄kr̄u ujts?”

29 Es ja wyindsún 'yadsooj̄ud̄: “Kyaj, m̄t ko n̄uj̄x yajw̄ij̄xe'egȳu tad̄u axuum̄kr̄u ujts, p̄ud̄u'uḡup nand̄u'̄n tad̄u triigu.

30 Nik mastu'utt̄. Wa'an d̄yoñ̄ ti'igȳu ext̄u koon̄am myúk̄t ja triigu. Taanam ngáxt̄t es xyaj̄p̄ud̄'ukt̄t jawyiin ja axuum̄kr̄u ujts es xy'aw̄um̄nd̄t adsimy'am es yajno'kt̄a'aȳt. Es ok xȳpȳj̄k̄u'ukt̄t ja triigu mā ja ndriigu t̄j̄k̄ats.”

Mortás t̄um̄t éxt̄um̄ ijxpajt̄n

31 Jesús nand̄u'̄n tr̄ajt̄ákȳ jatu'uḡu tyād̄u ijxpajt̄n:

—Ja tsaj̄pót̄m̄ud̄u kutuj̄k̄n d̄u'̄n éxt̄am tu'uḡu mortás paj̄k ko tu'uḡu ja'aȳ tw̄uj̄y kyamoty es tnaxnijeery.

32 Tyād̄u t̄um̄t byeen jyantsymyutsk'átyuty; per ko yeeky, waan̄u m̄uj̄ yoomb̄éty éxt̄am m̄baat̄ ja joon̄ j̄uyuj̄k̄ ñaybye'eñ̄uty mā ȳu xye'endsȳn.

Levaduuru éxt̄um̄ ijxpajt̄n

33 Nand̄u'̄n tr̄ajt̄ákȳ tyād̄u jatu'uḡu ijxpajt̄n:

—Y_u tsajpótm_u kutujk_un d_u'_un éxt_um ja levadu_ur_u di'ib_u tu'ug_u toxyty_ujk pyujtáky_upy ma may_u arin_u es ttuktij'yo'oy koon_um ñaydyukt_ujk_udya'ay_uty.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky m_udu ijxrajt_un

³⁴ Jesús t'anma_uay tugeky_u tya_uadu ja ja'ay_uty m_udu ijxrajt, es ni tii tkatukm_umadyaky p_un kyaj dyajtúñ ja ijxrajt_un.

³⁵ Tya_uadu d_u'_un jyajty es yajkuydyún_ut éxt_um ja Dios_u kyugajx_up_u j_unáñ ma tk_uxjaay: Nm_ugajx_upts m_udu ijxrajt_un, n'an_um_upts di'ib_u t_u 'yity ayu'udsy_u ext_u ma Dios ja naxwíñ_udu dyajkojy.

Jesús tkajxte'xy ja ax_ukp_u ujts éxt_um_u ijxrajt_un

³⁶ Ko ja ja'ay_uty oj ñajxta_uayñ_udu, ta ja Jesús ty_ujk_u ty_ugoty. Ta ñimiin_udu ja 'yux_urajkr_uty es 'yanma_uay_udu:

—Tukjaygyujk_udu_ug_uts ja 'yijxrajt_un_u tad_u ax_uk ujts ja'aygyamóty.

³⁷ Ta ja Jesús 'yanma_uay_udu:

—Di'ib_u wyijpy ja oyby_u trii_ug_u t_uumt, y_u'_u d_u'_un ja Naxwíñ_udu Ja'ay_udy_u Kyud_unaaby_u,

³⁸ es ja naxwíñ_udu ja'ay_uty y_u'_u d_u'_un ja kam. Ja oyby_u t_uumt ja'a d_u'_un ja Dios_u my_uduumb_uty, es ja ax_uk ujts ja'a d_u'_un ja ka'oyby_u my_uduumb_uty,

³⁹ es ja di'ib_u wyijpy ja ax_uk ujts t_uumt, y_u'_u d_u'_un ja majku'ugópk. Ja p_ujt_u'_uaky ja'a 'yandijpy ko ja'ay yajpayo'oydy_ut, es di'ib_u yajp_udu'kt_up ja p_ujt_u'_uaky, ja'a d_u'_un ja Dios_u 'yánklus_uty.

⁴⁰ Es d_u'_un éxt_um ja ax_uk ujts yajwijxmíky es yajp_ujt_u'_uaky j_unóty es tyóy_ut, d_u'_un

nandu'un jyata'añ ja xuu ko ja naxwíñudu ja'ay yajpayo'oydyut.

41 Es uj ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngajxupts ja n'ánklusats es dyajjuga'aktut madsu ngutujkun tugekyu di'ibu adútstup axuuk es di'ibu wiinkpety yajpekytyuundur.

42 Yajpajta'aga'andu ma ja juun jorna ma ja'ay jy'uuy ya'axtut es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on.

43 Es net di'ibáty jiky'ajttup éxtam Dios ttseky, du'un nuix jyaj tyu'xtu éxtam ja xuu ma yu Dios Teedyu kyutujkun. Di'ibu mudoodup, wa'an tjay-gyúkuu.

Ni'igu tsyooxuty di'ibu yu'utsy éxtamu ixpajtn

44 'Yu tsajpótmudu kutujkun du'un éxtam ja meeñu tájubu. Ko tu'ugu ja'ay tpaaty, ta dyu'utsy nan jamyu jatugok, es jyantsyxyón nuix tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyaygyejpy, es tjuuy tadu nax.

45 'O nandu'unu du'un ja tsajpótmudu kutujkun du'un éxtam tu'ugu ajuuy ado'kpu di'ibu 'yaxtaapy ja oyatypyu perlu;

46 es ko tpaaty tu'uk di'ibu oydsyooxuty, ta nuix tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyaygyejpy, es tjuuy tadu perlu.

Ajxmajtsn éxtamu ixpajtn

47 'Nandu'unu du'un ja tsajpótmudu kutujkun éxtam tu'ugu ajxmajtsn. Ko yajkujubíru mejyñóty, ta tmatsy kanak naxu ajkx.

48 Ko 'yútsut ja ajxmajtsn, ta ja ajxmajtsputy dyajpudsúmdut pu'ujótm. Ta ñaxwaatstat es twimbíwdut ja ajkx, es tpujku'ugut ja oyatypyu katsyoty es t'axwájut di'ibu kyaj 'yóyuty.

49 Du'un myina'añ ko ja'ay yajpayo'oydyut. Es myíndut ja ánkłusaty es dya''abekyuya'añ di'ibu kyaj 'yoyjya'ayuty, es kyaj 'yok'ijnudut mat ja oyjya'ayuty.

50 Ta tpujta'agut ja axuk ja'aydyujk ma ja jorna yeeñ, ma ja'ay jyu'ay ya'axtat es ñaydyutskaadudut mat ja ayo'on.

Oyatyru es jemby di'ibu puje'eky ijt

51 Net ja Jesús dyajtudu:

—¿Mjaygyukudup miidsuty tugekyu tyaadu?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Njaygyukudupts Windsán.

52 Es ja Jesús 'yak'anmaayudu:

—Nidugekyu ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup di'ibuts tu xyñimindu éxtumdsu n'uxpujkrpu esuts ndukni'ixut ja tsajpótmdu kutujkun, yu'u du'un éxtamu kudujk di'ibu jyu'tyru ma tu tpuje'eky ja oyatyru jemby esu di'ibu tuuyur.

Jesús jam Nazaret

53 Ko Jesús tpujtaktaay tuadu ijxrajtan, ta oj jap tsooñ

54 es jyajty ma ja kyumgajpn, es jap tyujku ya'uxpujkrpu tsajptugóty ma tadu kajpn. Es ja ja'ayuty du'ñu wyu'umadyaaydyu, es jyu'andú:

—¿Maá dnu tyaadu tu tjaty nugoo yu wijy'ajtan, es wi'ixu du'un ko ttuñ ja muj'ajtan?

55 Yu'udsu tyadu tsajtsru myaank es ttaak'áty ja Marii, es tmuga'ax'áty ja Santya'agu, Josee, Simonk esu Juudas,

56 esu myuga'axtoxytyujkuty nan yaa tsuyunudu ma udsajtam. ¿Maá dnu tyaadu tugekyu tu tjaty?

57 Paaty kyaj tjatunandu kwentu. Esu Jesús 'yanmaayudu:

—Nidugekyu ja ja'ay twindsu'ugudu ja Diosu kyugajxpu, jamyu kyaj yajwindsu'ugu ma ñax kyajpn es ma kyu'umdujk.

58 Es kyaj nugoó ttuñ ja muj'ajtun jap, mat ko ja ja'ayuty kyaj myubujkudu.

14

Fwank Yajnbajtpu 'yeeky

1 Ma tadu tiempu Eroodusu naty gobernadoor'ajtp Galileeu. Ta tmudoy wi'ixu naty yajmadya'aky ja Jesús.

2 Ta t'anmaaydyu di'ibu naty jap muut:

—Taadu yu'u ja Fwank Yajnbajtpu. Tu jyikyryeeky ma tu 'yeeky, paaty tmudaty ja mak'ajtun es ttuñ tyadu muj'ajtun.

3 Pesu Eroodus tu naty t'ok'yajmajtsubu Fwank es tu t'ok'yajkuwu'unubu pujxndugóty ja'aguyjxm ja myuga'ax Felipu ñudo'oxy, di'ibu xuy'ajtp Erodiius.

4 Tu naty Fwank t'ok'anmaapy ja Eroodus:

—Kyaj ñigutíkyuty es xymyudátut éxtumu mñudo'oxyu.

5 Eroodus jyaya'oogán ja Fwank, per tsyu'ku ja ja'ayuty mat ko jyuna'andu ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

6 Es ma naty ja Eroodus yajmajtúñ ma dya'abety ja jyumajt, ja Erodiiusu ñux oj tyuku ajtspu mayja'aywyindúm. Es nugoó oj t'oktsojkn ja Eroodus,

7 extu wyandak tmo'oya'añ oytyim tiity di'ibu amdoop.

⁸ Net ja kiixy oj wyinma'añ myo'oyaty jawyiin ja tyaak. Ta t'anmaay ja Eroodus:

—Meegyats palanganoty yu Fwank Yajnbajtru kyubajk.

⁹ Mudu tyaadu oj ja rey Eroodus myay tyaju. Es kom tu naty twanda'aky es tu tmdowdu ja jabye'xyaty, ta jynañ es yajmo'oyat.

¹⁰ Net tni'ana'am es yajniboodut ja kyubajku Fwank jap pujndugoty.

¹¹ Net tmamiindu ma tu'ugu palanganu. Ta tmooydu ja kiixy, es ja kiixy ttukudujku ja tyaak.

¹² Net jyajttu di'ibaty ya'uxrujktup ja Fwank. Ta dyajnujxudu ñini'x es oj dyajnaxtukudu, es oknum oj t'awanudu ja Jesús.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹³ Ko Jesús tmdooyu tyaadu, ta jap tso'oñ yu'yu madu 'yuxrujkruty ma tu'ugu barku es ñijxnu muj ittum. Per ja ja'ayaty ñija'adu. Ta majaty kajrn tpadso'ondu tekykuyum.

¹⁴ Ko Jesús ttukrudseemy ja barku, ta t'ijxy ja mayja'ay es tmdajty ja pa'ayo'on mut yu'ujuty, es dya'agudaky ja pa'am ja'ayaty di'ibu naty ja'ajuty myumiindup.

¹⁵ Es ko tsyu'ujunu, ta ja Jesusu 'yuxrujkruty ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'unu, es ni pun yaa kyatsunu ma tyadu it. Wa'an tnujxudu tyadu ja'ayaty, es nujx tjuydu kya'ay 'yukun ma wingombu kajrn.

¹⁶ Jesús t'anmaay:

—Oy kyanujxtut. Mo'oydu miidsu kya'ay 'yukun.

¹⁷ Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Kyajts ti may nmudattu, je'eyu mugošku tsajkaagyu'unk es majtsku ajkxu'unk.

18 Ta Jesús t'anmaaydyu:

—Yajmíndu yaa.

19 Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstat mhuóty. Net tkone'ky ja mugošku tsajkaagyu'unk es ja majtsku ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpótm. Ta jyunáñ:

—Nja'aygyudákyruats mij Tatitu'unk.

Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmooydyu ja 'yuxrukputy, es ja'ajuty dyajwa'xtu ma ja mayjya'ayun.

20 Nidugekyu kyaaydyaadyu jotkuda'aky. Es óknun dyajmujtku majmajtsk katsy ja tsajkaaky tyuktuku di'ibu nadujku.

21 Ja'a du'un kyaadyu mugošk milu yedyujk, es kyaj ndukpuwijtsun ja toxytyujk esu uná'ku'unguty.

Jesús yo'oy nuu wyingjxy

22 Net Jesús dyajtujkudu ja 'yuxrukputy barkoty es 'yawinnáxtut ma ja mejyñ, es ja Jesús 'yakwe'emy mat ja mayjya'ay, ñayjugajxunu.

23 Ko Jesús ñayjugajxtaay, ta pyatujku naydyi'igyu ma tu'ugu kopk es tkajxta'aga'añ. Ko oj kyoodsunu, nadyi'igyu naty jam.

24 Ko naty ja barku ñajxnu mejyñgyujk'ám, ja barku jyantsywyépyuty ja mejyñ ko ñikapy, mat ko ja poj xidsoo yadsoo jyantsymyíñ ma yu'ujuty.

25 Móñunu Jesús mywingoonudu yu'ujuty, tyu'uyo'oy nuu wyingjxy.

26 Ko ja 'yuxrukputy 'yijxudu tyu'uyo'oy nuu wyingjxy, ta tsyu'kudu, es yaxkaktu mudu tsu'ugu:

—iY'u'u du'un tu'ugu ijxma'tun!

²⁷ Esu Jesús myugajxu, es 'yanmaayy:

—jotmaktá'aktá! Újtsu du'un. Katu mdsu'ugudu.

²⁸ Ta ja Peedru myugajxu es 'yanmaayy:

—Windsún, pún mijtsu du'un, yajnujxkuts nuu wingujxy exta ma mijun.

²⁹ Esu Jesús 'yanmaayy:

—Pes min.

Ta ja Peedru ttukjunajky ja barku es ñejxy ye'epy nuu wingujxy jadsoo ma natyu Jesús.

³⁰ Es ko ñaygyujamyajtsu mat ja myuk'ajtunu poj, ta tsu'ku es oga'an kyinannu. Ta yaxkeky:

—Yajtsókuts, Windsún.

³¹ Netyu Jesús tku'umumajtsu, es t'anmaayy:

—iTim waanu je'eyu xumyudaty ja mubujkun! ¿Ti ko tu xykyamubeky?

³² Ko yu'ujaty tuujkudu ma ja barku, ta myo'ty ja poj.

³³ Net ja di'ibu naty jápety barkoty t'awdajttu ja Jesús, es t'anmaaydyu:

—jantsy tuj'ajtundumu du'un ko mij ja Dios m'U'unk'átyuty!

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

³⁴ Tninajxtu ja mejyñ es jyajttu ma Jenesaret ñaaxóty.

³⁵ Ko ja ja'ayuty di'ibu jap tsunaaydyup t'uxkajptu ja Jesús, ta tjantsymyadyaagudijttu ma tugekyu tadu naxwíñudu. Ta dyajmiindu ja puma'ayuty ma natyu Jesús,

³⁶ es tmunu'xtá'aktá es tna'íxut es ojyje'eyu pyátxudu wyit pa'a; es nidugekyu di'ibu oj tyónudu, agudaktá.

15

Di'ibũ ja'ay ya"adútsup axũũk

¹ Net tm̄wingoondũ ja Jesús naagudyũ fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpũjktũp. Jamũ naty tũ tsoondũ m̄a yũ Jerusalén kajpn. Ta dyajtm̄ũdũ:

² —¿Ti ko yũ m'uxpũjkruty tkakuydyundũ ja kyostúmbudyũ n'aptũjk'ajtũm?, ja'a ko kyaj yajxón tpujtm̄ kyũ'u jawyiin m̄a kyaya'andũ.

³ Es ja Jesús 'yadsoojũmbijtm̄:

—¿Es ti ko nandũ'un miits xykyakuydyundũ ja Diosũ 'yana'amũn es xypyadúndũt ja mgu'umgostúmbudyũ?

⁴ Mũt ko Dios jyũnáñ: “Mwindsũ'ugũp ja mdaak mdeety”, es “ja di'ibũ kyajxpejkyũp yũ tyeety o yũ tyaak, oogũp yũ'u.”

⁵ Es miits mjũnándũp ko tu'ugũ ja'ay mbaat t'anũũmũ yũ tyaak tyeety: “Kyaj mbaat nbudũkũ, mũt ko tũts ndukwindsũ'ugũ Dios tũgekyũ di'ibũts nmũdajtyũp es mbudũkũxyũp.”

⁶ Es oytyim pánuty di'ibũ du'un jũnaamp, kyaj ñakytsyékyũty ja tyaak tyeety tpujúkũt. Du'un miidsuty tũ xymyastu'uttũ éxtũm ni ti tkatsooty ja Diosũ 'yana'amũn es xy'akpaduna'andũ ja mgu'umgostúmbudyũ.

⁷ Miidsuty di'ibũ nay'andjúdũp es jyiky'attũ tũy'ajtm̄n mũũt, yajxón tjamadyaky ja Diosũ kyugajxpu Isaiiũ éxtũmũ du'un miidsuty ko tkũxjaay:

⁸ Tyadũ ja'ay xywyindsũ'kũpts wingsũ'uy agũ'uy, per ja jyot wyinm̄a'añ jagam 'yity m̄a mũjn.

9 Ni ti tkatsooty ko ñaybyujta'agudu es xyja'awdátts.

Ja 'yaxpukunaty yu'uyu du'un ja ja'ayu 'yana'amun.

10 Es ta ja ja'ay dyáxudu es t'anmaaydyu:

—Mudowdu es jaygyúudu.

11 Di'ibu tujkup aajóty, kyaj yu'udyu ja'ay ya'adu'udsyuty axuk. Ja'a du'un ja ja'ay ya'adútsup axuk di'ibu pudsuump aajóty.

12 Net ja 'yaxpukpuly ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—¿Mnija'ap ko yu fariseeuty tu 'yáudu ko tu tudoy ko du'un tu mjuna'añ?

13 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Oytyim di'ibadyu kepy di'ibuts ja nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm kyaj tu tkojy, ya'axwixuk'kp 'yaadsóty.

14 Mastu'uttu. Wiindsudyu'u. Wa'an twi-jts'yo'oyudu jatu'ugu wiints. Es pun tu'ugu wiints wyijts'ye'epy ja myuwiints, nimajtsk kyunáxtat ma tu'ugu jut.

15 Ta yu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Tukjaygyujkuduguts yu tyadu ijxrajtan.

16 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—¿Nan kyajpu miits xyjaygyúudu?

17 ¿Tii kyaj xyjaygyúudu ko di'ibu najxp aajóty, jap kyuda'aky jodoty es óknun ñaxy?

18 Per di'ibu pudsuump aajóty, yu'u dan miimp jodoty winma'añóty, esu tyaadu du'un di'ibu axuk ya'adútsypy ja ja'ay.

19 Mat ko jodoty winma'añótyu du'un pyudsemy yu axuk winma'añ, yu yajja'ay'o'k, ko yu

ja'ay dyajtugóy ja pújk úkunu wyindsu'kun, yu ma'induunk, yu ma'tsk, yu andakun es yu ni'o'lo niyáxuk.

²⁰ Tyaadudyu du'un ya"adutsypy axuk ja ja'ayuty, per ko nga'ayum, oy ngakubújumbu, kyaj ja'ay dya"axuuu.

Toxytyuk kyaj 'yisraelítuty tmabeky ja Jesús

²¹ Ta tso'oñ ja Jesús jap es oj ñejxy wingón ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn.

²² Es tu'ugu kananeu toxytyuk di'ibu tsunaapy ma tadu naxwíñudu, tnimiñ ja Jesús, es tmugajxy jantsy muk:

—jWindsún, tyuump 'yaats ja Davit, pa'ayooguts uj mij! Yu nuuxuts myudajtypy ja ka'oybyu es nuuoo 'yoktsaatsyjajnu.

²³ Esu Jesús kyaj ni wi'ix kya"adsooju. Net ja 'yuxpújkpúty ñimiñudu, es myanu'xtákudu:

—Anuuu tadu toxytyuk wa'an tnejxy, ja'a ko yax jojkp xypyami'inun.

²⁴ Jesús t'adsooy ja 'yuxpújkpúty:

—Ja Diósuts tu xykyexy jaayu ma yu tugoybyu borreeguty ma yu naxwíñudu Israel.

²⁵ Es ja toxytyuk myuwingoonu es ñaygyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, es t'anuuu:

—jWindsún, pudújkuguts!

²⁶ Esu Jesús 'yadsooju:

—Kyaj 'yóyuty esu u'unuk uná'k nbjúkum ja tsajkaaky es nmo'oyum ja úkuty.

²⁷ Ta ja toxytyuk 'yadsooy:

—Tuy'ajtenu'u, Windsún. Per ja uk kyaadyup ja tsajkaakywyáy di'ibu ka'ap ma ja wyindsunu myeesu.

28 Net ja Jesús jyunañ:

—¿Byeen jyantsymyájuty ja mmabujkun! Wa'an dyajkuudyúñ di'ibu mij mdsejpy.

Netyu ja ñux 'yagudaky.

Jesús dya'aguda'aky may ja puma'ayuty

29 Ta Jesús tso'oñ jap es ñajxy ma yu Galileeu Myeyñbya'a. Ta pyatujku ma tu'ugu kopk. Jam ñaxwe'tsy.

30 May ja ja'ayuty oj ñejxy ma yu'u naty, es oj tmanujxtu uxneybyu, wiints, uumaty, kutúkraty, es mayu wiinkraty ja pa'am ja'ayuty. Jap trujtáktu Jesús tyeky'ujxy es yu'u dya'agudaky.

31 Es du'uñu ja ja'ayuty wu'amadyaaydyu ko t'ijxtu ko ja uumaty kajxtup, ja uxneybyu ye'epy, ja kutukru wye'emy jatugoku kyu'u yajxon, es ja wiindsaty ijxtup. Ta t'awdattu Dios.

Jesús dyajkáy nimajtáx mil naxy ja ja'ayuty

32 Net ja Jesús dyáxudu ja 'yuxrujkraty, es t'anmaaydyu:

—Nmudajtypyuts ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mut ko tu 'yijnudu tuguk xu ja yaa mut uj es kyaj tmdattu ti 'yokju'x 'yokráktup. Kyajts ngaxa'añ ayuu ma yu tyujkaty, éxkam muum du'uñu 'yokkudaanudu tu'aay.

33 Net ja 'yuxrujkraty 'yanmaayudu:

—¿Per wi'ix mbaat nbátum ja kya'ay 'yúkanu tyadu mayya'ay? Ma tyadu it kyaj pán tsuunu.

34 Ta Jesús 'yadsooy:

—¿Naak xymudattu tsajkaaky?

Ta ja'ajuty 'yadsoodu:

—Juxtujk, es naagudyu ajkxu'unk.

35 Ta tni'ana'am_u es ja ja'ayuty ñaxwaatstat naxkujxy.

36 Ta tkone'ky ja juxtujkr_u tsajkaaky es ja ajkxu'unk. Ta tja'aygy_udáky ja Dios. Net ttujkwa'xy ja tsajkaaky es ttuknuk_u ja ajkx, es tmooy ja 'yuxp_ujkp_uty es dyajwa'xut ma ja mayjya'ayuty.

37 Nid_ugeky_u kyaay 'yukt_u jotk_uda'aky, es dyajmujkt_u juxtujk katsy ja nad_uk_u.

38 Di'ib_u kaay ukt_u ja'a wyín_uty nimajtáxk mil_u yedyujk, es kyaj yajmadsyóy ja uná'ku'unk es ja toxytyujk_uty.

39 Ta ja Jesús ñayjyugajx_un_u, es tyujk_un_u ma ja bark_u es oj ñujx_un_u ma y_u Magdal_u it.

16

Farisee_uty es sadusee_uty t'amdowd_u tu'ug_u m_uj'ajt_un

1 Ja farisee_uty es ja sadusee_uty oj t_un_ujxt_u Jesús es t'ixa'and_u wi'ix t'ok'yajka'ad_ut. Ta t'amdood_u es tyuk'ix_ud_ut tu'ug_u ijxw_u'am_un_u m_ujp_u di'ib_u tsajpót_um.

2 Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko tsyu'uj_u miits mj_una'and_u: “Poju'ugaamp bom. Ix tsapts_u tsajp.”

3 Es jépy_up mj_una'and_u: “Tyam kyaj pyoju'uga'añ. Ix tsapts_u tsajp es m_ud_u yoots.” Mnija'ad_up xyajnikajt_ut ja tiemp_u tsajpót_um_ud_u, ¿wi'ix xykyanijáw_ud_u xyajnikajt_ut di'ib_u tuun jajt_up ma tyad_u tiemp_u?

4 Ja poj_u ja'ayuty di'ib_uty myastútt_up ja Dios, 'yamdood_up tu'ug_u ijxw_u'am_un_u di'ib_u my_udajty_up

ja muj'ajtun, per kyaj yajtuk'ixa'andun wiinkru ijxwunmun, yunyun dun ja jya'aju Jonás.

Ta Jesús tmastuty, es oj ñejxy.

Fariseedyun yuxrujkun

⁵ Ko ja Jesús mut ja 'yuxrujkru tyukudun barkoty es 'yawinnaxa'andun ma ja mejyñ, jya'aydygoodyun 'yuxrujkru dyajnjxtut ja tsajkaaky.

⁶ Net ja Jesús t'anmaadyun ja 'yuxrujkru:

—Jaygyúudun, mnaygywentu'átudun mut ja lyevaduuru fariseeuty esu saduseeuty.

⁷ Net ja 'yuxrujkru ñayjunánudun ak yunjuty:

—Ja'a dun mut ko kyaj tu njamyajtsun nyajmi'inun ja tsajkaaky.

⁸ Jesús ñija'ap w'ix ja'a ñayjuná'andun, ta t'anmaadyun:

—¿Ti ko mjuna'andun ko kyaj xymudattu tsajkaaky? ¡Waandi'kun mubjukun xymudattu miidsuty!

⁹ ¿Kyajnum xyjaygyúudun, ni xykya-jamyátstunum ja mugoxxkru tsajkaaky di'ibuts nyajwa'x ma nimogoxk milun ja'ayuty, es naak katsy xy'ak'yajmujktu?

¹⁰ ¿Ni xykya-jamyatstu ja jxutjukru tsajkaaky di'ibuts nyajwa'x ma yun nimajtaxk milun ja'ayuty, es naak katsy xy'ak'yajmujktu?

¹¹ ¿Wi'ixun dun ko miidsuty kyaj xymunwinma'añbyaattu ko uj kyajts yunjuty nmadya'aky ja tsajkaaky ko n'anmaadyun es mnaygywentu'átudun mut ja lyevaduuru ja fariseeuty es ja saduseeuty?

12 Net tjaygyujkudu ko Jesús yu'u naty myadyakupy ja fariseedyu 'yuxprijkan esu saduseedyu 'yuxprijkan.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

13 Ko jap tso'oñ ja Jesús, es jyajty Sesareeu Filipu ñaxóty. Ko jap jyajttu, ta ja Jesús dyajttudu ja 'yuxprijkruty:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'andu mat uj, ja Naxwiiñdu Ja'ayudyu Kyudunaabyu?

14 Ja 'yuxprijkruty 'yadsoojudu:

—Naaguty jyuna'andu ko mij mja'ajuty ja Fwank Yajnubajtpu. Naaguty jyuna'andu ko m'Eliiუსuty, es janándup ja wiinkruty ko mijtsu du'un ja Jeremius o jatu'ugu wiinkru Diosu kyugajxpu.

15 Ta ja Jesús dyajttudu ja 'yuxprijkruty:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjana'andu, pándsu dan uj?

16 Netu Simonk Peedru 'yanmaayyu:

—Mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

17 Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kuni'xy mij, Simonk, Jonasu 'yu'unk, mat ko ni pán tu mgatuk'ixyudyu tyaadu, yu'uyu du'unu nDeedyuts di'ibu ijtp tsajpótm.

18 Mijtsu du'un Peedru (di'ibu 'yandijpy tsaa). Du'un mijts éxtam ja tsaa ma tu'ugu tujk tsyonda'aky. Mijtskyujxm may ja ja'ay xymyubáktuduts, es ni ja o'kan tkamumada'agut ja ja'ayuty di'ibuts xymyubáktup.

19 Ujtsuts mij nmo'oyup ja tsajpótmudu 'yawatsn ma Dios yajkutíky. Di'ibu mij m'awi'impyu ya naxwiiñ, nandu'un ya'awuunup tsajpótm; es di'ibu mij m'agejpy ya naxwiiñ, nan ya'agájup tsajpótm.

20 Net ja Jesús ttuknipujktu ja 'yuxpuijkruty es kudiibu pún t'anuumat ko yu'u du'an ja Kristu.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

21 Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxpuijkruty ko tsojkuu yu'u ñujxut Jerusalén, es ko kanak peky ya''ayowa'anudu yu muija'aydujkruty es teedywyindsunuty es ja di'ibuty tsajtagóty ya'uxpuijktu. Ya'anmaaydu extu ko ja'ay ya'ooga'anudu, per ko tyugukxubátut jyikyruka'añ.

22 Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo ja Jesús, es t'ooy. Ta t'anmaay:

—Nindsun'ajtum, ini tkatsókat ja Dios, es ni na'a du'an mgajátut!

23 Es ja Jesús wya'kumbijty es t'anmaay ja Peedru:

—¡Nikáats mij, muiju'ugópk Satanás! Je'eyats mij xy'adsipy. Mij kyaj mwinmay éxtumu Dios, je'eyu du'an éxtumu ja'ayuty.

24 Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpuijkruty:

—Pun jaats pún xpyanujxa'añ, tsojkuu tmastu'udut ja kyuum winma'añ es jyiky'átut éxtum tu'ugu ja'ay di'ibu pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kun tninejxy, esats xpyatsoonat.

25 Mut ko di'ibu jiky'ataamp mudu kyuum winma'añ, du'umbu ja'ay yajtugeepy ja jyiky'ajtan, per di'ibu jiky'ataamp éxtumts uj ndukni''ixu, du'umbu ja'ay kyaj dyajtagóty ja jyiky'ajtan.

26 ¿Ti tyimpatyru tadu ja'ay, oy tjani-windsun'ajtru tugekyu naxwiñudu, pun yajtugeepy ja jyiky'ajtan ma Dios? ¿O ti mbaat ja ja'ay dyaky es kya''ayówat winu xu winu tiempu?

27 Mæt ko ʉj, ja Naxwíñɔdu Ja'ayɔdyɔ Kyudɔnaabyɔ, nminá'añats mæt ja myɔj'ajtɔnɔdsɔ nDeety es mɔdu 'yánkɔsɔty, es nétats nmo'oydyɔt éxtɔm nidu'uk nidu'uk tɔ 'yadu'utstɔ.

28 Tɔy'ajtɔn n'anɔmɔdu ko ta yaa naagɔty di'ibɔ kyaj 'yooktɔt maanɔm tka'ixy ʉj, ja Naxwíñɔdu Ja'ayɔdyɔ Kyudɔnaabyɔ, kots nmínɔt yajkutujkrɔ.

17

Jesús tyɔgatsy

1 Ko tɔdujk xɔñ ñajxy, ta ja Jesús dyajnejxy ja Peedrɔ, Santya'agɔ esɔ Fwank, myɔga'axɔ Santya'agɔ, es pyatúkɔdu mā tu'ugɔ kopkrɔ kujxmbɔ.

2 Es jam ja Jesús tyɔgajtsy éxtɔmɔ du'ɔn yɔ'ɔ. Yɔ wyiin jyɔjp jyantsytye'xy éxtɔm ja xɔñ, es ja wyit tyɔgajtsy poop éxtɔm ja jajɔn.

3 Es ti'in yɔ'ɔjɔty t'ijxtɔ ja Moisés esɔ Eliiɔ myadya'aktɔ mɔdu Jesús.

4 Net ja Peedrɔ t'anmaay ja Jesús:

—Windsɔn, joy ko ɔdsajtɔm nyaa'ajtɔm! Pɔn mdsejpy, n'ok'ya'óyɔdɔts tɔgɔgɔ ɔxkɔda'ak tɔjk, tu'uk mij mja'a, tu'ugɔ Moisés jya'a es jatɔ'uk tja'a'átɔt ja Eliiɔ.

5 Maanɔmɔ naty ja Peedrɔ 'yakkajxy, tu'ugɔ yoots jantsy tɔ'xp 'yabijttɔ, es mā ja yoots yajmɔdooy ko jyɔna'añ:

—Tyaadɔdsɔ du'ɔn ja n'U'ungɔts di'ibɔts ʉj njantsytsyejpy es di'ibɔts ʉj mɔɔt njotkujkrɔ. jMɔmɔdowdu yɔ'ɔ!

6 Ko tyaaɔ tɔmɔdooɔ ja ɔxpɔjkrɔty, ta ñayjyujpɔdu naxkɔjxy es jyantsytsyɔ'kɔdu.

7 Net ja Jesús ñimiinudu ja'ajuty, ñinaxkuxájudu, es 'yanmaayu:

—¡Pudu'uktu! ¡Katu mdsu'ugudu!

8 Es ko 'yijxu'ktu, kyaj tnaky'ijxtu ni pán, yu'uyu ja Jesús naydyi'igy.

9 Ko naty jam wyinjunaaktu ma ja kopk, ta ja Jesús tyuknipujkudu:

—¡Katu pán xytyukmumadya'agyu tyaadu di'ibu tu xy'ixtu extu koonam uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, naty tu njikypyeky ma dsu naty tu n'eeky!

10 Net ja uxpujkruty dyajtudu ja Jesús:

—¿Es ti ko jyuna'andu di'ibuty tsajptugóty ya'uxpujktup ko koonam Eliius myina'añ jawyiin?

11 Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtanu'u ko Eliius miimp jawyiin es dya'oyuya'añ tugekyu.

12 Per uj n'anmaaydyup miits ko Eliius tu myiñ, es ja ja'ayuty kyaj 'yuxkajpudu. Yu'uyu tyuundu mat yu'u di'ibu yu'u tsojktu. Du'un nandu'un uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xya'ayowa'andats yu'ujuty.

13 Net ja 'yuxpujkruty tmwinma'añbyattu ko Jesús yu'u naty myadyakypy ko ja Fwank Yajnubajtrp yu'u du'un ja Eliius.

Jesús dya'aguda'aky tu'ugu mixy di'ibu ka'oybyu myudajtypy

14 Ko jyajttu ma naty ja ja'ayuty, ta ja Jesús ñimujwa'ku tu'ugu yedyujk, es ñaygoxtunaaydyák wyindum, es 'yanmaayu:

15 —Windsún, pa''ayówats ja n'u'unk, éxtam dya-jnáxy ja ayo'on ko myo'oty. Kanak ok jyungujabipy es kanak ok ñugujabipy.

16 Tyaats t̄u njayajmíñ mā yu m'uxp̄jkr̄uty, per kyaj t̄u tm̄mada'akt̄u dya''agudā'agut.

17 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¿Ext̄u mabaat̄n̄mts n'akm̄mada'agudats yu ja'ayuty di'ib̄u kyaj jyiky'att̄u éxtam jyatsék̄uty es kyaj Dios tm̄bukt̄u? Yajmín ja yaa ja mixyu'unk.

18 Net ja Jesús t'oob̄dseemy ja ka'oybyu mā ja mixy. Ta netyu 'yagudaky.

19 Okn̄m ja xp̄jkr̄uty myadyakt̄u m̄ut ja Jesús wiink tsoo, es dyajt̄ud̄u:

—¿Ti kots ūdsuty t̄u ngam̄mada'akt̄u nyajp̄ds̄um̄dats ja ka'oybyu?

20 Jesús oj 'yadsówud̄u:

—M̄ut kooxyūp miits xym̄udatt̄u waandi'kn̄u yu mm̄ub̄jkn̄uty. T̄u'y'ajt̄un n'an̄um̄ud̄u kooxyūp xym̄udatt̄u ja m̄ub̄jkn̄, oy d̄u'ann̄u je'eyu éxtam̄u mortás pajk, m'an̄maapxyūp miidsuty tyad̄u kopk: “Juga'ak yaa es n̄jx wiink tsoo”, es jugákr̄xyūp. Ni ti di'ib̄u kyaj m'o'oyxyud̄at ko xym̄udatt̄u ja m̄ub̄jkn̄.

21 Tyaad̄u d̄u'umb̄u ka'oybyu, yu'nyu m̄uut pyud̄semy ko n'ayu'ajt̄am es ko ngajxták̄m.

Jesús tnigajxy mȳmajtsk ok ja 'yo'k̄n

22 Maan̄m̄u naty 'yak̄uditt̄u ti'iḡu mā yu ñaxwíñ̄ud̄u Galilee, Jesús t'an̄maaydyu:

—Yu Naxwíñ̄ud̄u Ja'ayudyu Kyud̄naabyu yaj-tukk̄ud̄k̄uya'añ ja ja'ayuty di'ib̄u kyaj kyurúk̄ud̄u,

23 es dya'ooga'and̄u, es ko tyuḡk̄xabátut, jyikȳpyaka'añ.

Ko du'un oj ya'anuumudu, ta oj jyantsyjoyot-maybyuktu.

Tsajptujk kugubajtn

²⁴ Es ko Jesús es ja 'yuxpukpudy jyajttu Kafarnaúm, ja di'ibu yajkugubajttap ma ja muj tsajptujk oj tniujxtu ja Peedru, es dyajttudu:

—¿Ti kyaj t'ayákut miidsudy mwindsán ja tsajptujk meen?

²⁵ Peedru 'yadsooy:

—¡Ti ko kudii!

Es ko Peedru tyujku tugoty, ta Jesús oj jawyiin juna'añ:

—¿Wi'ix mjuna'añ, Simonk? ¿Pún yajtukubajtp ja ayak ja réuty, ja jya'ayuty, o yu wiink ja'ayuty?

²⁶ Peedru 'yadsooy:

—Yu wiink ja'ayuty.

Jesús 'yadsooy:

—Punu du'un, ja jya'ayuty kyaj kyubety.

²⁷ Per kudiibu nmadugo'oyum ni pún, najx ma yu mejyñ es xyúyut ja ajkx. Es di'ibu jawyiin mxiiy, 'yaajóty xypyaadut tu'ugu meen di'ibu mbaat maut xykubajtta'ay ja mgugubety es ja nja'ats. Es najx xykubety.

18

Pun ni'igu muj

¹ Ma tyaadu du'un jyajty, ja 'yuxpukpudy Jesús ñimiindu es yajttujdu:

—¿Pún ma udsaty waanu muj tsajpótm?

² Net ja Jesús dyaxu tu'ugu una'ku'unk, es tpujtáky kujk'ám ma ja 'yuxpukpudy,

³ es t'anmaaydy:

—Ты'ajtан n'anamаdа, рән miidsaty kyaj mdagatstа es mjambítat éxtamа tyadа una'ku'unk, kyaj mdákut ма ja tsajpótmadа kutujkаn.

⁴ Es du'an di'ibа ni'igа myadajtypy ja muj'ajtану tsajpótmadа, yа'yу du'an di'ibа yuunk náxyрyр es jyumbity éxtamа tyadа una'ku'unk.

⁵ Es ja ja'ay di'ibа 'yaxájр madudsа nхууgyjxm tu'ugа una'ku'unk éxtamа tyaadа, nan xy'axájрts аj.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁶ 'Es рән ja рән dyajpekykya'ay nidu'ugа tyadа una'ku'unk di'ibats аj хуmyаbjkr, waану oy pyudsа'amxuty yа'а kooxyр yajtuk'yo'kmawаану tu'ugа muj paan es yajkujabijpnáxat mejyñóty.

⁷ ¡Puroobа naxwíñadа ja'ay, ja'a ko may di'ibа yajpekytyuump! Du'añam jyata'añ, per ¡puroobа tadа ja'ay di'ibа wiinkра yajpekytyiimpy!

⁸ 'Paaty рән myajpekytyuunр tu'ugа mgyа о tu'ugа mdeky, niboot es axjwip jagam. Waану oy ko mnajxat tsajpótм ма ja jiky'ajtану winа хуу winа tiempа, éxtam mbaat njana'anam kutuk о tekytyuk, es kadiinam ko myajpajta'agut ма ayoodákn mat majtsk adu'umadyа mgyа mdeky.

⁹ Es рән myajpekytyuunр tu'ugа mwiin, juut es axka'ats.* Waану oy ko mnajxat tsajpótм ма ja jiky'ajtану winа хуу winа tiempа, éxtam mbaat njana'anam mat tuk adu'um je'eyа mwiin es kadiinam ko myajpajta'agut ма ayoodákn mat majtsk adu'umadyа mwiin.

* **18:9** Xytyuk'ijxamа Jesús ko di'ibа xyajpekytyu'unam, yа'а jot winma'añ, es kyaj yа'adyа kа'а, teky, es ni yа'а wiin. Ix Matewа 15:17-20

Borreegü di'ibü tügoy ijxpajtün

10 'Katü xy'axtijy ni tu'ugü tyadu unä'ku'unk. Pes n'anümmüdü ko jam tsajpótm ja ánküsusy wyin'ijxtüdüp ja nDeedyats tsajpótmüdü.

11 Müt ko üj, ja Naxwíñüdü Ja'ayüdyü Kyudanaabyü, tü nmíñats esüts nyajnitso'oga'añ di'ibü naty tü tyügoy.

12 'N'okpüjtáküm pün ja pün tmüdaty mügo'pxü byorreegü es 'yüx'yo'oy tu'uk, ¿ti kyaj dyajwü'ümüt yü tadü majtä'px majmókx majtáxkrü jamyü ujtsóty, es nüjx t'axtä'ay tadü tu'ukrü?

13 Es pün pyatypy, tüy'ajtünats nmüdaty ko xonda'agüp ni'igü müdü tadü tu'ukrü küdiinüm müdü tadü majtä'px majmókx majtáxkrü di'ibü kyaj tü 'yüx'yo'oy.

14 Es nandü'unü dü'un yü mDeedyaty di'ibü ijtp tsajpótm, kyaj ttseky tyügóyüt ni tu'ugü tyadu unä'ku'ungüty.

Wi'ix nmügu'ugü pyeky mye'xyüty

15 'Pün yü mmügu'uk mmüdügooyüp, madya'ak müüt nimajtskyü, es tukmümadya'ak di'ibü tü mdükümüduundügóyüty. Pün mjaygyujkxüp, tü dün oy mwe'emy müüt ja mmügu'uk.

16 Pün kyaj mjaygyúküty, müñjx tu'uk o majtsk di'ibü müdüwdüp, es dü'un tügekyü ja ü'nün yajtukmadya'agüt wi'ix jyüñ'andü ja majtskrü o tügüñkrü di'ibü naty tü tmüdoó'ítü.

17 Es pün nan ni yü'ü tkamüdüdy es tjaygyúküt, anümmüdü ja mümübüjkrütüjk mä ñaymüüküdü. Es pün kyaj tjaygyükü, wa'an dü'un ñáxüt éxtüm tu'uk di'ibü kyaj tmübeky ja Dios o éxtümü ya-jkügabajtrü.

18 TÛy'ajtÛn n'anuuuudu ko di'ibu miits m'awu'undÛp yã naxwiiñ, ya''awuunÛp nandu'un tsajpótm, es di'ibu miits m'agajtÛp yã naxwiiñ, ya''agájÛp nandu'un tsajpótm.

19 'Nandu'unu du'un pÛn yã naxwiiñ nimajtsk miits xyajti'igyudu m'ayuk es xy'amdowa'añ oytyiity, mmo'oyudu'u ja nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm.

20 Mut ko mã nimajtsk o nidaguuk mnaymyúku es xy'awdátuts, jámuts uj n'ity kujk'ám mã miidsaty.

21 Net ja Peedru oj dyajtáy ja Jesús:

—Windsún, ¿extu naak ókats nma'xut ja pyojpÛ yÛ nmagu'ugats kots uj xymyuduundugóy xymyugajxtugóy? ¿Extu juxtujk oku?

22 Jesús oj 'yadsóyuty:

—Kyajts njana'añ ko extu juxtujk ok, ja'a du'un extu juxtujk ok tÛgu'px majkpu.

Tuumbu di'ibu kyaj ja myumuuduumbu mye'xyuty

23 'Es mut yÛ'ugyujxm tadu naymya'xu n'okpÛjtákum tu'ugu ijxpajtÛn. Ja tsajpótmudu kutujkÛn ja'a du'un éxtum tu'ugu rey di'ibu jyaya'oyuán yÛ kywentu madu tyuumbaty.

24 Ko naty ttuundsonda'aky ja kwentu, net yajtukniiiñ tu'uk di'ibu myuni'xy'ajtypy majtsk mil jumajt naxy niduunk.

25 Ja'a ko ja tyuumbu kyaj tmudaty ti muut dya''adúkat ja ñi'xy, ta ja wyindsún oj ñi'ana'amaty es yajtoogut, ti'igyÛ mut ja ñado'oxy, ja 'yu'ungaty es tÛgekyÛ tijaty myudajtypy, es du'un 'yadúkat ja ni'xy.

26 Net ja mæduumbu ñaygoxtænaaydyáku wyindsún winduuy, es tmænu'xtáky: “Windsún, mædat ja ma'xtujkæn mat æj es nmægabátæp tægekyæ.”

27 Ja wyindsún pya'ayoojæ es mya'xæ ko tkamægabejty. Ta oj yajnas mátsæ.

28 'Per ko pyædseemy ja mæduumbu, net tpaty jatu'ugæ myæmæduumbu di'ibæ naty yæ'æ kamægabajtæp mægo'px xææ niduunk. Ta dyo'kmæmajtsæ es dyo'kréñ, es t'anæmæ: “¡Kæbat di'ibæts xykyameepy!”

29 Net ja myæmæduumbu wyingoxætnaaydyáku, es myænu'xtáky: “Mædat ja pa'ayo'on mat æj es nmægabátæp tægekyæ.”

30 Es ja myæni'xy kyaj oj myæma'xtíkyæty, nik ni'igæ oj dyajtsímæty extæ ko tkæbátæt ja ñi'xy.

31 'Ko ja wiinkrædyæ myæmæduumbu t'ijxtæ tyæadæ, net byeen oj tjáwædæ es oj ttukmæmadya'æktæ ja wyindsún tægekyæ éxtæmæ naty tæ jyaty.

32 Net ja windsún oj dyajwóyæty ja tyuumbu, es t'anmaay: “¡Axæk mæduumbu, kyaj oy tæ mduñ! Æj tæts mij nme'xy tægekyæ yæ mni'xy mat ko tæ xymyænu'xta'agyæts.

33 Mij nan mbaatxyæp tæ xymyæma'xtíky ja mmæmæduumbu, éxtæmts æj mij tæ nba'ayoy.”

34 Ta ja windsún jyantsyjjot'ambejky, es tni'ana'amæ es yajtædyúnæt extæ ko tkæbajtta'ayæt tægekyæ di'ibæ kyayajkyry.

35 Esæ Jesús 'yakjænáñ:

—Dæ'un nandæ'unæts ja nDeedyæts ttunæ'añ mat miidsæty pæn kyaj nidu'uk nidu'uk

mnaymya'xudu mat winu mjot.

19

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'ududu

¹ Ko Jesús yu tyaaudu tmadyaktaay, ta oj tsooñ Galileeu es jyajty Judeeu ñaaxóty di'ibu ijtr jadsoo ma yu xuu pyudsemy, ma yu Jordán mñjnuba'a.

² May ja ja'ayuty oj pyanujxudu, es jar dya'agudaky ja puma'ayuty.

³ Net naagudyu fariseeuty tnimiindu ja Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta dyajtuumu:

—¿Ti mbaat ñaywya'xyuty tu'ugu yedyujk mudu ñudo'oxy mat oytyi winma'añaty?

⁴ Yu'u 'yadsoojudu:

—¿Kyajnum miits xykyajxtu ja Diosu jyaabyajtun ma tmadya'aky ko jawyiñup ja Dios tkojy ja ja'ayuty, ja yedyujk esu toxytyujk?,

⁵ esu Dios jyunañ: “Paaty ja yedyujk myastu'udup ja tyaaq tyeety es ñaybywa'agudut mudu ñudo'oxy, es du'un nimajtsk 'yittat ti'igyu.”

⁶ Es du'un kyaj ñakyñimajtskuty, je'eyu du'un tu'uk. Es paaty ja yedyujk kyaj tmastu'udut ja ñudo'oxy, mat ko ja Dios tu yajnaymyíkyuty.

⁷ Net yajtuumudu:

—¿Es ti ko yu Moisés tni'ana'amu es ko tu'ugu yedyujk tmastu'uta'añ ja ñudo'oxy, jawyiin tu'ugu neky yajmo'ot ma jyuna'añ ko tu tmastu'uty ja toxytyujk?

⁸ Jesús 'yanmaayudu:

—Ja'a du'un mat ko jyuunudyu mjótuty ja Moisés dyajkutijky es ja yedyujk tmastu'udut ja ñudo'oxy, per tim jayujr kyaj dyu'unaty.

9 Es n'anmaaydyur ko di'ibur myastutypy ja ñudo'oxy, es kyaj mut ko dyajtagooy ja rurjk úkuru wyindsur'kun, es pyákat mut ja wiinkru toxytyurjk, yajtageebyur du'un ja rurjk úkuru wyindsur'kun.

10 Net ja 'yurururjkpruty 'yanmaayurdu:

—Ruru dur'uru dur'uru taadu, nik oy ko kyaj rán tyimpákat.

11 Jesús jyanáñ:

—Kyaj nidugekyur mbaat tkurákat yur ayuk, yur'uru dur'un mbaat di'iburdyur Dios tu myo'oyuty ja myadaku.

12 Ta di'ibur kyaj pyaktu. Naaguty dur'uru dur'uru tyimmín tyimja'ttu kyaj kya'px'áttu, naaguty kyaj pyaktu mut ko ja'ay yajma'adudu, es naaguty kyaj pyaktu mut ko ni'igur oy tmuduna'andur Dios. Rán mbaat tkupekyur yur ayuk di'ibuts tu ngajxy, wa'an tkupeky.

Jesús tkuni'xy ja uná'ku'unguty

13 Net naaguty ja ja'ayuty dyajmiindur ja 'yuná'ku'unguty ma ja Jesús es tnigajxta'aktut; es ja 'yurururjkpruty 'yoodur ja di'ibur myamiindur ja 'yuná'ku'unguty.

14 Net ja Jesús t'anmaaydyur ja 'yurururjkpruty:

—Mastu'uttu, wa'andsur uná'ku'unguty xyñimínduts, es katu xyajjumbítu, mut ko ja tsajpótmadu kutujkan yur'u jya'a'ajtypy di'ibur dur'un éxtam yur'ujuty.

15 Es ko ja Jesús tku'unikooñ ja uná'ku'unguty, ta jap oj tsoyo'onnu.

Murjqa'ay tmumadya'aky ja Jesús

16 Tu'ugur mixy oj tninejxy ja Jesús, es dyajtury:

—Windsún, ¿di'ibũ óybyuts ndúnup esuts nmudátut ja jiky'ajtũnũ winũ xũũ winũ tiempũ?

17 Netũ Jesús 'yadsoojũ:

—¿Ti kots xyajtúy di'ibũ dũn oy? Ti'igyũ dũ'un di'ibũ dũn oy, yũ Dios. Pũn mmũdataampy yũ jiky'ajtũnũ winũ xũũ winũ tiempũ, kuydyún ja Diosũ 'yana'amũn.

18 Ta yajtũũjũ ja mixy:

—¿Di'ibũty?

Jesús 'yanmaayũ:

—Katũ myajja'ay'eeky, katũ xyajtũgóy ja pũjk úkũnũ wyindsũ'kũn, katũ mmeetsy, katũ pũn xywyingajxpéty,

19 mwindsũ'ũgũp ja mdaak mdeety es mdsókũp ja mmũdũjkpa'a éxtũm mij kũ'ũm mnaydsyékyũty.

20 Ta ja mixy jyũnãñ:

—Tũgekyũ tyaaũ tũts nguydyúnũ extũ tũ ndimmutsk'átyũts. ¿Tits xy'aktũgoy'ajtxũp?

21 Jesús 'yanmaayũ:

—Pũn m'itaamp wã'ãts, to'kta'ay di'ibũ mmũdajtypy es mo'oy ja ayoobũ ja'ayũty, es xymyũdátut pũjke'eky ja m'oy'ajtũnũ tsajpótmũdũ. Es net mjũmbítut es xyryamínũdũts.

22 Es ko ja mixy tmũdooyũ tyaaũ, ta oj ñejxy jotmaymyũũt, mũt ko jyantsymyũkja'ayũdyũ naty.

23 Ta ja Jesús t'anmaaydyũ ja 'yũxpũjkpũty:

—Tũy'ajtũn n'anũũmũdũ ko ni'igyũ ñimũjaaty es tu'ugũ mũkja'ay tyúkũt mã ja tsajpótmũdũ kutujkũn.

24 Waanũ pojũn es tu'ugũ kameyũ ñáxũt xu'ũñ jutoty, es ñimũjaaty es tu'ugũ mũkja'ay tyúkũt mã yũ tsajpótmũdũ kutujkũn.

25 Ko tyaadu tmədoodu ja uxpxjkraty, du'añu wya'umudyaydu es ñayyajtuujudu ak ya'ujaty:

—¿Es pánu dun mbaat ñitse'eky?

26 Jesús wyin'ijxrajtudu es 'yanmaayudu:

—Yu ja'ayaty kyaj mbaat ttuñ tyaadu, peru Dios mbaat ttuñ tugekyu.

27 Ta ja Peedru 'yanmaayu:

—Windsún, udsaty tats nmastu'uttu di'ibudu naty nmadajtup tugekyu es nbanujxtupts mij, ¿es tiidsu net nmadáttup?

28 Netu Jesús 'yadsooj:

—Tuy'ajtun n'anuumudu ko ma tadu tiempu ma tugekyu 'yoyat jemy, ko ya Naxwíñudu Ja'ayudu Kyudanaabyu 'yu'uñat mat ni'igu muj'ajtun ma yajkutuka'añ, miidsaty éxtam xupyanejxtu m'u'uñudap nandu'un ma majmajtsku uñaaybyajn es xupyayo'oyduat ja nimajmajtsku kajpnbu Israel ja'ayaty.

29 Es nidugekyu di'ibu tu tmastu'uttu tyujk, o myuga'ax, o tyeety, o tyaak, o 'yu'unk, o ñax, mat ujtskyujxm, 'yaxájudap mugo'px du'unan éxtam di'ibu tu tmastu'uty, es nan 'yaxájudap ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

30 Per may di'ibu tyam ijttup muj windum, ya'u dun najxtup ux'am; es di'ibu tyam ux'am najxtup, ya'u du'un ittup muj windum.

20

Tuumbutujk éxtamu ijxrajtun

1 'Ja tsajpótudu kutujkunu du'un éxtam tu'ugu ja'ay di'ibu myudajtypy ja 'yuuvu kam, es ñejxy

tsejkyu mæduumbu æxtaabyu es ttúnut ma 'yuuvu kam.

² Ja tuumbutujk tkupujktu éxtum ja kugam myajuya'anadu mut tu'ugu denaryu meeñ. Ta kyajxudu ma ja kyam.

³ Oknum ja kugam tso'oñ waambetyxyuu, es t'ijxy ja wiinkpæty jap maayóty di'ibu awaadsaty.

⁴ Ta t'anmaay: "Najxtu miidsaty nandu'un mdundu madsu n'uuvu kam, es nmajúyup éxtum pyaadyaty." Ta ja'ajaty oj ñajxtu.

⁵ 'Ja kugam tso'oñ jatugok kijkyxyuu, es nandu'un tuguk yaxp xyuu, es nandu'un ttuun jatugok.

⁶ Es ta natyñu éxtum jawaanxuu, ta ñejxy jatugok jap maayóty, es tpaty ja wiinkpæty di'ibu naty awaadsaty. Ta t'anmaay: "¿Ti ko miits xyajtugódyu ja mxuu es ni mgatundu?"

⁷ Ta 'yadsoojadu: "Mut ko ni pánuts tu xykya"anu'xtu." Net ja kugam 'yanmaayudu: "Najxtu nandu'un miits mdundu madsu ngam es nmajúyup éxtum pyaadyaty."

⁸ 'Es ko oj tsyu'ujnu, ta ja kugam t'anmaay ja di'ibu yajtuump: "Yáxudu ja tuumbaty es majuydyu, mdsonda'agut mædu di'ibu ok tujkædu tuumbu es xytyukkugáxut mædu di'ibu jawyiin tujkædu tuumbu."

⁹ Net myiindu di'ibu naty tu tyuundákædu tim tsuu, es nidu'uk nidu'uk t'axájædu ja myaju'uñ tuk xuu nidún.

¹⁰ Oknum ko pyátædu yajmajúydyut di'ibu naty jawyiin tu tyúkædu tuumbu, ja'ajaty junandu ko waanu ni'igu da yajmajuya'andu. Per nandu'un t'axaju tuk xuu nidún ja myaju'uñ.

11 Ko t'axajudyaydyu, ta ttukjot'ambujktu ja wyindsán,

12 es t'anuumudu: “Tyaadu di'ibu tu jya'ttu ok es je'eyu tuk oorú tu tyundu, tu xymuyjuy nandu'un éxtam udsaty di'ibátyuts tu nyajnáxtu ja ambu mats tu ndundu tuk xu.”

13 Es ja windsán t'adsooy nidu'ugaty ja'ajaty: “Ix mugu'uk, kyajts jayam ti nbuwítsyuts di'ibu mbátap. ¿Tii kyaj tu nnay'anma'ayam es nmájúyut éxtam jayam nmo'oyu?”

14 Juwa'ak. Najx mudu tyadu mmaju'uñ. Uj nmo'oyaambudsu tyadu di'ibu tim ok tu tyaku tuumbu du'un éxtam mij jayam nmo'oy.

15 ¿Tii kyajts uj mbaat nduñ di'ibuts uj ndsejpy mududsu nmeñu? ¿O mnaywyinnaxuja'ap kots uj n'oyjya'ayuty?”

16 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'uxxrajkraty:

—Es du'un jyata'añ di'ibu ijtp ok, yu'u du'un nujxup jawyiin; es di'ibu dun jawyiin ijttap, yu'u dun ittup ok. Ja'a ko may yajwowa'andu, per waanu di'ibu yajtukwjtstu'udaamp.

Jesús tnigajxy myuduguk ok ja 'yo'kun

17 Ko ja Jesús tso'onnu es ñajxnu Jerusalén, ta twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskrpu 'uxxrajkrpu, es t'anmaaydyu:

18 —Extam xy'ixtu, tyam nbatujkum Jerusalén, ma uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudnaabyu, nyajku'yaka'añuts ma ja teedywyindsánuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxrajktap, es xytyuknikajxpatá'anduts ja o'kun

19 es nyajku'yaka'añuts ma yu romanu ja'ayuty esats xyñixi'ik xytyukxi'iktuduts, xywyóptuduts

es xyajkruuzpátuduts, per ja kumduguk xuu njikyryúkuduts.

Toxytyujk pyujktso'ojun

²⁰ Santya'agü esü Fwank, Zebedeeü myaanguty, ñujxtü müdü tyaaguty es tnimujwá'ktü Jesús. Net ja tyaak ñaygyoxtnaaydyákü Jesús wyindum es t'amdowa'añ ja may'ajtün.

²¹ Ta ja Jesús yajtүүүү:

—¿Tii dün mdsejpy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Tyaats majtskü n'u'unk. Tunü may'ajtün es xya'u'uñüt tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo mā mij myajkutúkat.

²² Jesús t'adsoodü ja tukka'axpü xpūjkpūty:

—Kyaj xyñijáwüdü di'ibü m'amdoodüp. ¿Mbaat miits xy'uuktü mā ja kálüz mats üj n'uuga'añ?

Ta ja'ajuty 'yadsoodü:

—Ti ko küdii, mbaat.

²³ Netü Jesús 'yadsoojüdü:

—Tüy'ajtün ko miits m'uuktüp mats ja ngálüz, per kyajts üj xypyaaty esüts njüna'anüt púnuty u'uñüp mats n'aga'añdsyoo es mats n'anajñdsyoo. Taadü yü'ü dü'ün ítüp di'ibüts ja nDeety tü ttuknibujtaagü.

²⁴ Ko ja nimajkpü xpūjkpūty tmüdoodü, ta ttukjot'ambujktü ja nimajtskpü xpūjkpü.

²⁵ Esü Jesús dyajnaymyujküdü, es t'anmaaydyü:

—Miits mnija'adüp ko yü di'ibü yü naxwíñüdü ñiwindsün'ajtypy es di'ibü 'yane'empy yü'ajuty, tyuktiimpy di'ibü yü'ü kü'üm tsyejpy.

26 Per kyaj dyu'an'átut ma miidsudyen. Ja'a du'an di'ibu situy mujpudsumaamp ma miidsudyen, yu'u du'an mmadúnudup.

27 Es di'ibu naybyujta'agánup nidu'uk ma miidsuty éxtum jawyiimbu, yu'u du'an mduumbu'áttup.

28 Du'an éxtum uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudanaabyu, kyajts tu nmiñ esats pán xymyudúndut, ja'a du'an esats uj nmadúndut es nyákudats ja njiky'ajtun es nimayjya'ay ñitso'oktat.

Jesús dya'ixpéky nimajtsk ja wiints

29 Ko naty ja Jesús es ja 'yuxpukpúty tsoondú Jerikoo, may ja ja'ayaty oj tranajxtu ja Jesús.

30 Nimajtsku naty ja wiints 'yu'uñudu tu'ubu'agay. Es ko tmadoodu ko Jesusu naty ñaxy, ta yaxkaktu: —iWindsún, tyuump 'yaats ja Davit, pa'ayoodugats uudsuty!

31 May ja ja'ayaty 'yoojudu es 'yamóndut, per ja'ajaty ni'igu 'yaktim'yaxka'aktu jantsy muk:

—iWindsún, Davitu tyuump 'yaats, pa'ayoodugats uudsuty!

32 Ta Jesús oj waanu wu'umu es dyaxu ja wiindsuty, es dyajtuudu:

—¿Wi'ix xytsyoktu es ndúndut?

33 Net ja'ajaty 'yadsoodu:

—Windsún, yu'u esudu nwiinuty 'yixpáku.

34 Ta ja Jesús tra'ayooy ja wiindsuty, es ttoonu ja wyiin es netyu oj 'yixpéky. Ta oj tranajxtu ja Jesús.

21

Jesús tyuku Jerusalén éxtum tu'ugu rey

1 Ko naty jya'tánnu Jerusalén, ko jya_jttu Betfajee, jamy_u mā ja Oliiv_us Kopk, net_u Jesús tkejxy nima_jtsku 'yuxpajkr_u,

2 es t'anmaay:

—Najx mā y_u mutsk kajpnu'unk di'ib_u yajwingu'ijx_up, es jap xypyaad_ut kuw_uñ tu'ug_u burru to'oxy m_ud_u 'yu'unk di'ib_u ni p_unn_um tkatuk'u'uñ_u, es m_ugaj_u es xyajmín_ut.

3 Es p_un jap p_un wi'ix m'an_u'amxaty, an_um_u ko y_u mwinds_un dyajtuna_u'añ es p_uj_un_uk tkajxambít_ut jat_ugok.

4 Ty_uadu d_u'_un jyajty es yajkuudyún_ut di'ib_u ja Dios_u kyugajx_up myadyak mā tk_uxjaay:

5 An_um_u Syon kajpn:*

“Ix_u y_u mrey mnimín_ud_u, tuda'aky, es ttuk'u'uñ_u tu'ug_u burru to'oxy_u 'yu'unk.”

6 Net ja 'yuxpajkr_uty oj ñ_ujxt_u es ttuund_u éxt_um_u naty ja Jesús t_u tyuknip_uk_ud_u,

7 dyajmiind_u ja burru to'oxy es ja 'yu'unk, es t_up_ujtákt_u ja ñ_uk_ujxy_ud_u wit éxt_um_u jy_uba'an. Ta ja Jesús ttukpejty.

8 Es ja mayjya'ay_uty dwinya'p_ud_u ja ñ_uk_ujxy_ud_u wit ja tu'aa, es wiink_uty t_ujt_u ja kepy_u 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'ox_ud_u ja tu'aa.

9 Ja ja'ay_uty di'ib_u n_ujxt_up jawyiin es nand_u'_un ja di'ib_u miind_up ux'ok ya'ax jyok_u:

—¡M_uj 'yít_ut ja rey Davit_u ty_ump 'yaats! ¡Kuni'xy di'ib_u miimp éxt_um_u Kyud_unaaby_u Ninds_un'ajt_um Dios! ¡Awdatt_u Dios!

10 Ko kyajpnd_ujk_ud_u Jerusalén, nidageky_u ja ja'ay tm_uj'ix dm_uj_uáw_ud_u, es dyajtáw_ud_u:

* 21:5 Syon y_u'_u nand_u'_un ya'andijp Jerusalén.

—¿Tii duna tyaadu?

¹¹ Ja ja'ayaty jyuna'andu:

—Yu'u du'un ja Diosu kyugajxpu, Jesús di'ibu kugajpn Nazaret, Galileeu ñaxóty.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktup ma ja muj tsajptujk

¹² Oknam ja Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty es dyajpudseemy nidugekyu di'ibu naty jap juuy to'ktup, es dyajjumbijty ja myeesaty di'ibu naty jap wyingugoondup ja meen di'ibu kyaj ja tsajptujk tja'a'áty, es nandu'un dyajjumbijty ja syíyaty di'ibu tyo'ktup ja pak.

¹³ Ta ja Jesús jyunañ:

—Du'un ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Yu'ndujkuts yu'u du'un ma ja'ay kyajxta'aky”, per miidsaty tu xyajwa'andu ma'tspu aank.

¹⁴ Jap ma muj tsajptujk ñimiinudu ja Jesús naagudyu wiints esu uxneybyu, es yu'u dya''agudaky.

¹⁵ Es ko ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpajktup t'ijxtu ja muj'ajtun di'ibu Jesús tyiimpy, es ko tmadoodu ko ja ana'ku'unguty jyuna'andu muk ma ja muj tsajptujk: “¡Muj 'yítat ja rey Davitu tyuamp 'yaats!”, ta jyot'ambujktu.

¹⁶ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—¿Mmudeepy éxtam jyuna'andu?

Ta Jesús 'yadsooy:

—Nmudeebyuts. ¿Per tii, kyajnum xyajmadya'aktu miidsaty ja Diosu jyaaybyajtun ko tyaadu tmadya'agyu? Du'un jyuna'añ:

Tu xyuryjta'aky es ja ana'ku'unguty, es extu di'ibu tsi'tspnum,

m'awdátudat amumdu'uk jot.

17 Ta ja Jesús japyu tnikaktu, es oj ñejxy ma Betañu kajpn. Jap myaay.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

18 Jakumbom jepy ko Jesús jyumbijty es jatugok ñejxy Jerusalén, ta yu'o'ku.

19 Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'aay. Ta tnimujwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyuump ja kepy, je'eyu 'yaay. Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a mganakytyuump'átat.

Netyu ja iigu kepy oj tyatsnu.

20 Ko t'ijxtu tyaadu ja uxpujkraty, du'añu wyu'umudyaaydyu es dyajtuudu ja Jesús:

—¿Es wi'ixu du'an ko tyadu iigu kepy tu tyu'utsy tim pójnu?

21 Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtan n'anuumudu ko pun mmudajttap ja mabujkan es kyaj xyujrpjáuudu, kyaj yu'uyudyu tyaadu mbaat xytyundu éxtumts tu nduñ ja iigu kepy, extu m'anuumudubu tyadu kopk: “Jawa'ak ja yaa es nujx mejyñóty.” Es du'un jyátat.

22 Es tugekyu di'ibu miits m'amdoodap ma mgajxta'aktu, pun mmabujktap, m'axájudap.

Jesusu kyutujkan

23 Ta ja Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty. Es ma naty ya'uxpeky ñimiinudu ja teedywyindsúnaty es ja israelítudyu myujja'aydyujk, es yajtuudu:

—¿Pán kyutujkan muut xytyuñu tyaadu? ¿Pán tu mgutujkanmo'oyaty?

24 Ta Jesús t'adsoodu:

—Ûj nandá'un nyajtáwaambyats tu'ugá ayuk mi-idsáty. Pán xy'adsoojambijtráts, net n'anámáts ti kutujkanáts áj máts nduñá tyááda.

²⁵ ¿Pán kutujkanmooyá ja Fwank es yajnábátá, Dios o yá ja'áyáty?

Ta ak yá'ájáty ñáy'áá ñáygyájxáda es ñáyjyáñá'áñáda:

—Pán n'okjuna'áñám ko Dios tuk'ana'amá, ta yá xy'adso'om: “¿Es ti ko xykyamábuktá?”

²⁶ Es pán njána'anám ko ja'áyáty, ta yá ja'áyáty xytyu'unám áxáák, máts ko nidágekyá yá'ájáty tmábuktá ko Fwank yá'ájáty ja Diosá kyugájxá.

²⁷ Ta t'anmaáydyá ja Jesús:

—Kyajts nnijáwáda.

Ta ja Jesús 'yadsoojáda:

—Es áj nan kyajts miits n'awánádat ko ti kutujkanáts áj máts nduñádsá tyááda.

Nimajtská ja'áy tukká'ax éxtámá ijxpájtán

²⁸ Min n'oktukmámadyá'áktá tu'ugá ijxpájtán:

—Tu'ugá ja'áy tmádaty majtská myááñk. Ta t'anmaáy nidu'uk: “Nítá, nájx mduñ mádsá n'uuvá kam.”

²⁹ Ta ja 'yu'uná 'yadsoojá: “Kyajts nnájxá'áñ.” Oknám dyajtgájtsy ja wyinmá'áñ, es oj ñéjxy tumbá.

³⁰ Ta ja u'unákteety oj tninejxy jatu'uk, es nandá'un t'anmaáy. Es 'yadsoojá: “Oy, tata, nnejxyáts.” Es kyaj oj ñéjxy.

³¹ ¿Di'ibá nidu'ugá tyáda majtská tyuun éxtám ja tyeety ttsejky?

Ta ja'ájáty 'yadsoodá:

—Ja jawyiimbá.

Ta ja Jesús 'yanmaayuda:

—Tay'ajtun n'anuumuda ko yu yajkugubajtpaty esu kujeñdyo'oxyuty tákudap ma yu tsajpótmađu kutujkun oy miits mgadimtákdut.

³² Mat ko yu Fwank Yajnubajtrpu myiñ tuk'ijxpu wi'ixu Dios ttseky mjiky'áttut, es miidsaty kyaj xymyubujktu, es nik ja yajkugubajtpaty es ja kujeñdyo'oxyuty mubujkudu. Es miidsaty, oy oj xyja'ixtu tyaadu, kyaj xyajtugajtstu mjot mwinma'añ esxup xymyubujktu.

Axuk kamgwentu'ajtpaty éxtumu ijxpajtun

³³ 'Mudowdu tyadu jatu'ugu ijxpajtun. Tu'ugu ja'ay oj tkojy ja uuvu kam. Ta tnageemy es dya'uyuy ma dyajnipátut ja uuvu ko yajwinma'adsa'anut, es tkojy tu'ugu potsy kujxm ma mbaat jam n'ijxkákum es ngwentu'ajtum tugekyu.

'Oknum tmooy ani'xy ja uuvu kam mat wiink ja'ayuty, es tso'onnu. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy.

³⁴ Ko tpaty ja tiempu ma ja uuvu yajtujkmukánnu, ta tkejxy naagudyu tyuumbu es t'amdówt ja muduumbuty ja uuvu di'ibu pátap ja kugam.

³⁵ Es ja uuvu kamgwentu'ajtrpu tmajtstu ja di'ibu ja windsán kyajx. Ta twojptu es dya'o'ktu naaguty, es naaguty tka'tstu.

³⁶ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpu tyuumbuty waanu ni'igu, es ja uuvu kamgwentu'ajtrpu nandu'un ttuundu jatugok.

³⁷ 'Es tim ok tkejxy ja kyum u'unk, es wyinmaay: “Wyindsu'ugubu daa yu n'u'unk.”

38 Es ko t'ijxtu ja uuvu kamgwentu'ajtrü ko myiñ ja wyindsunü 'yu'unk, ta ñayjyünánudü ak yu'ujaty: “Tyaadu dü'an di'ibu 'yaxajüyaampy ja kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kum es dü'an nmwü'amam yu uuvu kam.”

39 Es ta tmajtstü, es dyajpudsuumdu uuvu kamoty es dya'o'ktü.

40 Ta Jesús dyajtüy:

—Es ko myínut ja kugam, ¿ti tyúnur müdu tadü kamgwentu'ajtrüty?

41 Ta t'anmaaydy:

—Ya'ooktup es ni tkapa"ayówat, es ttuk'anu'xut yu tadü ñax ja wiinkpüty müduumbaty di'ibu tukküdüküdüp mä ja tiempü tpaadut ja pyujta'aky di'ibu pátur.

42 Net ja Jesús t'anmaay:

—Ja Diosü jyaaybyajtün jyuna'añ:

Ja tsaa di'ibu ja pojtsrü 'yuxtijtu, tü tpaaty ja lyugaar mä ja tujk t'ujx'áty.

Tyaadu dü'an ja tyu'ununü Nindsün'ajtam Dios, es n'okwü'amadya'ayam dü'uñü.

¿Tii ni na'anum miits xykya'axpüktü yu tyaadu?

43 Müdu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko myajpüküya'anüdu ja tsajpót müdu kutujkän, es yajmo'oya'añ ja ja'ayaty di'ibu myeepy ja Dios di'ibu pátur.

44 Es oytyim pánaty ko kyudáwat mä tyadu tsaa, jo'pts tyúnudut; es di'ibu niküybyajtübü tyadu tsaa, tukwä'ayüdy'a'yüdüp.

45 Ko ja teedywyindsünaty es ja fariseeuty tmüdoody ja ijxpajtün di'ibu Jesús pyujtákyry, ta tmüwinmä'añbyáttü ko yu'u naty yajmadyákr.

⁴⁶ Ta tjamatsandu, per tsum'kudu ja mayjya'ay, mat ko ja ja'ayaty jyuna'andu nidugekyu ko Jesús yu'ujaty ja Diosu kyugajxpu.

22

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹ Jesús t'akpajtáky ja wiinkpu ijxrajtan, es t'anmaaydyu:

²—Yu tsajpótudu kutujkunu du'an éxtum tu'ugu rey di'ibu tyuun ja xuu mā ja 'yu'unk pyejky.

³Ta tkejxy ja pyo'oduumbuty woobu di'ibu naty jawyiin tu t'anuumudu, peru taadaty kyaj myinandu.

⁴Ta jatugok ja rey tkejxy ja pyo'oduumbuty, es t'anuumu: “Anuumudu taadaty ko tyam tu 'yabatudya'ay ja ka'ay ukun. Tuts nya'eegyaty ja ndsajkaatsu ni'xyatytypyu es tugekyu 'yity abaadu. Wa'an tmindu.”

⁵Per ja di'ibu oj yajwóudu kyaj ttuundu kwentu, nidu'uk oj ñejxy kyamoty, jatu'uk oj ñejxy to'kpu,

⁶es ja wiinkpety tmajtstu ja rey pyo'oduumbu es ttuundu axuk, extu ko dya'o'ktu.

⁷'Es ta ja rey jyantsyjoyot'ambejky, es tkejxy ja syoldaadaty es dya'o'ktu taadu di'ibu tu ya'o'kxaty ja pyo'oduumbu, es dyajno'ktu yu kyajpn.

⁸Net t'anmaay ja tyuumbuty: “Tugekyu 'yity abaadu mā tyadu xuu, peru taadaty di'ibu tu yajwóudu, kyaj ñitúkaty myíndut.

⁹Nujxtu mā yu kajpngijkyudu muj tu'u, es wowdu mā tyadu xuu nidugekyu di'ibu mbatypy.”

¹⁰Ja po'oduumbuty tso'ondu es dyajmiindu nidugekyu di'ibu pyattu, ojyja'aybyu esu kyaj

'yoyjya'aybyuty; es du'an 'yujtspejty ja tujk mut ja ja'ayuty.

¹¹ Net ja rey tyujk tuḡoty es t'ixa'añ di'ibu naty tu yajwówdu. Net t'ijxy tu'ugu ja'ay jap ko kyaj tmudaty ja wyit éxtum pyaadyuty ttuktuku tadu xuu.

¹² Es ja rey t'anmaay: “Mugu'uk, ¿wi'ixu du'an mij tu mduku ja yaa es ni tu xykyatuktuku yu mwit éxtum pyaadyuty xytyuktuku tyadu xuu?” Es amoñ oj wye'emy ja yedyujk.

¹³ Net ja rey t'anmaaydyu ja wingiibyuty: “Kuwuun tekywyuundu es jubijppadsúmdu awa'atstúm ma ja koots'át, ma ja'ay jy'uuy ya'axtat es ñaydytskaadudut mut ja ayo'on.”

¹⁴ Ta ja Jesús 'yakjunañ:

—Pes may di'ibu yajwoodup, per waanu di'ibu yajtukwijtstútp.

Jesús tmadya'aky ja kugabajtun

¹⁵ Ta oj ñajxnuu ja fariseeuty es dyajti'igyudu ja wyinma'añuty wi'ix mbaat dya'anuguga'adu ja Jesús.

¹⁶ Es ta tkajxtu naaguty ja jya'ayuty ti'igyu mut ja Eroodusu jya'ayuty, es t'anmaaydyu Jesús:

—Windsún, nnija'adupts ko mgajxy mut ja tuy'ajtan es ko mya'uxpeky mut ja tuy'ajtanu Diosu ñu'u tyu'u, es ni xykyatuñu kwentu di'ibu ja'ayuty myadyáktup, mut ko kyaj mmujpudsémy mut ni pun.

¹⁷ Winma'añmyoodyuguts. ¿Oyu daa kots ngugabáttut ma yu yajkutujkpa kopk, o kyaju?

¹⁸ Ñija'abu naty ja Jesús ja tyaadyu 'yaxuk winma'añuty. Ta t'anmaaydyu:

—Miidsuty di'ibu nay'andíjudup es jyiky'attu tūy'ajtun mūut, ¿ti kots miits xyajka'aja'andu?

¹⁹ Tuk'ijxtuguts ja meeñ di'ibu mūut mgugubety.

Net dyajmiindu tu'ugu platū meeñ.

²⁰ Ko tyāadu t'ijxy ja Jesús, net dyajtmūy:

—¿Púnū tyāadu wyiin jyujp esū xyūū di'ibu yam kuxja'ay?

²¹ Ta ja'ajuty 'yadsoodū:

—Yū yajkutujkrū kopkū wyiin jyujp.

Net ja Jesús 'yanmaayūdu:

—Pes mo'oydyū ja yajkutujkrū kopkū ja di'ibu yū'ū jya'a'ajtypy, es mo'oy ja Dios di'ibu Dios jya'a'ajtypy.

²² Ko tmūdoodū tyāadu, ta du'ūñū wyū'ūmūdyaydyū. Ta tmastuttū es oj ñijxnūdu.

Ja'ay dyajtūwdu pūn jikyryūktup ja o'krūty

²³ Nan ja xūū nāagūdyū saduseeuty oj tñinūxtū Jesús. Ja saduseeuty jyūnā'andu ko kyajp jyikyryūka'añ ja o'krūty. Du'ūñū tyāadu ttuknibūjtákūdu:

²⁴ —Ya'uxrūjkrū, Moisés ja 'yana'amūn jūnāamp ko tu'ugū yedyūjk 'yeeky es kyaj tū trāattū 'yu'unk, ja myūga'ax ryūktup ja ku'ekytyo'oxy es tmūdāttū ja 'yu'unk, es ja'a tyuknikūjxm'átup ja jamyūi.

²⁵ Du'ūñū jyajty mā ūdsuty. Tamū naty jūxtujk tukka'axū yedyūjkūty. Ja ka'axkórk pyejky, es 'ye'ky, es kyaj trāttū ja 'yu'unk. Ta ja myūmajtskrū tpejky ja ku'ekytyo'oxy.

²⁶ Es nandū'ūñū jyajty, es ja myūduḡūukrū nandū'ūñū jyajty, extū ko 'yabūdsūmūdaay nijūxtujk.

27 Es ko tyaadu du'un tugekyu ñajxy, ta 'ye'ky nandu'un ja toxytuyjk.

28 Es ma jyikyryuka'andu ja o'kruty, ¿pánuk nidu'ugu tadu jaxtuykpu ana'kuty ñado'oxy'átur, ja'a ko tu pyajktá'aydyu mat yu'u?

29 Jesús 'yadsoojadu:

—Miidsaty nūgoo m'okkajxtagooyñudu mat ko kyaj xyñijáwudu ja Diosu jyaaybyajtun es ni ja myak'ajtunu Dios.

30 Es ko ja o'kruty jyikyryáktat, ni kyaráktat ni pán, pes du'un 'yíttat éxtama Diosu 'yánklusu tsajpótmadu.

31 Yu o'kruty situy jikyryáktur. ¿Tii kyajnum miits xykyajxtu di'ibu Diosu ku'am junaamp ma ja jyaaybyajtun?, ma t'anmaay ja Moisés:

32 “Ujtsu du'un ja Abraanū Dyios, Isaa esu Jakoob.” Yu Dios kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kruty, yu'u du'unu jiikyryuty.

33 Ko ja ja'ayuty tmūdoodu tyaadu, du'añu wyu'umdyaydyu mat ja 'yuxrjkanuty.

Ana'amunu waanu mājpu

34 Ko ja fariseeuty tnija'adu ko Jesús tu dya'amondū ja saduseeuty, ta ñaymyujkudu,

35 es nidu'uk yu'ujuty di'ibu tsajptugóty ya'uxrjkr tjakajxywyitsa'añ ja Jesús. Ta dyajtuuy:

36 —Ya'uxrjkr, ¿di'ibu du'un ja ana'amun ni'igu myájuty?

37 Jesús jyanáñ:

—“Mdsókup ja mWindsún Dios mat winu mjot, mat winu m'anmaja'an es mat winu mjot mwinma'añ.”

38 Tyaadu du'un ja jawyiimbu ana'amun di'ibu ni'igu myújuty.

39 Ja myumajtskpu nandu'un éxtumu tyaadu: “Mdsókup ja mmudujkra'a éxtum mij ku'm mnaydsyékyuty.”

40 Tyadu majtskpu ana'amun yu'u tyukwa'kpejtypy tugekyu ja Moisesu 'yana'amun es ja 'yuxpukunuty ja Diosu kyugajxputy.

¿Pánu tyuump 'yaats ja Kristu?

41 Maanumu naty ja fariseeuty 'yak'ittunum ni'amuku,

42 Jesús oj yajtáwudu:

—¿Ti mwinmaaydyup miidsaty mut ja Kristu? ¿Pánu du'unu tyuump 'yaats?

Ta 'yadsoodu:

—Yu'u Davitu tyuump 'yaats.

43 Ta Jesús 'yadsoojú:

—¿Wi'ix ko yu Davit mut ja Espiritu Santu myak'ajtun t'anuumu nWindsún? Ja'a ko du'un jyunáñ:

44 Yu Dios t'anmaay ujtsu nWindsún:

“U'uñu yaa aga'añdsyoo ma ujun, extu kots uj nyajtugóyut nidugekyu ja mmudsip.”

45 ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuump'áty 'yaats'átyuty ja Davit?, ja'a ko Davit ku'm junaamp “nWindsúnuts.”

46 Es ni pún tkapaaty wi'ix 'yadsówat ni tuk aa. Es extu ja xuu ni pún kyanakyñaydyuk'a'ijxu es tii dyajtáwut.

23

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibü tsajptügóty ya'uxpüjktü

¹ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpüjkrüty esü ja'ayüty:

² —Yü di'ibüty tsajptügóty ya'uxpüjktü esü fariseeuty kyajxwátstü ja Moisesü 'yana'amün.

³ Pes dü'an mümdowdü miidsüty es tundu tügekyü di'ibü mduknipüjkü; per katü xyryanüxtü éxtüm yü'üjüty jyiky'attü, mat ko wiinkrü myadyáktü es wiinkrü tyuundü.

⁴ Pes yü'üjüty 'yawü'undü ja tsemy jantsy jemtsy di'ibü ni mbaat ngamümadáküm, es trüjta'áktü es tsumü'üktü ja ja'ayüty, per yü'üjüty kü'üm ni je'eyü müdü kyüwa'xy tkapudükü.

⁵ Tügekyü di'ibü tyuundü, yü'ü dü'an wi'ix müjprüdsámdü mayjya'ayóty. Pes t'aktim'yajmájüdü ja kaju'unk mä dya'ittü waanü Diosü 'yana'amün es ñaydyukwimbokmüwüñüty es ñaydyukküwüñüty, es nandü'an dya'óyüdü yéñüdü kyaryü pyadü pyaxünán küdiinüm ja wiinkrüty,

⁶ es jam tyim'u'uñüya'añ mä ja ja'ayüty mbaat yajxón 'yíxüdü tsajptügóty, es jam 'yu'uñüya'añ mä yü windsü'kän tyu'uyo'oy müj windum mä pán kyay 'yiiky,

⁷ es tsojktü es ja ja'ayüty 'yübo'x kyajxpo'xüdü müdü windsü'kän tu'ay es 'yanü'ümxüdü ya'uxpüjkrü.

⁸ 'Per miidsüty katü xy'adsoktü es ja ja'ayüty m'anü'ümxüdü ya'uxpüjkrü, mat ko miits

mdukkax'ajttap nidugekyu es ti'igyu je'eyu xymyudattu yu mYa'uxpukpu, uj, yu Kristu.

9 Es katu pan miidsaty xyteetyñiwa'añ ja wiinkpu, mut ko mmadajttap tu'uk je'eyu mDeedyuty di'ibu ijtp tsajpótm.

10 Es ni mgajuna'andut ko jyaadyu mwindsanu wiinkpu, mut ko uj, ja Kristu, uj da'un je'eyu mWindsu'ajtypy.

11 Di'ibu myadiimpy oypyunaty ma miidsadyu, yu'u da'un ijtp muj ma miidsaty.

12 Mut ko di'ibu nayyajmujpudsuumap ku'am, yu'u da'unu Dios pujtáku mutsk; es di'ibu nayjya'ap mutsk, yu'u da'unu Dios pujtáku muj.

13 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu es miits fariseety, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Mya'adujtu esu ja'ay kyatáku mut ma tsajpótmudu kutujkun. Miidsaty ku'amaty kyaj mdáku es ni xykyana'ixtu es ja wiinkpudy tyáku mut di'ibu jatakuyándap.

14 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu es miits fariseety, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits mbajku ap ja ku'ekytyo'oxy yu tyukuty, es ko kyaj xyajniguxu'uga'andu, jeky mgajxta'aktu. Paaty myajmo'oydyut ni'igu ja kumado'on.

15 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu es miits fariseety, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun muut! Miits mdukyo'oydyadyap tugekyu ja naxwíñudu esu jikymyejyñuty es xytyukpanajxa'andu ja ja'ayuty ja mmubajkunaty, es ko naty tu xytyukpuktu,

majtsku du'un ñitákudyu tadu ja'ay ja ayoodákn es kúdiinam miidsuty.

16 ¡Puroobu miidsuty, wiindsuty di'ibu wyijts'ye'epy ja myuwiints!, mut ko mjuna'andu ko kyaj tyimwi'ixuty ko nwandákum es nyajtestiigu'ajtam ja muj tsajptujk; per pan ja pan twanda'aky es dyajtestiigu'áty ja muj tsajptujku 'yooru, yu'u situy koonam tkuydyúnat.

17 ¡Wiints kunabáputy! ¿Tiibu dun ni'igu muj'ajtan myudajtypy? ¿Ja oorú o ja muj tsajptujk di'ibu ya'ijtypy wa'ats tadu oorú?

18 'Miidsuty nandu'un mjuna'andu ko pan ja pan ñaywyanda'agyuty mut ja artal, kyaj jyatyimpaadyuty tkuydyúndat; per di'ibu naywyandákup mudu windsu'kun di'ibu ijtp artalkujxm, yu'u situy koonam yajkuydyúnat.

19 ¡Wiindsuty! ¿Tiibu dun ni'igu muj'ajtan myudajtypy, ja windsu'kun, o ja artal di'ibu ya'ijtypy wa'ats ja windsu'kun?

20 Es di'ibu naywyandákup ma ja artal, kyaj ñaywyanda'agyuty yu'uyu ma ja artal, nandu'unu du'un mut tugekyu di'ibu ijtp jam.

21 Es di'ibu naywyandákup ma ja muj tsajptujk, kyaj yu'ujuty ñaywyanda'agyuty ma ja muj tsajptujk, nandu'unu du'un ma ja Dios tsyuanu.

22 Nandu'un di'ibu naywyandákup ma ja tsajp, naywyandákup ma Dios 'yu'uñu yajkutíky, es nandu'un mudu Dios di'ibu jam yajkutujkp.

23 ¡Puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu es miits fariseeuty, mnay'andíjudup mjiky'attu tu'y'ajtan muut! Miits mdukwinyojxtup ja Dios ja dyezm tu tojx tsooy: ja xu'uk, ja anís esu

kominus, per kyaj xytyundu kwentu ja uxpukun di'ibu ni'igu 'yóyuty ma yu ana'amun, di'ibu du'an ja tayı'ajtun, ja pa'ayo'on es ko ja'ay jyiky'attu yajxon. Oy ko xytyukwinyoxta ja dyezma, per tsojku nandu'an es xytyundut di'ibu ni'igu 'yóyuty.

24 Du'an miidsaty éxtam pánaty wyijts'ye'epy ja mywiints, es éxtam pánaty 'yaxijtup tu'ugu tsuktsu'unk es jy'u'undur tu'ugu kameyu.

25 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktap es miits fariseeuty, mnay'andijudup mjiky'attu tayı'ajtun muut! Miits myajwátstup nikajxy ja mvasu es ja mdexy, per jyodoty ujs 'yity mut di'ibu tu xymyaatsta es tu xy'adsokta.

26 iFarisee wiindsaty! Jawyiin xpyújat jodoty ja mvasu es ja mdexy, ja'adsu du'an n'andijpy yu m'aa mjot, es nétnum wyu'umut wa'ats nandu'an mnikajxy.

27 'iEs puroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktap es miits fariseeuty, mnay'andijudup mjiky'attu tayı'ajtun muut! Du'an miidsaty éxtam ma o'kpu ñaxtuku. Ñikóyuty poop es tsuj kyuxe'eky, per naaxóty japu o'kpu pajk es tugekyu axuk'ajtun.

28 Du'unu dun miidsaty éxtamu tyaadu. Mgxu'uktu éxtamu ja'ay di'ibu jiky'ajtp tayı'ajtun muut, per mjodótyuty ujs mudu andakun esu axuk'ajtun.

29 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktap es miits fariseeuty, mnay'andijudup mjiky'attu tayı'ajtun muut! Miits mbojtstup ma ñaxtukudu Diosu kyugajxputy es m'oyduundur ja kyupótsyuty ja di'ibu tu jyiky'ajtta tayı'ajtun muut,

30 es net mjana'andu: “Kooxyur ʉdsajtʉm oj njiky'ajtʉm ma jyiky'ajttʉ ja n'aptʉjk'ajtʉm, kya-jxyur oj nbudʉjkʉm es nya'o'kamxyur ja Diosʉ kyugajxpraty.”

31 Mʉdu tyaadu miidsaty ku'um mnay'ʉxkárʉdu ko m'ok'átʉdu di'ibʉ ya'o'ktʉ ja Diosʉ kyugajxpraty.

32 Pes aktuungáxtʉ di'ibʉ ja m'aptʉjkʉty yajt-sondáktʉ.

33 'iMiidsaty du'an éxtʉmʉ awa'andsa'añʉn! ¿Tii mjánándʉp xytyijy ko mnitso'oktʉt ma ja mʉj tʉydyu'unʉn?

34 Es ʉj n'akkaxaambʉts yʉ Diosʉ kyugajxpraty, yʉ kuwijpyʉ es yʉ ya'ʉxprʉjkpraty, es miits mya'ooktʉp es myajkruuzpáttʉp naagaty, esʉ wiinkpraty xywyóptʉt es xyryajʉdittʉt kajpngajpn.

35 Es du'an ma miits kya'ada'ayʉt ja pojprʉ ma dya'o'ktʉ tʉgekyʉ ja jyiky'attʉ tʉy'ajtʉn mʉʉt, tsyonda'aky ma Abel, tu'ugʉ ja'ay di'ibʉ jiky'ajt tʉy'ajtʉn mʉʉt, es extʉ Zakariʉs, Berekiʉsʉ myaank, di'ibʉ miits mya'o'ktʉ mʉj tsajptʉjk winduuy es artal ʉxku'ʉy.

36 Tʉy'ajtʉn n'anʉmʉ ko ja pyeky yʉ tyaadu tʉgekyʉ, jaa kya'ada'ay ma ja ja'ayaty di'ibʉ tyam jiky'ajttʉp.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngʉdu ja'ayaty

37 'iJerusalén ja'ayaty, Jerusalén ja'ayaty, miits mya'o'ktʉp ja Diosʉ kyugajxpraty es mguka'tstʉp ja Diosʉ 'yayuk kajxwa'xprʉ di'ibʉ mduknigajxʉdʉp! ¡Kanak ókʉts tʉ njayajmuka'añʉts yʉ m'u'un'k m'una'kʉty, éxtʉmʉ tuttaak dyajmíky ja tyutku'ungaty kyaknbatku'p, per kyaj tʉ xytsyoktʉ!

38 Ixtu miidsaty ja mdajk wi'ix wyu'uma'añ kubak.

39 Du'unats miits n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat jaanum extu ko jya'tat ja tiempu ma mjana'andut: “Kuni'xy di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyajxm.”

24

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

1 Tso'onubu naty ja Jesús ma ja muj tsajptujk. Tamu naty ñujxnu ko ja 'yuxpajkraty myawingoonudu es ttuk'ixa'andu ko jantsy tsuj ja tsajptujk potsy'ajtun.

2 Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtup tugekyu tyaadu? Tüy'ajtun n'anuumu ko yaa kyaj wyu'uma'añ ni tu'ugu tsaa ñayñikoombétyuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

3 Net oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. Es ko natyu Jesús jam 'yu'uñu, ta yu 'yuxpajkraty oj 'yanu'umxudu ayu'udsyu:

—Njanijawuyándupts na'a dunu tyaadu jyata'añty. ¿Wi'ix ja ijxwu'umun esuts nujx nnijawu ko mmina'añu naty es ma ja naxwíñudu tyugoya'añ?

4 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kudiibu pán mwin'aunudut.

5 Mut ko may myina'andu win'u'umbuty di'ibu jana'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu”, es wyin'unaampy mayu ja'ayuty.

6 Es ko xymyɔdoo'íttɛt ja tsip nixim niyam, katɛ mnay'adsu'ugɛdu. Du'ɛn jyata'añ, per kyajnum du'ɛn yu'ujɛty mɔ ja naxwíñɛdu tyugoya'añ,

7 mat ko tsiptuna'andu tu'ugu naxwíñɛdu mɛdu wiinkpɛ esɛ ana'ambɛty nandu'ɛn, es myina'añ ja mak yuu esɛ mak ujɛty oymyaaty.

8 Tugekyɛ tyaaɛdu yu'ɛ du'ɛn maanɛm je'eyɛ tsyonda'aky ja ayo'on.

9 'Net mguyaka'anɛdu miidsɛty es myajtúndɛt axɛk, es extɛ mya'ooga'anɛdu; es nidugekyɛ naxwíñɛdu ja'ayɛty mduk'ak'ata'anɛdu mat ujtskyɛjɛm.

10 Mɔ tadɛ tiempɛ may dyajtugoya'andu myubujkɛnɛty, es ñaymyɛdsip'átɛɛt nixim niyam es ñayya'ooga'anɛdu nandu'ɛn.

11 Kɛxɛ'ugaamp mayɛ andákrɛty es jyana'andɛt ko yu'ujɛty ja Diosɛ kyugajxpɛ, es du'ɛn twin'ɛnna'andu mayɛ ja'ayɛty.

12 Es jaa'ataamp waanɛ ni'igɛ ja axɛk'ajtɛn, es kyaj ja ja'ayɛty tnakymyɛdátɛt ja tsojkɛn nixim niyam.

13 Es di'ibɛ 'yakmɛbejkyrupɛm du'ɛñɛm, yu'ɛ nitso'ogɛp.

14 Tyaaɛ oybyɛ ayuk di'ibɛ ñimadyakypɛ ja tsajpótɛmɛdu kutujkɛn yajkajxwá'xaamp es yajknijáwɛt mɔ tugekyɛ naxwíñɛdu, es net myina'añ mɔ tyugoya'añ ja naxwíñɛdu.

15 'Yu Diosɛ kyugajxpɛ Dañel tkɛxjaay di'ibɛ tyúndɛp ja axɛkɛpɛ. Jaygyúkɛdu di'ibɛ yam n'anɛmuyándɛp. Ko xy'íxtɛt mɔ wa'ats lugaar tyanɛ di'ibɛ kyaj tmɛj'íxy ja Dios,

16 net di'ibáty ijttubú naty Judeeú, ka'aktup jap es ñujxtút tungujxy kopkkujxy.

17 Di'ibú naty jam tujkkujxm, kyaj jyunákut es nujx tnidukú di'ibú jap es tjuudá'anat.

18 Es di'ibú naty jam kyam, kyaj jyumbitút es min t'ooxy ja wyit.

19 ¡Puroobú ja toxytyujkuty di'ibú naty ijtp u'unkmúut má tadú xúú es di'ibú ya'u'unksi'tstúp!

20 Amdow pújksówdú miidsuty ja Dios kúdiibú mga'aktút má naty xyuxy es kúdiibú dú'un mjáttút má ja p'xúnxúú.

21 Mut ko net 'yita'añ ja muk ayo'on, éxtam ni na'anum kyajaty extú má naxwíñudú tsyondaky, es ni dú'un kyanakyjyata'añaty jatugok.

22 Es púnú Dios kyaj dyajwaanú tadú tiempú, ni pún kyatso'oktút, per yajwaanúbú'u mut ko ttseky púnaty yú'u tú twin'ixy.

23 'Ko naty pán miits m'anú'umxúdu: “¡Ixtú!, tyáadu dú'un ja Kristú”, o “¡Ixtú!, túxim ja Kristú”, katú xymyúbuktú.

24 Mut ko mináamp ja win'ú'umbuty di'ibú nayyajnaxánudup éxtumú Kristú es éxtumú Diosú kyugajxpú, es tyunaampy yú ijxwú'umun esú muj'ajtún, es extú yú'u jyawin'úunándup ja ja'ayuty di'ibú Dios wyin'ijx.

25 Tú n'anúumúdu miidsuty yú tyáadu tim jayujp.

26 Paaty ko pán m'anú'umxúdu: “Túxim ja Kristú má yú muj'itún”, katú jam mnujxtú. O pán m'anmaayúdu: “¡Ixtú!, tyap kwartú tugoty”, katú xymyúbuktú.

27 Mut ko éxtam tye'xy ja júdsuk má yú xúú pyúdsemy es extú má xúú tsiy'ity, dú'un

nmīna'añuts ʉj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

²⁸ Mā ti tū yeeky, jam ñaymyúkudu ja kus.

Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu

²⁹ 'Es ko dū'unu naty tū ñajxta'ayu tadu ayo'on, ja xuu wyingoodsuya'añ, ja po'o kyaj ñakyjyaja'añ, kya'adut ja madsa'ajuty es yu'xut ja muk'ajtun di'ibu jam tsajwínm.

³⁰ Net ya'ixut tsajwínm ja ijxwu'umun kots ʉj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmíñuts. Nidgekyu naxwíñudu ja'ayuty jy'uuy ya'axtut es xy'ixtuduts nmiñ ʉj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, yoodsóty mut ni'igu ja muk'ajtun es ja muj'ajtun.

³¹ Es ngáxupts ja n'ánklusaty ko naty ja trompetu muk xyu'uxy, es ñaymyúkudut di'ibáty tū nwin'ixtuts oytyim maaty, mā yu jumboj esu yukpoj myiñ es mā yu xuu pyudsemy es mā tsiy'ity.

³² 'Jattu tyadu 'yijxwu'umun ja iigu kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk, es pyudsemy ja 'yaay, miits mnija'adup ko wingoombu dū'un ja ambu.

³³ Nandu'un ko xy'ixtut tugekyu tyadu, mnijawudup ko wingonu naty esuts nmínut, éxtum mbaat njuna'anam tujk agu'uybyu.

³⁴ Tūy'ajtun n'anuumudu ko tugekyu tyadu jy-ata'añaty maanumu naty ja ja'ayuty di'ibu tyam kyaj 'yooktunum.

³⁵ Ja tsajp es ja naxwíñudu náxup, per ja n'ayúkuts ni na'a kyakexy kyanaxy.

36 'Per ja xuu es ja ooru ni pún tkanijawu, ni yu Diosu 'yánklusaty es ni uj, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'un je'eyu ñija'ap ja Dios Teety.

37 'Kots nmínut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, du'un jyata'añ éxtum mā ja No'ee jyiky'aty.

38 Mā tadu tiempu mā naty kyajnum myiñ ja ayo'onduu, ja ja'ayuty kyay 'yuuktu es ñayyajpákuudu extu ja xuu mā ja No'ee tyujku mā ja 'yarku.

39 Es ni ti tkaja'adu wi'ixu naty jyata'andu extu jaanum ko myiñ ja ayo'onduu. Ta yajji'xudu nidugekyu. Nandu'un jyata'añ kots nmínut uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

40 Mā tadu tiempu majtsku ja'ayu naty tyundu kyamotm, tu'uk yajmanujxut es tu'uk yajnika'agut.

41 Majtsku toxytyujk jyutstu, tu'uk yajmanujxut es tu'uk yajnika'agut.

42 'Wijy m'ittut miidsaty, mut ko kyaj xyñijáwudu ti ooru du'un myina'añ ja mWindsunaty.

43 Es nijáwudu tyáadu, kooxyur tu'ugu kudujk tñijawu ti ooru mā ja koots'át myina'añ ja ma'tspru, wijxyur 'yity es kyajxyur tna'ixu es ja ma'tspru ya'awátsxudut ja tyujk es myaadsudut.

44 Paaty miidsaty nandu'un ittu wijy es nay'axkúkuudu, mut ko mā naty xykya'awix xykyaajp'ixtu, jaats nmina'añ uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu.

Oyduumbu es di'ibu kyaj

45 'N'okpajtákuu tu'ugu kudujk tmudaty tu'ugu tyuumbu di'ibu kuwijy es tyiimpy ti wyindsán

tsyejpy. Ta ttukmunikaagu ja tyujk es bom bom dyajkáyut ja po'oduumbuty di'ibu jam.

⁴⁶ Jotkujk ja tuumba ko ja wyindsún jya'tat es pyaadudut tkuudyúñ di'ibu tu yajtuknipéky.

⁴⁷ Tuy'ajtun n'anuumudu ko ja windsún ttuknipákuður tugekyu di'ibu myudajtypy.

⁴⁸ Es n'okpújtákun, pæn ja maduumba kyaj 'yoyjya'ayuty es je'eyu twinmay ko yu wyindsún jákup ma jya'tat,

⁴⁹ ta ttúnut axuuk ja wiinkpadyu myamaduumba, es tyuku kaay ukpu madu mya'ami'ikyja'ayuty,

⁵⁰ es ma tadu xuu ma ja tyuumba kyaj 'yawíxyuty es kyaj tnijawu ti ooru ja wyindsún jya'ta'añ, net jya'ty ja wyindsún.

⁵¹ Net yajmo'oyut ja muk tædyu'unun, yajpújta'agup ma púnuty nay'andíjup jyiky'attu tuy'ajtun muut, ma ja'ay jy'uuy ya'axtat es ñaydyutskaadudut mut ja ayo'on.

25

Nimajkpu to'oxyuna'k éxtamu ixpajtun

¹ Esu tadu tiempu ma myina'añ ja tsajpótmadu kutujkun, du'un jajtr éxtam nimajku to'oxyuna'k di'ibu wyijtsu'ktu ja lyampru es t'awixtu ja pújkpu yedyjk.

² Nimugoxku tadu to'oxyuna'k kyuwinma'añuty es janimugoxpu kyaj.

³ Di'ibu kyaj yajxón twinmaaydyu, ja'a je'eyu myunujtu 'yaseytu di'ibu jap lyamproty;

⁴ es ja kuwinma'añbyu oj tmnejxy ni'igu ja aseytu, kyaj jya'ayuty di'ibu jap lyamproty.

⁵ 'Es kom ja di'ib_u naty p_ukaamp kyajp_u naty ñaja'ty, ta pyátadu ja tsuu. Ta myanajxt_u ni'amuk_u.

⁶ Es éxtam tsu'p_un tmadooy kyajxy muk, es jyuna'añ: “¡Ta myiñ ja p_ujkp_u yedyujk! N_ujx j_upkubaadu.”

⁷ Nidugeky_u tadu to'oxyuna'k pyadu'kt_u. Ta y_u lyampr_u t'uxkujkad_u.

⁸ Net ja nim_ugoxk_u di'ib_u kyaj kyuwina'añty t'anmaaydy_u ja nim_ugoxk_u kuwinma'añby_u: “Meegyuts waan_u ja m'aseyt_u, mat ko tap kyujx_u y_u nlampruds_u 'yaseyt_u es pi'idsaamp.”

⁹ Es ja kuwinma'añby_uty 'yadsood_u: “Kyaj, mat ko kyaj tpaadut esuts uudsuty nyajtúndut es ni mi-idsuty. Nik n_ujxt_u ma tyeegyuty es juudy_u mja'a.”

¹⁰ Es ma naty ja nim_ugoxk_u tjuudy_u ja aseyt_u, net jyajty ja p_ujkp_u yedyujk. Ja to'oxyuna'k di'ib_u naty t_u ñay'uxkúkaty, ta tyujkad_u mat ja p_ujkp_u ma pyujk_unigaya'and_u. Ta 'yadijky ja t_ujk.

¹¹ Oknam jyajtt_u ja nim_ugoxk_u to'oxyuna'katy. Ta kyugajxad_u: “Windsán, windsán, ya'awa'ats.”

¹² Es ya'adsooy: “Kyajts miits n'ixy'att_u.”

¹³ Net ja Jesús t'anmaaydy_u ja 'yuxp_ujkp_uty:

—Wijy m'ittat, mat ko kyaj xujíawadu ti x_u ti oor_u nmina'añats.

Tuktujk_u oor_u meeñ éxtam_u ijxpajt_un

¹⁴ 'Ma myina'añ ja tsajpót_umad_u kutujk_un, nand_u'_un jajtr_u d_u'_un éxtam tu'ug_u ja ja'ay ko ñajxa'añ wiink naxwíñad_u, es twoodsooy ja tyuumb_uty es ttukk_ud_ujk_u ja myeeñ.

¹⁵ 'Nidu'uk tmooy m_ugoxk_u oor_u meeñ es jatu'uk majtsk_u oor_u meeñ es jatu'uk tu'ug_u oor_u

meeñ. Du'un tmooy nidu'uk nidu'uk éxtam mbaat tmamada'aky. Ta net oj tso'onnu.

16 Ja di'ibu 'yaxaj ja mugoxxk meeñ, ta tyujku ajuuy ado'kpu mut ja meeñ. Ta nandu'unu dyaj-ganarajty.

17 Nandu'un di'ibu yajmooy majtsku meeñ dyaj-ganarajty nandu'unu.

18 Es ja di'ibu 'yaxaj tu'uk, yu'ts ja meeñ ma ttajujty ja nax.

19 Tu naty oy jyajku ko jyajty ja wyindsun. Ta tyujku kwentuumbu.

20 Jawyiin ttuun mut ja di'ibu naty tu tmo'oy mugoxxk. Ta tyukkudujku ja tyuumbu jamugoxk ja meeñ ni'igu, es 'yanmaay: “Windsun, xymyooyts mugoxxk, es tyaa jamugoxk di'ibuts tu nya-jganaraty.”

21 Net ja windsun t'anmaay ja tyuumbu: “A weenu. Oymyuduumbu mij. Extam oy tu mduñ ma waanu tu ndukkuduku, n'aktimtukkudukup waanu may. Min es nxondakam.”

22 Ok jyajty di'ibu naty tu yajmo'oy majtsk. Ta t'anmaay ja wyindsun: “Windsun, xymyooyts majtsk, es tyaa jamajtsk di'ibuts tu nyajganaraty.”

23 Ta ja wyindsun 'yanmaay: “A weenu. Oymyuduumbu mij. Extam oy tu mduñ ma waanu tu ndukkuduku, n'aktimtukkudukup waanu may. Min es nxondakam.”

24 Es ko jyajty jatu'ugu tyuumbu di'ibu naty tu yajtukkuduku tu'ugu meeñ, ta t'anmaay ja wyindsun: “Windsun, kom nnija'abudsu naty ko m'adsojku, es ko mdsiky ma kyaj tu mni'ipy es xyajpude'eky ma kyaj tu xywyujwa'xy,

25 paadyuts ndsu'ku es tu ndájuts ja mmeeñ naaxóty. Pes tyaa di'ibu mij mja'a'ajtypy.”

26 Ja windsún t'adsooy ja tyuumbu: “¡Nuux, axuk maduumbu! Es pun mnija'ap kots uj ndsiky mats kyaj tu nni'ipy es nyajpude'egyuts mats kyaj tu nwa'jwa'xy tii,

27 paaty tuaxyupts ja mmeeñ xyryujtáku ma yu banku, es kots tu njambity, taaxyupts n'axaju nandu'un ja mmeeñ'ajuudyúku.”

28 Ta ja windsún t'anmaay di'ibu naty jápty: “Pujkudu tadu meñ, es mo'oy di'ibu myudajtypy majk.

29 Mut ko di'ibu myudajtypy, aktim'yajmo'oyup es tmadatut waanu ni'igu; es ja di'ibu kyaj tmadaty, aktim'yajpukadya'ayup di'ibu oynu'unan myudajtypy.

30 Esu tyadu nduumbuts di'ibu kyaj ti tsooty, jubijppudsúmdu awa'atstúm ma ja koots'át, ma ja'ay jyu'uy ya'axtut es ñaydyatskaadudut mut ja ay'on.”

Ja'ay yajpayo'oy

31 Esu Jesús 'yakjunáñ:

—Kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nmínut mut ni'igu muj'ajtun es juwadity madudsu n'ánklusaty, nétuts n'u'uñut ma uñaaybyajn mats uj nyajkutuka'añ.

32 Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty ñaymyujka'ayudut ma un, esuts nyajnaywya'xudats nidu'uk nidu'uk éxtum ja borreegu kwentu'ajtpu dyajnaywya'xyuty ja byorreegu esu tsiip awiingáty.

33 Nbu_{jt}a'agudats ja borreegu n'aga'añdsyoo es ja tsiibu n'anajñdsyoots.

34 Nétats n'anuumudat ja nborreegats di'ibats nya'ijtypy n'aga'añdsyoo: “Mindu miidsaty di'ibats ja nDeety tu kyunu'xudu. Axájudu ja oy'ajtun ma ngutujkants di'ibu Dios mduknibu_{jt}aagaty extu ma oj dyajkojy ja naxwíñudu.

35 Ja'a ko nmudajtats ja yuu es miits xyajkaaydyats, nmudajtats ja tuudu es miits xyajnu'úktats, du'unats njudijty éxtum di'ibu kyajpu jyunn tyujk, es miidsats xymyoodyu jajttákn,

36 xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsats xymyoodyu, ijtats pa'am muut es miidsats oj xykyu'ixtu, ijtats pujxndugóty es miidsats oj xykyu'ixtu.”

37 'Es di'ibu jiky'ajt táy'ajtun muut xy'anuumudats: “Windsún, ¿na'a tu n'ixtu myu'eegyaty es tu nmo'oydu mga'ay m'ukan, o na'a tu n'ixtu xymyudaty ja tuudu es tu nyajnu'uuktu,

38 o na'a tu n'ixtu mjudity éxtum di'ibu kyajpu tyujk, es tu nyajjajtta'aktu, o tu mdugoy'ajtxaty ja mwit es tu nmo'oydu,

39 o na'a tu n'ixtu mbékyaty es tu ngu'ixtu, o na'a tu m'ity pujxndugóty es tu oj ngu'ixtu?”

40 Es uj n'adsówdats: “Táy'ajtun n'anuumudu ko ma du'un xytyuundu mat otyim di'ibaty nmugu'ugats, mduundu mat uj nandu'un.”

41 'Net uj n'anuumudats di'ibu nya'ijtypyats n'anajñdsyoo: “Mastúttugats miidsaty di'ibu tu yajkajxpóktu. Najx ma ja janya'angu winu xuu

winu tiempu di'ibu tu yajtuknibujaagu es tjaa'átut ja majku'ugópk es ja 'yánklusaty.

42 Ja'a ko nmadajtats ja yuu es miidsaty kya-jts xyajkaaydyu, nmadajtats ja tuudsu es miidsaty kyaj xyajnu'úktats,

43 jedjtats éxtum di'ibu kyajru tyujk, es miidsaty kyajts xymyoodyu jajttákn, xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsaty kyaj xymyoodyu, nmadajtats ja pa'am es ijtats pujxndugóty es miidsaty kyajts oj xykyu'ixtu."

44 'Net ja'ajuty xy'adsówdudats: "Windsún, ¿na'a tu n'ixtu mjedity myu'eegyuty, o xymyudaty ja tuudsu, o éxtumu di'ibu kyajru tyujk o kyajru mwit, o tu mbékyuty, o pujxndugóty es kyaj tu nbuduku?"

45 Es uj n'adsówdudats: "Tugekyu di'ibu kyaj tu xytyundu mudu oytyim di'ibuty nmagu'ugats, nan kyaj tu xytyundu mat uj."

46 'Netu tyaaduty ñujxtat ma ja tuydyu'unanu winu xuu winu tiempu, per di'ibu jiky'ajttap tuya'ajtan muut, yu'u nujxtap ma ja jiky'ajtanu winu xuu winu tiempu.

26

Tkajxy'átta pñ wi'ixu Jesús yajmátsut

1 Ko Jesús tkajxtaay tugekyu tyaadu, ta t'anmaay ja 'yaxpukputy:

2 —Miits mnija'adup ko juxtajmu du'un ja pasku xuu, es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, nyajkuaká'añats esats xyajkruuzpátut.

3 Ma tadu tiempu ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpukpütap es nandu'unu

israelítudyu myujja'aydyujkuty ñaymyujkudu ma tyujk aa Kaifás, ja teedywyindsungópik.

⁴ Jam dyajtudyujkudu wi'ix t'okmátstat ja Jesús mudu andakun, es 'yoogut.

⁵ Es ñayjyunánudu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu, kadiibu xyñibudu'kum ja ja'ayuty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kra ja Jesús

⁶ Jam natyu Jesús Betañu ma tyujku Simonk di'ibu yajtijp nilepra pa'am.

⁷ Ta ñimwingoonu tu'ugu toxytyujk mut tu'ugu limetu alabástrubu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kra es jantsy tsooxru. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu windum, ta ja toxytyujk oj tyukkuudsuty kyubajkkujxy.

⁸ Ko ja xrujkruty t'ijxtu tyaadu, ta 'yajkudu es jyunandu:

—¿Ti ko tyaadu du'un tu 'yuxtugoy?

⁹ Tyaadu tuxyup tsoox yajteeky esxyup tu yajtukpuđkudu ja ayoobu ja'ayuty.

¹⁰ Ko Jesús tmadooyu tyaadu, ta jyunáñ:

—¿Ti ko xy'oodu tadu toxytyujk? Tyaadu óyudsu du'un tu xytyuñ.

¹¹ Pes ja ayoobutujkuty mmudáttap du'uñam ma miidsuty, per uj kyajts du'uñam xymudáttat.

¹² Di'ibu tyadu toxytyujk tu ttuñ kots tu xytyukkuudsyu tadu aseytu pa'ak xu'kra madsu nnini'x, ja'a du'un juyj'ijxnup esuts nnaxtákut.

¹³ Tuy'ajtun n'anuumudu ko oytyim maaty yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu naxwíñudu, yajmadya'agut nandu'un di'ibu

tyuun_u tyad_u toxytyujk, es du'an yajjamyátsut yu'u.

Juudas tk_uyaka'añ ja Jesús

14 Net nidu'ug_u nimajmajtskr_u ja xprujkr_u di'ib_u xyu'ajtypy Juudas Iskaryot_u, oj myadya'aky m_udu teedywyindsúnaty.

15 Ta t'anmaay:

—¿Nu'unats xymyo'oyat p_un ndukk_udujku_udu ja Jesús?

Net myooy_udu i'px majk_u plat_u meeñ.

16 Es net ja Juudas t'uxtaay oga'an ja tiemp_u ma t'okk_uyák_ut ja Jesús.

Nindsun'ajtam_u 'ya'ux

17 Es ma ja pask_u x_uu tsyondaky ma yajkáy ja tsajkaaky di'ib_u kyaj tm_udaty ja levadu_ur_u, ja xprujkr_uty t_unimiind_u wingón ja Jesús es dyajt_udu:

—¿Ma_u xytsyeky n'uxkúku_uats es ndu'un_um ja pask_u a'ux?

18 Ta ja Jesús 'yanmaay_udu:

—Nu_ujxt_u jam kajpnóty ma ja tyujk tu'ug_u yedyujk nm_utnaymyaay_udu, es an_umm_udu: “Yu Windsún du'an jyana'añ: Yu nx_uu n'oorats t_u wyingóñ, es ma y_u m_udujk nduna'añats ja pask_u m_udu_udu n'uxprujkr_uty.”

19 Net ja xprujkr_uty du'an ttuund_u éxt_um ja Jesús tyuknipujk_udu. Ta t'uxkujk_udu ja pask_u a'ux.

20 Ko oj tsyu'uj_un_u, tam_u naty_u Jesús mees_u win-dum mat ja nimajmajtskr_u 'yuxprujkr_uty.

21 Ma naty jam 'ya'ux'att_u, ta Jesús jyanañ:

—T_uy'ajt_un n'an_umm_udu ko nidu'uk miidsaty xyky_uyaka'añats.

22 Net ja xprajkpaty jyantsyjoytmay-dyuktajkudę, es dyajtędę nidu'ugaty ja Jesús:

—Windsún, ¿tii ujtsę daa?

23 Ta 'yadsooję ja Jesús:

—Di'ibats xymyattojxmujkr, yę'ędsę dę'an xykyęyakaamp.

24 Uj ja Naxwiińdę Ja'ayędyę Kyudęnaabyę, dę'an nnejxyuts éxtęm ja Diosę jyaaybyajtęn jyęna'ań. ¡Per pęroobę tadę yedyęjk di'ibats xykyęyakaamp! Nik oy męt yę'ę kooxyębę tadę yedyęjk kyadimmiń kyadimjajty naxwiiń.

25 Net ja Juudęs di'ibę kęyakęńp, oj dyajtęęy ja Jesús:

—Windsún, ¿tii ujtsę daa?

Ta Jesús 'yadsooję:

—Mijtsę dę'an.

26 Mę naty jam 'ya'ux'attę, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tję'aygyędąky ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyę ja 'yęxprajkpaty, es t'anęęmędę:

—Kaydyę. Tyaędędsę dę'an ja nnini'x.

27 Net tkone'ky tu'ugę kálęz mędę vinę, es tję'aygyędąky ja Dios.

Ta tmooydyę ja 'yęxprajkpaty, es t'anęęmędę:

—Uuktę nidęgekyę miidsęty mę tyędę kálęz.

28 Tyaędędsę dę'an ja nne'pyńęts di'ibę yajtamaamp yaj'yokaamp es tyędyękęt ja kajxy'átypyę, es dę'an yajma'xęt mayę ja'ęy ja pyojpaty.

29 Es n'anęęmędę ko kyajts nnaky'uuga'ańę tyędę uuvę nęę extę kodsę naty n'iiky męt miidsęty ja jembyę uuvę nęę mędsę nDeedyęts yajkutiky.

Jesús tnigajxy ko Peedru 'yuxtijá'añaty

³⁰ Ko t'udaaý tu'ugu alabanzu, ta oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk.

³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxrujkraty:

—Nidugekyu miits xymyatstu'udándupts tyadu koots, mut ko jyuna'añ ma Diosu jyaabyajtan: “Nya'oogupts ja borreegu kwentu'ajtru, es ja byorreegaty 'yayo'oywya'xta'aydyut.”

³² Es kodsu naty tu njikypyekey, jawyiinats nuujxut Galileeu maanumu naty miits mganajxtu.

³³ Net ja Peedru 'yadsooju:

—Oy nidugekyu mjamatstuttaayubu, uj kyajts mij nmatstu'udut.

³⁴ Net ja Jesús 'yanmaayu:

—Tuy'ajtan n'anumu ko nan ma tyadu koots, kyajnumu natyu tugaak 'yuy, esuts mij xy'uxtija'añ tughok ok.

³⁵ Netu Peedru jyunáñ:

—Oyuts ndim'oogut mut mij, kyaj n'uxtijat.

Es nidugekyu ja xrujkraty nandu'un jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁶ Net ja Jesús jyajttu mudu 'yuxrujkraty ma tu'ugu nugam di'ibu xuy'ajtyru Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'yuxrujkraty:

—U'ñadu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

³⁷ Ta tmanejxy ja Peedru es majtsku Zebedeeu myaank. Ta ñajya'aju jantsy jotmaymyut es 'yamutsk'ajty.

³⁸ Net t'anmaaydyu:

—Dü'ünats njawü njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibü müdü o'kün. Wu'ümdü miits ja yaa es wijy m'íttat müü üj.

³⁹ Net ja Jesús oj waanü ñas'yo'oyü. Ta ñayjyujpu koxtanü naxkujxy, es kyajxtáky dü'an:

—Tatitu'unk, pün mbaat, küdiibats n'uugut yu ta'ambü. Per kyaj dyü'ünaty éxtumts üj ndseky, wa'anü dü'ünaty éxtam mij xytsyegy.

⁴⁰ Net jyambijty mä naty ja nidugüükpu 'yuxpükpu es tpatü mya'adu, es t'anmaay ja Peedü:

—¿Kyaj tü mmada'aktü miits m'íttat wijy müü üj ni tuk oorü?

⁴¹ Wijtü es kajxta'aktü küdiibü ja ka'oybyü mmamada'agüdü. Tüy'ajtün ko ja anmaja'an tsyejpy es ttünat di'ibü Dios tsyejpy, per yu nini'x kyaj oy tmüdanü.

⁴² Ja myümajtsk ok oj ñejxy, ta kyajxtáky dü'an:

—Tatitu'unk, pün kyaj mbaat xya''adiky es küdiibats üjü dü'an n'ayówut, wa'anü dü'an dü'ünaty éxtam mij xytsyegy.

⁴³ Net jyambijty jatugok mä ja nidugüükpu 'yuxpükpüty, es tpaty ak maadup, müü ko nügoo naty ja tsuu tü 'yokwindükündü.

⁴⁴ Ta tna'ijxy es oj ñejxy myüdüguk ok kajxtákpu, nandü'an éxtam tü t'ok'amdoo t'okpüktsöobü.

⁴⁵ Ta oj jyambijny mä ja nidugüükpu 'yuxpükpüty, es t'anmaaydyü:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtüü? Tü net tpaaty ja xüü ja oorü mä üj, ja Naxwíñüdü Ja'ayüdyü Kyudanaabyü, nyajküyaka'añats mä yu pojpu ja'ayüty.

46 ¡Pudu'aktu! ¡Jo'omdu! Ta myiñ ja di'ibats xykyayakaamp.

Jesús yajmátsy

47 Tamu natyñumu Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudas di'ibu nandu'un 'yapóstulu'ajtypy ma yu nimajmajtskpu, es myndu mudu mayjya'ay mudu 'yespaadu esu kyépyuty. Yu'u naty kajxudup ja teedywyindsúnaty esu myujja'aydujkyadyu israelítaty.

48 Es tu natyu Juudas ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'amun:

—Di'ibats uj ndsi'xyty, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstap.

49 Netyu Juudas tnimiiñ ja Jesús, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyuty, Windsún.

Ta oj tsi'xy.

50 Netu Jesús 'yadsooy:

—Mutnaymyaaybyu, ¿tun ti mnimiimpy?

Ta tnimawingoonda ja Jesús es tmajtsta es dyajnujxnuđu tsimy.

51 Nidu'uk di'ibu naty jam mudu Jesús, tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyuumbu.

52 Net ja Jesús t'anmaay:

—Pujku'ugu m'espaadu ma xya'ity. Mut ko nidugekyu di'ibu tsiptuump mudu espaadu, nan mudu espaadu 'yoogat.

53 Es tim tyamyu mbaaduts nja'amdoy ja nDeedyats es tkáxut tugoymyayu ánkusaty esxyupts xyryuduku.

54 Per kyajtsu du'un ndúnat, mat ko wi'ix yajkuydyúnat ja Diosu jyaaybyajtun di'ibu junaamp ko du'un tyun jyátat.

55 Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayuty:

—¿Tii du'unats miits tu xyñimíndats madu m'esdaadu esu mgepy es xymyatsa'andats éxtamxyapts uj nma'tspaty? Bom bómats uj tu n'u'uñu mat miidsaty muj tsajptujk ñabotsoty es nya'axpuktu, es ni na'ats tu xykyatsumdu.

56 Es tugekyu tyaadu du'un játyuty es yajkuydyúnat di'ibu ja Diosu kyugajxpty myadyaktu ma ja Diosu jyaaybyajtun.

Jesús, Anás wyindum

Ta nidugekyu ja xpukppty tmastuttu ja Jesús, es kyaktaaydyu.

57 Di'ibáty myajtstu ja Jesús, yu'ujaty yajnajxtu ma ja teedywyindsungópk Kaifás, ma naty ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpuktap esu mujja'aydyujkuty tu ñaymyúkuu.

58 Es yu Peedru pyanujx extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsungópk. Jap tyujku es ñaxwe'tsy madu polasiiaty, es tñjawuya'añ wi'ix 'yokwe'emy ja Jesús.

59 Yu teedywyindsúnaty es ja mujja'aydyujkuty es tugekyu di'ibu ana'amdup muj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix t'okniwaambáttat ja Jesús es 'yoogat,

60 es kyaj tpattu ja pyojpu oy may ja ja'ay oj jyamindu es tjaniwaambajttu ja Jesús. Es tim ok myiñ nimajtsku testiigu di'ibu andáktap,

61 es jyunandu:

—Tyaadu yedyujk du'un jyuna'añ: “Mbaadats njity tyadu muj tsajptujk es tuguk xhuts ngójut jatugok.”

⁶² Net ja teedywyindsungópk pyude'ky es t'anmaay yu Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii danu tyadu di'ibu yam myadyáktap mut mijtskyujxm?

⁶³ Es ja Jesús oj wye'emy amoñ. Net ja teedywyindsungópk 'yanmaay:

—Ujtsats mij n'anmaapy mudu Diosu xyuugyujxm es xy'anuumadats ja tuy'ajtun pan mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

⁶⁴ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un éxtam mij mjuna'añ, es nandu'un n'anuumadu miidsaty ko m'ixtup ko uj, ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'u'uñaya'añuts ma yu 'yaga'añdsyoo ja Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, es ma naty nmina'añuts yoodsóty.

⁶⁵ Net ja teedywyindsungópk tka'tsy ja wyit es ñuguxu'ugut ja 'yaku, es jynáñ:

—¡Tyadu yedyujk tu tmudugoy ja Dios mudu kyu'am ayuk! ¿Oy njadimtsojkam ja testiigu? Miidsaty ku'am tu xymudowdu yu 'yaxuk ayuk.

⁶⁶ ¿Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajaty jynandu:

—Myudajtypy ja pyeky, es pákup 'yoogat.

⁶⁷ Ta twindsujuktu es twojptu es naaguty twimbojtsu'ktu,

⁶⁸ es t'anmaaydyu:

—Mij Kristu, imay pan tu mgóxyuty!

Peedru t'uxtijy ja Jesús

69 Ma naty ja Peedru 'yu'uñu tuja'p, ta ñimiinu tu'ugu kiixy po'oduumbu es 'yanmaayy:

—Mij nandu'un tu mjädity madu Jesús, Galileeu ja'ay.

70 Es ja Peedru 'yuxtijy ja Jesús mayjya'ayóty, es jyuna'añ:

—Kyajts nnijawu ti dun mmadyakypy.

71 Jamu natyu Peedru tujk agu'am ko jatu'ugu kiixy po'oduumbu di'ibu naty jar 'yijxu. Ta jyunañ:

—Tyadu ja'ay nandu'un tu jyädity madu Jesús nazarenu.

72 Ta jatugok ja Peedru t'uxtijy, es jyunañ:

—Diósuts ndestiigu'ajtypy ko kyajts n'ixy'atyu tadu yedyujk.

73 Ko waanu 'yak'ijty, di'ibu naty jáputy tnimujwa'ktu ja Peedru es t'anmaaydyu:

—Tuy'ajtun ko mij nandu'un mja'ay'ajtabu tyadu, mut ko madu m'u'u mgajxun mya'uxkapy.

74 Netu Peedru oj ñaygyajxprékyuty ko kyaj tuy'ajtun jyuna'añ:

—¡Ay, por tsyos! Kyajts n'ixy'atyu tadu ja'ay.

Ta netyu 'yuyy ja tugaak.

75 Net ja Peedru tjamyejtsy éxtam ja Jesusu naty tu 'yanu'amxaty: “Ko kyajnumu natyu tugaak 'yuy, es mij mjuna'ana'añ tuguk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Taa ja Peedru pyudseemy jar, es jantsy jyuy yaxy.

27

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹ Ko oj xyuñu, ta ja teedywyindsanaty es ja israelitadyu myajja'aydyujkaty t'umuik tkajxmuiktu es dyajti'igyudu es 'yoogut ja Jesús.

² Net tkutsuumdu es oj ttukkudákuđu ja gober-nadoor Ponsyu Pilatu.

Juudas 'yeeky

³ Ko ja Juudas di'ibu naty tu tkuyaky ja Jesús, t'ijxy ko tu naty tkuyaky es 'yoogut ja Jesús, ta oj jyajotmay'o'knu. Ta tkoonambijty ja i'px majkpu platu meen tsajptugóty ma ja teedywyindsúnaty es ja mājja'aydyjkuty.

⁴ Ta t'anmaay:

—Uj tats nbekytyuñ kots tu nguyaky es 'yoogut tu'ugu ja'ay di'ibu kyaj tii pyeky.

Per ja'ajaty 'yadsooj:

—Esu taadu, ¿tits uudsuty ngwéntaty? ¡Mij taadu mbátur!

⁵ Net ja Juudas tnaswujy ja meen ma maj tsajptujkun, es ñajxnu es ñayyo'ktuyy.

⁶ Ja teedywyindsúnaty tkoonmujktu ja meen, es ñayjynánudu:

—Kyaj mbaat nbujtáku mu tyadu meen ma ja limosnu ñipety, mat ko yu'u yaj'yajk ko tu'ugu ja'ay 'yoogut.

⁷ Net ñaybyujtákuđu ti'igy es tjuyandu tu'ugu nax di'ibu jya'a'ajtypy ja tu'ts pojtspu, es du'un tmadáttut ma dyajnaxtákuđu ja jabye'xyuty.

⁸ Paaty txu'atyu tadu nax extu tyambaat ne'pyññax.

⁹ Es du'un yajkuudyuñ yu tyaadu di'ibu ja Diosu kyugajxpu Jeremiis tu tkajxyu naty: “Es t'axájudu i'px majku platu meen, éxtam ja israelitu ja'ayuty tpujtákuđu ja tsyoo,

¹⁰ es mudu tadu meen tjuudyu ja tu'ts pojtspu ñax, éxtam ja Nindsun'ajtam xytyuknipejky.”

Jesús, Pilatü wyinduuy

11 Net Jesús oj yajmünejxy mä ja gobernadoor, di'ibü yajtüüjü:

—¿Tii mijtsü dü'un ja israelítüdyü ryey?

Netü Jesús 'yadsooy:

—Dü'unü dü'un éxtäm mij mjüna'añü.

12 Es ko ja teedywyindsünaty es ja mäjja'äydyüjkyty ñi'üüüdü, Jesús kyaj 'yadsooy.

13 Net ja Pilatü yajtüüjü:

—¿Tii kyaj xymüdüoy tügekyü di'ibü yam mdükni'ü'üüdüp mij?

14 Es ja Jesús kyaj tyim'adsooy ni tuk ää. Es ja gobernadoor dü'añü oj wyü'amü es kyaj tñijawü wil'ix 'yakjüna'änat.

Jesús ñidukü es 'yoogüt

15 Es mä ja xüü ja gobernadoor jümüjt jümüjt tñasmatsü tu'ugü tsimyjya'ay di'ibü ja ja'äyaty tsy-ojktüp.

16 Es mä tadü tiempü, japü naty 'yity tsimy tu'ugü mäj pekyjya'ay di'ibü xü'äjtypy Barrabás.

17 Es ko naty ja israelítaty tü ñaymyúküdü, ta ja Pilatü dyajtüüy:

—¿Di'ibü miits mdsojktüp esüts nñasmátsut, yü Barrabás, o yü Jesús di'ibü xü'äjtypy Kristü?

18 Dü'un jyünañ ja Pilatü mütko ñijá'abü naty ko ja teedywyindsünaty tñaywyinnaxüjáwüdü ko Jesús may ja ja'äyaty pyanüjxüdü es paaaty tü tyukküdáküdü.

19 Ko naty ja Pilatü 'yak'u'uñü mä yajkutíky, yü ñüdo'oxy oj ñigajxykyáxaty es 'yanü'amxaty:

—Katü mij ti xytyuktükü müdü tadü ja'ay di'ibü kyaj tii pyeky, mat ko tsu'uyuts nguma'ay jantsy axuuk mat yu'ugyujxm.

²⁰ Es ja teedywyindsúnaty es ja mujja'aydyujkuty oj ttukkupüktü ja ja'ayuty es jyuna'anat ko yaj-nasmátsut ja Barrabás es ja Jesús 'yoogut.

²¹ Ja gobernador dyajtüuy jatugókuty:

—¿Di'ibü nidu'uk mdsojktup esuts nnasmátsut?

Ta ja'ajuty 'yadsoodü:

—Yü Barrabás.

²² Net Pilatü dyajtüuy:

—¿Es tits ndúnup müdü tyadü Jesús di'ibü mij m'andijtup Kristü?

Es nidügekyü 'yadsoodü:

—¡Yajkruuzpát!

²³ Net ja Pilatü t'anmaaydyü:

—Pes, ¿tii dü'ün tü ttimtuundugóy?

Per ja'ajuty 'yaktim'yaxkaktü:

—¡Yajkruuzpát!

²⁴ Ko ja Pilatü t'ijxy ko kyaj ja ja'ayuty tkupüktü es ni'igü ñaymyuk ñaydya'adsüdü ja ja'ay, ta tni-gajxu nü es oj kyubujy mayjya'ay wyinduuy, es jyuna'añ:

—Ûj kyajts nduktükü ja 'yo'künu tyadü ja'ay. Mi-idsüdyü taadü mbátudup.

²⁵ Es nidügekyü ja ja'ayuty 'yadsoodü:

—¡Üdsuty es n'u'unk n'una'kuty pyeky'áttup müdü tyadü 'yo'kün!

²⁶ Net ja Pilatü t'nasmajtsü ja Barrabás, ta tni'ana'amü esü Jesús yajwóput. Ta net tkayajky es dyajkruuzpáttut.

27 Net ja gobernadooru syoldaaduty tmanajxtu ja Jesús ma ja palasyu es dyajnaymyujka nidugekyu ja soldaaduty ma Jesús.

28 Net tjaanudu ja wyit, es ttukpajtaktu tu'ugu witu tsu'unkra éxtamu rey wyit.

29 Ta txagajttu ja apyñ éxtam tu'ugu koronu, es tpujtakudu kyubajkkajxm, es ttukkukajpudu tu'ugu tajk ma 'yaga'añgyu'u. Ta net twingoxtnaaydyu, ttukxi'ktu es t'anmaaydyu:

—iMuj kajxm mij, israelítadyu ryeey!

30 Nandu'un twindsuju'ktu, es ttukkukajptúttu ja tyajk es ttukkuwojpu'ktu.

31 Ko ttukxiktaaydyu, ta dyajjnajktu ja tsu'unkwit, es ttukpajtaktu ja kyu'am wit. Ta tmanajxnadu es dyajkruuzpata'andu.

Jesús kyruuzpéty

32 Ko naty tsoondu, ta ñaybyátudu mat tu'ugu ja'ay di'ibu kugajpn Sirene es txu'aty Simonk. Ta ttukkupajktu agwanu es dyajnajxut ja Jesusu kyruuz.

33 Es du'un jyajtu ma tu'ugu lugaar txu'aty Gólgotu, di'ibu 'yandijpy Kalaveeru Lugaar.

34 Jam tjatuk'uugándu ja vinu taam'yo'oy mudu tsajkadusuxknijy es kyaj mak tjáwut ja ayo'on. Es ko t'ukmajtsy ja Jesús, ta kyaj tim 'yiky.

35 Ko naty tu dyajkruuzpáttu, ta ja soldaaduty ttuundu ja rifi es dyajwaxtu ak yu'ujuty ja Jesusu wyit. Du'un yajkuydyuñ éxtam jynañ ja Diosu kyugajxpu: “Dyajwaxtats ja nwit ak yu'ujuty mat ko ttuundu ja rifi.”

36 Net ñaxwa'tstu jam es tkwentu'ata'andu.

37 Es kyubajky trujtákudü tu'ugü letreerü di'ibü junaamp éxtumü dü'an ja 'yü'anün: “Tyaadü dü'an ja Jesús, israelítadyü ryey.”

38 Nandü'an majtskü ma'tspaty dyajkruuzpajttü mat yü'u, tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo.

39 Ja ja'ayaty di'ibü najxtüp jam, tnixi'ik ttukxi'iktü es ttuknugow ttuk'yujkówdü, es jyuna'andü:

40 —¿Tii kyaj mmijtsaty di'ibü junaamp ko mjítüp ja müj tsajptüjk es tuguk xüü xkyójat jatugok? Mínuts n'ok'ixtü. Pün mijtsü dü'an ja Diosü 'yU'unk, nayyajnitso'ogudü mij kü'am es junak kruuzkújxy.

41 Es nandü'an tyukxíkudü ja teedywyindsúnaty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpüjktüp es madu fariseeaty es ja müjja'aydyüjkaty. Es ak yü'ujaty ñayjyuna'anüdü:

42 —Tü dyajtse'eky ja wiinkpüty es kyaj mbaat ñayyajtse'egyaty kü'am. ¿Tii kyaj yü'ujaty ja israelítadyü ryey? Wa'an tjanaky kruuzkújxy es nmübüjküm yü'u.

43 ¿Tii kyaj tü jyuna'añ ko yü'u Dios 'yU'unk'átyaty? Ko tyü'y'ajtanaty ko Dios yü'u tsyékyaty, jwa'anü net ja Dios dyajtse'egyaty jam kruuzkújxm!

44 Extü ja ma'tspaty di'ibü naty jam mat yü'u kruuzkújxy, twingajx tjujpkajxtü ja Jesús nandü'an.

Jesús 'yeeky

45 Net tügekyü ja naxwíñüdü kyoodsüdyay kikyxyüü extü tuguk yaxp xüünüm.

46 Es nan mā tadü oorü Jesús kyajxy jantsy mük:
—Elii, Elii, ¿lamü sabaktanü?

Di'ib   ayuk wimb ds  mp: “Dios mii  , Dios mii  ,  ti kots mij t  xymyastu'uty?”

47 Nidu'uguty di'ib   naty jam, tm dood   es  ayjy n n d  :

—Y  'u ty  d   y x p ja Elii  s, ja Dios   kyugajxpr  .

48 Nety   nidu'uguty oj  ejxy p ye'egy   es oj dya-jtsoo   tu'uk di'ib   yuunkpr  naan  . Ta dyajxe'ky m d   vin   xun, es ttukj ptj   tu'ugu kery, es tm wingoo   ja Jes s es tmuugat  .

49 Per ja wiinkr ty jy nand  :

—jMastu'ut! Min n'ok'ijx m pr  n nimiin  p ja Elii  s es yajtso'ogud  t.

50 Ta jatugok ja Jes s oj kyajxy jantsy m k. Ta oj 'yo'kn  .

51 Nety   ja ad  y di'ib   jap m j tsajptug ty ky  'tswa'xy kubajky ext    x'ambaat, ja naxw n  d   pr  miimy, ja ju'u kaats oj 'ya'aj  dya'ay,

52 es 'yawatsy ja o'kr   jut, es jyikypr  jkt   may   Dios   jya'ay di'ib   t   'yookt  .

53 Es ko naty t   jyikypr  jkn   ja Jes s, net    jxt   Jerusal n m   mayjya'ay 'yijx  d  .

54 Ja solda  d   winds n es   syolda  d  ty di'ib   naty m ut tkwent  'att   Jes s, ko t'ijxt   ja m k ujx es t  geky   di'ib   naty tuun jajt  p, net jyantsytsy  'kud   es  ayjy n n d  :

—jT  y'ajtundam   naty ko ty  d   y  'uj  ty ja Dios   'yU'unk!

55 Jam   naty may   toxyty  jkt   my  j'ixt   jagam di'ib   naty   Jes s t   tran  jxt   Galilee   es t   tprud  k  d   naty.

56 Mā yu'udyu naty ja Mariiu Magdalenu, ja Mariiu di'ibu tyaak'ajtup ja Santya'agu esu Josee, es ja Zebedeeu ñudo'oxy di'ibu Santya'agu esu Fwank tyaak'ajtup.

Jesús ñaxtuku

57 Ko ja xuu tsiy'idánnu, ta myiiñ tu'ugu mukja'ay di'ibu xyu'ajtypy Josee, Arimateeu kyugajpnuty, di'ibu naty tu tranejxy ja Jesús.

58 Yu'u oj tninejxy ja Pilatu es t'amdooy ja ñini'xu Jesús. Ta Pilatu tni'ana'amu es yajmo'oyut.

59 Ja Josee t'axaju ja ñini'xu Jesús. Ta t'abijty mut tu'ugu wa'atspu saabunu,

60 es trujtáky mā kyu'am o'kpu jut di'ibu naty yu'u tu dyajtsajtsjuty dyajpa'ajutyaty tsawiiñ. Ta oj t'agu'uy mut tu'ugu mujpu tsaa. Ta oj ñujxnu.

61 Jamu naty ja Mariiu Magdalenu esu wiinkpu Mariiu twin'u'uñadu ja jut.

Soldaaduty di'ibu kywentu'ajttup ja o'kpu jut

62 Jakumbom mā ja saabudu xuu, ja teedy-wyindsúnuty esu fariseeuty oj tmugajxtu ja Pilatu,

63 es t'anmaaydyu:

—Windsún, yu'uts njamyajtstup ko tadu andakpu jyunañ mā naty 'yakjiky'átyñum, ko mā tyugakxubety jyikyryáku mā naty tu 'yeeky.

64 Paaty tunu may'ajtun, kaxtu msoldaaduty es nujx tkwentu'atyu tadu jut aa extu ko tyugakxubátutnum, kadiibu nujx ja 'yaxrupjkruty jyuududu koots, es óknam t'anuumadut ja ja'ayaty: “Tu jyikyryeeky mā tu 'yeeky.” Ko du'un jyátut, ni'igu naty 'yaxuuguty es kadiinum mā naty kyakruuzpétyñum.

65 Pilatu jyunañ:

—Jótum. Mənujxtə ja soldaaduty es yajxón xy-tyukkwentə'áttut ja jut aa éxtəm kyaj mbaat pán tyaku.

⁶⁶ Ta tmənujxtə ja soldaaduty es trujtaktaaydyə yajxón ja tsaa di'ibə aguuy'ajtypy ja jut, es tsaaydyə mət ja syeyə, es ja soldaaduty oj wuy'əmdə kwentə'ajtrə.

28

Jesús jyikyppeky

¹ Ko ja saabudə xəə ñajxy, xəəñəbunə naty mə ja domingə xəə, ñejxy ja Mariiə Magdalenə es ja wiinkrə Mariiə mə ja Jesús oj ñaxtukə.

² Es ti'in myiñ tu'ugə mək ujx, ja'a ko tu'ugə Nindsən'ajtəm Diosə 'yánklusə naty kudakp tsajpótm, es jyajty mə ja jut aa. Ta dyajjugeky ja tsaa di'ibə naty 'yagu'əy'ajtypy ja jut, es jam ñaxwe'tsy.

³ Esə wyiin jyəjp tye'xy éxtəmə jədsuk, esə wyit poop éxtəmə tsajp'e'pyky.

⁴ Ko ja soldaaduty t'ijxtə, tsuyəydyə mət ja tsə'ugə es wuy'əmdə éxtəmə o'krəty.

⁵ Net ja anklus t'anməaydyə ja toxytyəjkəty:

—Katə mdsə'əgədə. Əj nnija'əbəts ko xy'əxtə'aydyə Jesús di'ibə tə dyajkruuzpəttə.

⁶ Kyaj ñakyyəaty, pes tə jyikyppeky, də'ən éxtəmə naty tə tnigajxy. Min xy'ixtə ja lugaar mə naty 'yity.

⁷ Nəjxtə pojən, anəmədə yə 'yəxpəjkəty ko di'ibə tə 'yeeky tə jyikyppeky, es nəjxp Galileə jawyiin məanəm miits mganəjxtə. Jap xy'ixtət. Tyəədə də'ən di'ibə naty miits n'anəməyəndəp.

8 Net ja toxytyujkuty pojæn tsoy'ondũ mã ja jut aa, jyantsyxyondaktũ es tsoy'ugũdu nandũ'æn, es oj pũye'egyũ t'awánũdu ja uxprujkputy.

9 Nujxtũbu naty, ta tu'aaỹ pyátũdu ja Jesús, es kyajxpo'xũdu. Ta ja'ajuty tmawingoondũ ja Jesús. Ta t'awdajttũ es tmũnaandũ mã tyeky.

10 Ta 'yanmaãyũdu:

—Katu mdsũ'ugũdu. Nujx anũũmũdu nmũgu'uktujkuts ko jap ñujxtũt Galileeu, es jápũts xypyaattũt.

Di'ibũ soldaãduty myadyaktũ

11 Ko naty ja toxytyujk ñujxtũ, naaguty ja soldaãdu oj ñujxtũ Jerusalén kajpnóty es oj ttukmãmadya'aktũ ja teedywyindsúnuty tũgekyũ di'ibũ tũ tyuñ tũ jyátyuty.

12 Tyadu teedywyindsúnuty oj ñujxtũ mã ja mũjja'aydyujkuty es ñayyaji'tygyũdu. Net tmeeñmyooydyũ ja soldaãduty,

13 es t'anmaãydyũ:

—Miits mjana'andũt ko koots mã naty miits mma'adu, ja 'yuxprujkpydyũ Jesús oj tũ tjuuttũ ja ñini'xũ Jesús.

14 Es pũn ja Pilatũ ñija'abu tyaaãdu, uũdsuty mũũt nnaygyajxũduũt kũdiibũ ti mjátũduũt.

15 Ta ja soldaãdu t'axájũdu ja meeñ es du'æn oj tmadyakwã'xtũ éxtũmũ naty tũ ya'anũũmũdu. Es du'æn tmadya'aktũ ja israelítuty extũ tyambaãt.

Di'ibũ Jesús tyuknipejkyty ja 'yuxprujkputy

16 Ja nimajk tu'ukpũ uxprujkputy oj ñujxtũ Galileeu mã ja kopk éxtũmũ naty ja Jesús tũ 'yanũ'ũmũdu.

¹⁷ Es ko t'ijxtu ja Jesús, ta t'awdajttu, oy naaguty 'yamajtsk jyotmajtskudu.

¹⁸ Net ja Jesús tmawingoõn ja 'yuxpajkpaty es t'anmaaydyu:

—Ujts tu xymyo'oy ja Dios tugekyu kutujkun, du'un jam tsajpótm es du'un ya naxwiñ.

¹⁹ Paaty najx ya'uxpaktu ja'ayuty ma tugekyu naxwiñudu esuts uj nja'ay'áttut. Yajnabáttu xyuugyujxmu Dios Teety, es uj, ja 'yU'unk, es ja Espíritu Santu,

²⁰ es tukni'ixudu es tkuydyúnut tugekyu di'ibats uj miits tu nduk'ana'amdu, es mnijáwudup ko du'uñamts uj n'ity mut miidsaty extu ko jya'tut ja tiempu ma naxwiñudu tyugoya'añ.

Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyjxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305